ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

2024 оны 07 дугаар сарын 01
№25 (1321)

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ

ᠲᠥᠷᠥ ᠶᠢᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ТАМГЫН ГАЗАР

ГАРЧИГ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

388. Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай 1975

389. Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай 2011

390. Компанийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай 2028

391. Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай 2030

392. Зөрчлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай 2032

393. Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай 2035

394. Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай 2036

395. Ирээдүйн өв сангийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай 2037

396. Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай 2038

397. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай 2039

398.	Зар сурталчилгааны тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2040
399.	Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2041
400.	Монгол Улсын хилийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2043
401.	Цагдаагийн албаны тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	2044
402.	Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай	2045
403.	Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	2046
404.	Шинэ Зуунмод хотын эрх зүйн байдлын тухай	2049
405.	Шинэ Зуунмод хотын эрх зүйн байдлын тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хууль	2087
406.	Хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	2089
407.	Худалдаа, аж үйлдвэрийн танхимын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2091
408.	Чөлөөт бүсийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	2093

409.	Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай		2094
410.	Ажиллах хүчний шилжилт хөдөлгөөний тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай		2096
411.	Зөрчлийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай		2097

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

412.	Хуулийн төсөл буцаах тухай	Дугаар 23	2098
413.	Үндсэн хуулийн цэцийн 2024 оны 02 дугаар дүгнэлтийн тухай	Дугаар 60	2100
414.	Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай	Дугаар 75	2102
415.	Хот байгуулах тухай	Дугаар 76	2104

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДСЭН ХУУЛИЙН ЦЭЦИЙН ДҮГНЭЛТ

416.	Цагдаагийн албаны тухай хуулийн 69 дүгээр зүйлийн 69.1.8 дахь заалтын зарим хэсэг Монгол Улсын Үндсэн хуулийн холбогдох заалтыг зөрчсөн эсэх маргааныг хянан шийдвэрлэсэн тухай	Дугаар 02	2110

[illegible]	[illegible] ᠶᠢᠨ [illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	[illegible]
[illegible]	[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	[illegible]
[illegible]	[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	[illegible]
[illegible]	[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	[illegible]
[illegible]	[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	[illegible]
[illegible]	[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	[illegible]
[illegible]	[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	[illegible]
[illegible]	[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ	[illegible]
[illegible]	[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ᠃	[illegible]
[illegible]	[illegible] ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ᠃	[illegible]

Moehgo& Folo_ oa Heol I

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]

᠕᠑᠖·	ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ 16 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠃ ᠃ ᠃ ᠲᠤᠬᠠᠢ		᠒᠑᠑᠐
	Moehgol& Folo_ oa Foiedosoa Heoll Ua Ceca Ua doiehelda		
᠕᠑᠘·	ᠬᠣᠣᠯ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠲᠤᠬᠠᠢ	ᠳᠦᠭᠨᠡᠯᠲᠡ ᠒᠖	᠒᠑᠐᠕
᠕᠑᠕·	ᠰᠤᠩᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠠᠷᠢᠮ ᠵᠦᠢᠯ ᠲᠤᠬᠠᠢ	ᠳᠦᠭᠨᠡᠯᠲᠡ ᠒᠘	᠒᠑᠐᠒
᠕᠑᠓·	ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠃ ᠃ ᠃ ᠶᠢᠨ ᠒᠐᠒᠕ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠒ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠪᠣᠯᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ	ᠳᠦᠭᠨᠡᠯᠲᠡ ᠖᠐	᠒᠑᠐᠐
᠕᠑᠒·	ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠃ ᠃ ᠃ ᠲᠤᠬᠠᠢ	ᠳᠦᠭᠨᠡᠯᠲᠡ ᠒᠓	᠒᠐᠙᠗
	Moehgol& Folo_ oa YekEt Hore& oa Doeedege&		
᠕᠑᠑·	᠃ ᠃ ᠃ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠃ ᠃ ᠃ ᠲᠤᠬᠠᠢ		᠒᠐᠙᠓
᠕᠑᠐·	᠃ ᠃ ᠃ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠃ ᠃ ᠃ ᠲᠤᠬᠠᠢ		᠒᠐᠙᠖

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ҮНЭТ ЦААСНЫ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/4 дүгээр зүйлийн 4.1.35-4.1.40 дэх заалт:

“4.1.35.“форвард гэрээ” гэж талуудад тодорхой тоо, хэмжээ бүхий хөрөнгийг урьдчилан тохиролцсон үнээр тогтоосон хугацаанд худалдах, худалдан авах үүргийг үүсгэх биржийн бус зах зээл дээр арилжих үүсмэл санхүүгийн хэрэгслийг;

4.1.36.“своп гэрээ” гэж талуудад хоёр өөр суурь хөрөнгө, санхүүгийн хэрэгслээс үүсэх ирээдүйн мөнгөн урсгал болон төлбөрийн үүргийг тогтоосон хугацаанд солилцох үүргийг үүсгэх биржийн бус зах зээл дээр арилжих үүсмэл санхүүгийн хэрэгслийг;

4.1.37.“хаалттай хүрээнд худалдах” гэж үнэт цаасыг нийтэд санал болгохгүйгээр 50-аас дээшгүй тооны этгээдэд урьдчилан тохиролцон, эсхүл шууд санал болгон худалдахыг;

4.1.38.“хувьцааны хамтын санхүүжилт” гэж гарааны компани, жижиг, дунд үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгч энэ хуулийн 50^1.1-д заасан этгээдээр дамжуулан өөрсдийн бизнесийн төсөл, хөтөлбөрөө хөрөнгө оруулагчид танилцуулж, хувьцаагаа санал болгох замаар санхүүжилт татах үйл ажиллагааг;

4.1.39.“номиналь данс” гэж харилцагчийн мөнгөн хөрөнгө болон үнэт цаасыг нэгтгэн бүртгэх, хадгалах болон төлбөр гүйцэтгэх зориулалт бүхий дансыг;

4.1.40.“олон улсын санхүүгийн байгууллагын өрийн хэрэгсэл” гэж Монгол Улсын нэгдэн орсон олон улсын санхүүгийн байгууллагаас Монгол Улсын үнэт цаасны зах зээлд гаргах өрийн хэрэгслийг.”

2/5 дугаар зүйлийн 5.1.11, 5.1.12 дахь заалт:

“5.1.11.үнэт цаасны зах зээлд банкнаас гаргасан хадгаламжийн сертификат;

5.1.12.олон улсын санхүүгийн байгууллагын өрийн хэрэгсэл.”

3/10 дугаар зүйлийн 10.15.7-10.15.9 дэх заалт:

“10.15.7.гадаад улсын үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагад бүртгэлтэй хуулийн этгээд Монгол Улсад нийтэд санал болгон үнэт цаасаа гаргах;

10.15.8.банкнаас үнэт цаасны зах зээлд хадгаламжийн сертификат гаргах;

10.15.9.олон улсын санхүүгийн байгууллагын өрийн хэрэгсэл гаргах.”

4/16^{1} дүгээр зүйл:

“**16^{1} дүгээр зүйл.Олон улсын санхүүгийн байгууллагын өрийн хэрэгсэл**

16^{1}.1.Олон улсын санхүүгийн байгууллагын өрийн хэрэгслийг биржийн болон биржийн бус зах зээл дээр энэ хуульд нийцүүлэн гаргаж болно.

16^{1}.2.Энэ хуулийн 16^{1}.1-д заасны дагуу гаргах өрийн хэрэгслийг бүртгэх, түүнд тавих нөхцөл, шаардлагыг тогтоох журмыг Хороо батална.”

5/19^{1} дүгээр зүйл:

“**19^{1} дүгээр зүйл.Банкнаас үнэт цаасны зах зээлд гаргасан хадгаламжийн сертификат арилжих**

19^{1}.1.Банкны тухай хуулийн 6.1.1-д заасан үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөлтэй банк хадгаламжийн сертификатыг үнэт цаасны зах зээлд арилжихаар гаргаж болно.

19^{1}.2.Үнэт цаасны зах зээлд арилжихаар гаргах хадгаламжийн сертификатыг бүртгэх, арилжих, тайлагнахтай холбогдох журмыг Төв банк /Монголбанк/ болон Хадгаламжийн даатгалын корпорацийн саналыг харгалзан Хороо батална.

19[1].3.Банк хадгаламжийн сертификатыг үнэт цаасны зах зээлд арилжихаар гаргахдаа Төв банк /Монголбанк/-ны санал, дүгнэлтийг гаргуулж, Хороонд ирүүлнэ.’’

6/20 дугаар зүйлийн 20.4, 20.5 дахь хэсэг:

“20.4.Аймаг, нийслэлийн үнэт цаас гаргагч болон олон улсын санхүүгийн байгууллагад энэ хуулийн 20.1.3, 20.1.4, 20.1.6, 20.1.8, 20.1.10 дахь заалт хамаарахгүй.

20.5.Үнэт цаас гаргагчийн үйл ажиллагаа, санхүүгийн байдлын талаарх тогтмол болон тухай бүр ирүүлэх мэдээлэл, түүний ил тод байдлын журмыг Хороо батална.”

7/24 дүгээр зүйлийн 24.1.19 дэх заалт:

“24.1.19.хувьцааны хамтын санхүүжилтийн үйл ажиллагаа.”

8/24 дүгээр зүйлийн 24.10-24.13 дахь хэсэг:

“24.10.Нийтэд санал болгосноос бусад тохиолдолд энэ хуулийн 24.1.1, 24.1.2, 24.1.3, 24.1.4, 24.1.5, 24.1.6, 24.1.7, 24.1.8, 24.1.9, 24.1.10, 24.1.11, 24.1.13, 24.1.19-д заасан үйл ажиллагааг эрхлэх зохицуулалттай этгээдийн хувьцааг худалдах, арилжих, барьцаалах болон бусад хэлбэрээр шилжүүлэхэд дараах нөхцөл, шаардлагыг хангасан байна:

24.10.1.хэлцэл хийж байгаа мөнгөн хөрөнгийн гарал үүсэл нь зээлийн эх үүсвэрээс бүрдээгүй, хууль ёсны байх;

24.10.2.хувьцаагаа худалдах, арилжих, барьцаалах болон бусад хэлбэрээр шилжүүлэхтэй холбоотой гэрээ байгуулсан байх;

24.10.3.хувьцааг тэргүүн ээлжид худалдан авахтай холбоотой Компанийн тухай хуульд заасан ажиллагааг хэрэгжүүлсэн байх.

24.11.Салбар, төлөөлөгчийн газар байгуулахыг хүссэн зохицуулалттай этгээд дараах нөхцөл, шаардлагыг хангасан байна:

24.11.1.сүүлийн 2 улиралд Хорооноос баталсан зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтийг хангаж ажилласан байх;

24.11.2.салбар, төлөөлөгчийн газар нь байнгын үйл ажиллагаа явуулах ажлын байртай, тухайн салбар, төлөөлөгчийн газарт тогтмол ажиллах ажилтантай байх;

24.11.3.салбар, төлөөлөгчийн газрын үйл ажиллагааг хэвийн явуулахад шаардлагатай хүний нөөц, тоног төхөөрөмж, программ хангамжтай байх;

24.11.4.салбар, төлөөлөгчийн газрын үйл ажиллагааны журмыг баталсан байх.

24.12.Энэ хуулийн 24.1.1, 24.1.2, 24.1.3, 24.1.4, 24.1.5, 24.1.6, 24.1.7, 24.1.8, 24.1.9, 24.1.10, 24.1.11, 24.1.12, 24.1.13, 24.1.14-т заасан зохицуулалттай этгээд нь Зөвшөөрлийн тухай хуульд заасан тусгай болон энгийн зөвшөөрөл авах хүсэлт гаргасан баримт бичгийг ирүүлсэн өдрөөс хойш ажлын 30 өдрийн дотор хянаж, шийдвэрлэнэ.

24.13.Энэ хуулийн 24.12-т заасан шийдвэр гаргахад нэмэлт баримт бичиг, тайлбар гаргуулах шаардлагатай тохиолдолд шийдвэр гаргах хугацааг ажлын 15 хүртэл өдрөөр сунгаж болно.”

9/25 дугаар зүйлийн 25.1.12 дахь заалт:

“25.1.12.үйл ажиллагаатай холбогдох цахим сүлжээ, системийн тогтвортой, тасралтгүй, найдвартай, үр ашигтай байдлыг хангах.”

10/27 дугаар зүйлийн 27.2.8-27.2.10 дахь заалт:

“27.2.8.гүйцэтгэх удирдлага, мэргэжилтэн нь энэ хуулийн 35 дугаар зүйлд заасны дагуу ажил, үйлчилгээний төрөлд нийцсэн эрх авсан талаарх нотлох баримт;

27.2.9.үйл ажиллагаанд үүсэж болзошгүй эрсдэл, ашиг сонирхлын зөрчлийг илрүүлэх, үнэлэх, удирдах дотоод хяналтын журамтай, түүнийг хэрэгжүүлэх хараат бус дотоод хяналтын ажилтантай байх;

27.2.10.гүйцэтгэх удирдлага, мэргэжилтэн нь мэргэжлийн хариуцлагын даатгалд даатгуулсан байх.”

11/33 дугаар зүйлийн 33.2.4 дэх заалт:

“33.2.4.хувьцааны хамтын санхүүжилтийн үйл ажиллагаа эрхлэх хуулийн этгээдийн тухайд Хорооноос тогтоосон шаардлагыг хангасан тусгай программ хангамжтай байх.”

12/33 дугаар зүйлийн 33.7.4, 33.7.5 дахь заалт:

“33.7.4.Хороонд бүртгүүлснээс хойш 3 жилийн хугацаанд үнэт цаасны зах зээлд оролцогчид үйлчилгээ үзүүлээгүй;

33.7.5.энэ хуулийн 33.2-т заасан шалгуур, 33.3, 50^1.3-т заасан нөхцөл, шаардлагыг хангахгүй болсон.”

13/36 дугаар зүйлийн 36.17 дахь хэсэг:

“36.17.Брокер үнэт цаас болон мөнгөн хөрөнгийн номиналь данс эзэмшихэд тавих нөхцөл шаардлага, тухайн дансаар дамжуулан харилцагчид үйлчилгээ үзүүлэхтэй холбогдох харилцааг зохицуулсан журмыг Хороо батална.”

14/45 дугаар зүйлийн 45.10, 45.11 дэх хэсэг:

“45.10.Номиналь эзэмшигчээс бусад харилцагчийн үнэт цаасыг тухайн харилцагчийн нэр дээр бүртгэж, бенефициар өмчлөгчийн дансанд хадгална.

45.11.Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн үйл ажиллагаа эрхлэх эрх бүхий хуулийн этгээд нь үнэт цаасны шилжүүлгийн болон мөнгөн төлбөрийн гүйлгээнд саатал гарсан тохиолдолд холбогдох арга хэмжээг авах, сааталтай холбоотой эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэхэд оролцоно.”

15/46 дугаар зүйлийн 46.7-46.9 дэх хэсэг:

“46.7.Кастодианы үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа этгээд нь харилцагчийн нэрийн өмнөөс түүний зөвшөөрлөөр үнэт цаасны төлбөр, шилжүүлэг гүйцэтгэж болно.

46.8.Кастодианы харилцагч нь гадаад улсад кастодианы үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй номиналь эзэмшигч, эсхүл итгэмжлэгдсэн өмчлөгч байх тохиолдолд бенефициар өмчлөгчийг өөрийн улсын хууль тогтоомжийн дагуу таньж мэдэж, бүртгэнэ.

46.9.Хороо болон кастодианы үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа этгээд шаардсан тохиолдолд энэ хуулийн 46.8-д заасан харилцагч нь бенефициар өмчлөгчийн мэдээллийг гаргаж өгөх үүрэгтэй.”

16/47 дугаар зүйлийн 47.8, 47.9 дэх хэсэг:

“47.8.Нээлттэй хувьцаат компани болох зорилгоор хаалттай хувьцаат компанийн хувьцааг үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагын

бүртгэлд бүртгэж, хувьцааг мэргэжлийн хөрөнгө оруулагчид санал болгож, тэдгээрийн хооронд арилжиж болно.

47.9.Энэ хуулийн 47.8-д заасан харилцааг зохицуулсан журмыг Хороо батална.”

17/50^1 дүгээр зүйл:

“**50^1 дүгээр зүйл.Хувьцааны хамтын санхүүжилтийн үйл ажиллагаа**

50^1.1.Хувьцааны хамтын санхүүжилтийн үйл ажиллагаа эрхлэх этгээд нь тусгай программ хангамжаар дамжуулан гарааны компани, жижиг, дунд үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгч болон хөрөнгө оруулагчийн хооронд санхүүгийн зуучлалын үйл ажиллагааг үр ашигтайгаар зохион байгуулна.

50^1.2.Хувьцааны хамтын санхүүжилтийн үйл ажиллагааны үндсэн орлого нь гарааны компани, жижиг, дунд үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгч болон хөрөнгө оруулагчид тусгай программ хангамж ашиглуулснаас авах шимтгэлээс бүрдэнэ.

50^1.3.Хувьцааны хамтын санхүүжилтийн үйл ажиллагааг эрхлэх этгээдийн үйл ажиллагаа, түүний программ хангамжид тавих нөхцөл, шаардлагыг тогтоохтой холбогдсон журмыг Хороо тогтооно.

50^1.4.Хувьцааны хамтын санхүүжилтийн үйл ажиллагаа нь энэ хуулийн 11 дүгээр зүйлд заасан үнэт цаасыг нийтэд санал болгох ажиллагаанд хамаарахгүй.

50^1.5.Хувьцааны хамтын санхүүжилтийн үйл ажиллагаанд тавигдах гарааны компани, жижиг, дунд үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгчийн татан төвлөрүүлэх хөрөнгийн нийт хэмжээ, хөрөнгө оруулалт татах хугацаа болон иргэн, хуулийн этгээдэд тавигдах шаардлага, хөрөнгө оруулах хөрөнгийн дээд хэмжээ, хязгаарлалтыг Хороо тогтооно.”

18/51 дүгээр зүйлийн 51.1.6 дахь заалт:

“51.1.6.хөрөнгө оруулалтын менежментийн үйл ажиллагаа эрхлэх эрх бүхий хуулийн этгээд үнэт цаасны хөрөнгө оруулалтын зөвлөхийн үйл ажиллагааг.”

19/63 дугаар зүйлийн 63.1.20-63.1.24 дэх заалт:

“63.1.20.хувьцааны хамтын санхүүжилтийн үйл ажиллагааны журмыг тогтоож, үйлчилгээ үзүүлэгч этгээдийг бүртгэх, бүртгэлээс хасах;

63.1.21.хаалттай хувьцаат компанийн хувьцааг бүртгэх, хадгалах, өмчлөх эрх шилжүүлэхтэй холбоотой журмыг батлах;

63.1.22.үнэт цаас зээлэх, зээлдүүлэх үйлчилгээг үзүүлэхтэй холбогдсон журмыг батлах;

63.1.23.үнэт цаасаар гэрчлэгдсэн өмчлөх эрхийг бусдад бэлэглэлээр, өв залгамжлалаар шилжүүлэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулсан журмыг батлах;

63.1.24.хуульд заасан бусад.”

20/78 дугаар зүйлийн 78.3 дахь хэсэг:

“78.3.Дотоод мэдээллийг ашиглан арилжаанд оролцох үйлдлээс сэргийлэх харилцааг зохицуулсан журмыг Хороо батална.”

21/80 дугаар зүйлийн 80.6 дахь хэсэг:

“80.6.Үнэт цаасны зах зээлийг урвуулан ашиглах үйлдлээс сэргийлэх харилцааг зохицуулсан журмыг Хороо батална.”

2 дугаар зүйл.Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1 дэх хэсгийн “нийслэл,” гэсний дараа “олон улсын санхүүгийн байгууллага,” гэж, 24 дүгээр зүйлийн 24.1.13 дахь заалтын “хөрөнгө” гэсний өмнө “Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хуульд заасан” гэж, мөн зүйлийн 24.3 дахь хэсгийн, 33 дугаар зүйлийн 33.1, 33.2 дахь хэсгийн “24.1.17” гэсний дараа “, 24.1.19” гэж, мөн зүйлийн 33.6.2 дахь заалтын “33.3” гэсний дараа “, 50^1.3” гэж, 36 дугаар зүйлийн 36.8 дахь хэсгийн “дансанд” гэсний дараа “, эсхүл номиналь дансанд” гэж, мөн зүйлийн 36.11 дэх хэсгийн “харилцагчийн нэр дээр” гэсний дараа “, эсхүл мөнгөн хөрөнгийн номиналь” гэж, 41 дүгээр зүйлийн 41.4.1 дэх заалтын “бэлтгэх,” гэсний дараа “үнэт цаас гаргагч түүний санал болгох үнэт цаасны талаар магадлан шинжилгээ хийх,” гэж, 45 дугаар зүйлийн 45.6 дахь хэсгийн “бүртгэлийн” гэсний өмнө “тухайлсан” гэж, 51 дүгээр зүйлийн 51.1.1 дэх заалтын “дилерийн” гэсний дараа “, үнэт цаасны итгэмжлэн удирдах” гэж, 63 дугаар зүйлийн 63.1.6, 63.1.10 дахь заалтын “хасах” гэсний дараа “, түүнтэй холбоотой журмыг тогтоох” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн дараах зүйл, хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/3 дугаар зүйлийн 3.1 дэх хэсэг:

"3.1.Энэ хуулиар үнэт цаасыг нийтэд санал болгох, эсхүл хаалттай хүрээнд гаргах, арилжих, бүртгэх, клиринг, төлбөр тооцоог гүйцэтгэх, хадгалах, бусад зохицуулалттай үйл ажиллагаа эрхлэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулна."

2/4 дүгээр зүйлийн 4.1.1-4.1.4 дэх заалт:

"4.1.1."үнэт цаасны зах зээл" гэж үнэт цаасыг бүртгүүлэх, гаргах, арилжих, түүгээр гэрчлэгдсэн эрхийг шилжүүлэх, клиринг, төлбөр тооцоог гүйцэтгэх, хадгалах үйлчилгээ үзүүлэхтэй холбогдсон зах зээлийн харилцааг;

4.1.2."биржийн зах зээл" гэж үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагад бүртгүүлсэн үнэт цаасыг арилжихтай холбогдсон харилцааг;

4.1.3."биржийн бус зах зээл" гэж энэ хуулийн 4.1.19-д заасан этгээд хууль тогтоомжоор хориглоогүй, өөрийн өмчлөлийн болон өмчлөгчөөс эрх олгосон хөрөнгөөр санхүүгийн хэрэгслийг худалдах, худалдан авахтай холбогдсон харилцааг;

4.1.4."үнэт цаасны анхдагч зах зээл" гэж үнэт цаас гаргагч үнэт цаасаа нийтэд санал болгон, эсхүл хаалттай хүрээнд худалдахтай холбогдсон харилцааг;"

3/4 дүгээр зүйлийн 4.1.7 дахь заалт:

"4.1.7."үүсмэл санхүүгийн хэрэгсэл /дериватив/" гэж опцион гэрээ, фьючерсийн гэрээ, форвард гэрээ, своп гэрээ болон Санхүүгийн зохицуулах хорооноос үнэт цаасны зах зээлд арилжихыг зөвшөөрсөн бусад санхүүгийн хэрэгслийг;"

4/4 дүгээр зүйлийн 4.1.13 дахь заалт:

"4.1.13."хадгаламжийн бичиг гаргагч /депозитор/" гэж Монгол Улсын болон гадаад улсын үнэт цаасны хадгаламжийн /кастодиан/ үйл ажиллагаа эрхлэгч этгээдийг;"

5/4 дүгээр зүйлийн 4.1.19 дэх заалт:

"4.1.19."мэргэжлийн хөрөнгө оруулагч" гэж хөрөнгө оруулалтын төрөлжсөн банк, хөрөнгө оруулалтын сан, тэтгэврийн сан, банк, банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа, даатгал, андеррайтер, дилер,

үнэт цаасны итгэмжлэн удирдах, хөрөнгө оруулалтын менежментийн үйл ажиллагаа эрхлэх эрх бүхий этгээд зэрэг хуулиар болон Санхүүгийн зохицуулах хорооноос мэргэжлийн хөрөнгө оруулагч гэж тогтоосон бусад этгээдийг;”

6/4 дүгээр зүйлийн 4.1.27 дахь заалт:

“4.1.27.“үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагын бүртгэл” гэж тухайн үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагын арилжаанд оруулахыг зөвшөөрсөн үнэт цаасны бүртгэлийг;”

7/9 дүгээр зүйлийн 9.3, 9.4 дэх хэсэг:

“9.3.Үнэт цаас гаргагч урьд нь нийтэд санал болгон гаргасан тухайн төрлийн үнэт цаасыг хаалттай хүрээнд худалдахаар нэмж гаргахдаа хялбаршуулсан журмаар Хороонд бүртгүүлэх ба түүнтэй холбогдсон журмыг Хороо батална.

9.4.Урьд нь нийтэд санал болгон үнэт цаас гаргасан үнэт цаас гаргагч өөр төрлийн үнэт цаасыг хаалттай хүрээнд худалдахаар гаргаж байгаа бол энэ талаар Хороонд мэдээлэл хүргүүлэх ба олон нийтэд өөрийн болон арилжаа эрхлэх байгууллагын цахим хуудсаар дамжуулан мэдээлнэ.”

8/9 дүгээр зүйлийн 9.13 дахь хэсэг:

“9.13.Хороо, үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагаас энэ хуулийн 9.6-д заасны дагуу нийтэд санал болгон гаргах үнэт цаас, түүний танилцуулгыг бүртгэсэн, нийтэд санал болгох болон үнэт цаасны анхдагч зах зээлд худалдах зөвшөөрөл олгосныг тухайн үнэт цаасанд өгч байгаа баталгаа гэж үзэхгүй бөгөөд үнэт цаасыг худалдан авсны улмаас хөрөнгө оруулагчид учирсан хохирлыг бүртгэсэн байгууллага хариуцахгүй.”

9/12 дугаар зүйлийн 12.5-12.7 дахь хэсэг:

“12.5.Энэ хуулийн 12.4-т заасан тайланд үнэт цаасыг хоёрдогч зах зээл дээр арилжих бэлтгэл хангагдсан тухай үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагын тодорхойлолтыг хавсаргасан байна.

12.6.Хороо үнэт цаасыг үнэт цаасны анхдагч зах зээлд худалдсан тухай тайланг ажлын гурван өдөрт багтаан хянах ба зохих журмын дагуу явагдсан, үнэт цаасны анхдагч зах зээлд худалдах ажиллагаа амжилттай болсон гэж үзсэн тохиолдолд үнэт цаасны хоёрдогч зах зээлийн арилжааг эхлүүлэх зөвшөөрлийг олгоно.

12.7.Хороо доор дурдсан нөхцөлийн аль нэг нь бүрэн хангагдсан бол үнэт цаасны анхдагч зах зээлд худалдах ажиллагаа амжилттай болсон гэж үзнэ:

12.7.1.үнэт цаасыг тогтоосон үнээр гаргаж байгаа тохиолдолд санал болгосон бүх үнэт цаас худалдагдсан буюу татан төвлөрүүлбэл зохих мөнгөн хөрөнгийг үнэт цаас гаргагчийн холбогдох дансанд бүрэн байршуулсан;

12.7.2.үнэт цаасыг захиалгын бүртгэлийн аргаар санал болгосон тохиолдолд татан төвлөрүүлбэл зохих мөнгөн хөрөнгийг үнэт цаас гаргагчийн холбогдох дансанд бүрэн байршуулсан;

12.7.3.үнэт цаасыг санал болгосны дараа түүний худалдаагүй үлдсэн хэсгийг андеррайтер нь худалдан авч энэ хуулийн 12.7.1, эсхүл 12.7.2-т заасан нөхцөлийг бүрдүүлсэн.”

10/16 дугаар зүйл:

“**16 дугаар зүйл.Компанийн өрийн хэрэгсэл**

16.1.Компанийн өрийн хэрэгслийг биржийн болон биржийн бус зах зээл дээр энэ хуульд нийцүүлэн гаргана.

16.2.Компанийн нийтэд санал болгон гаргах өрийн хэрэгслийг бүртгэх журмыг Хороо батална.

16.3.Компанийн нийтэд санал болгон гаргах өрийн хэрэгсэл нь дараах нөхцөлийн аль нэгийг хангасан байна:

16.3.1.үүргийн гүйцэтгэлийг хангах барьцаа, эсхүл баталгаатай байх;

16.3.2.санхүүжих чадавхын зэрэглэл тогтоох үйл ажиллагаа эрхлэх хуулийн этгээдээр зэрэглэл тогтоолгосон байх.

16.4.Хорооноос тогтоосон шалгуурыг хангасан компани тодорхой үнийн дүн бүхий нийт өрийн хэрэгслийг хөтөлбөрийн хүрээнд бүхэлд нь нэг удаа бүртгүүлж болно.

16.5.Энэ хуулийн 16.4-т заасны дагуу бүртгүүлсэн компанийн өрийн хэрэгслийг нийтэд санал болгон худалдах тохиолдолд эхний гаргах өрийн хэрэгсэл нь энэ хуулийн 10.1-д заасан хугацаанд гарсан байна.

16.6.Хорооноос зөвшөөрсөн этгээд нь компанийн өрийн хэрэгслийг эзэмшигч хөрөнгө оруулагчдын эрх ашгийг хамгаалах зорилгоор үнэт цаас гаргагчаас шаардлагатай мэдээллийг тухай бүр шаардах, барьцаа, баталгааны гэрээг байгуулах, түүний үүргийн гүйцэтгэлийг хангуулахаар шүүхэд нэхэмжлэл гаргах эрхийг итгэмжлэлгүйгээр эдэлнэ.”

11/17 дугаар зүйлийн 17.3 дахь хэсэг:

“17.3.Монгол Улсад бүртгэлтэй хуулийн этгээд гадаад улсад үнэт цаас гаргах, эсхүл гадаад улсын үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагад бүртгүүлэх тохиолдолд Хороонд мэдэгдэнэ.”

12/19 дүгээр зүйл:

“**19 дүгээр зүйл.Үүсмэл санхүүгийн хэрэгсэл арилжих**

19.1.Үүсмэл санхүүгийн хэрэгслийг биржийн болон биржийн бус зах зээл дээр гаргах, арилжих, оролцогчид тавих нөхцөл, шаардлага, суурь хөрөнгийн төрлийг тогтоох ерөнхий журмыг Хороо батална.

19.2.Биржийн зах зээл дээр арилжих үүсмэл санхүүгийн хэрэгсэл, стандарт гэрээний нөхцөл, түүнийг арилжих журмыг тухайн үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллага батална.

19.3.Биржийн бус зах зээл дээр үүсмэл санхүүгийн хэрэгслийг арилжихдаа олон улсад хэрэглэдэг нийтлэг зохицуулалт, стандартыг баримтална.”

13/20 дугаар зүйлийн 20.1.6 дахь заалт:

“20.1.6.санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуульд заасан хугацаанд, мөн жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг Хороонд бүртгэлтэй аудитын байгууллагаар аудит хийлгүүлж, аудитын дүгнэлт гарснаас хойш аудитын дүгнэлтийн хамт ажлын гурван өдрийн дотор Хороо, үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагад хүргүүлэх;”

14/29 дүгээр зүйлийн 29.1.2 дахь заалт:

“29.1.2.хууль, Хорооноос тогтоосон журмыг зөрчсөн талаар үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллага, клиринг, төлбөр тооцоо, хадгаламжийн байгууллага зэрэг өөрийгөө зохицуулах байгууллагаас гаргасан хүсэлт нь үндэслэл бүхий бол;”

15/33 дугаар зүйлийн 33.3 дахь хэсэг:

“33.3.Энэ хуулийн 24.1.15, 24.1.16, 24.1.17-д заасан зохицуулалттай үйл ажиллагааны төрөл тус бүрд тавих нөхцөл, шаардлагыг энэ хуулийн 69 дүгээр зүйлд заасан үнэт цаасны зах зээл дэх өөрийгөө зохицуулах байгууллага, Хуульчдын холбоо, хөрөнгийн үнэлгээний мэргэжлийн байгууллага, Мэргэшсэн нягтлан бодогчдын институтийн саналыг харгалзан Хороо тогтооно.”

16/35 дугаар зүйлийн 35.8, 35.9 дэх хэсэг:

“35.8.Мэргэшлийн зөвлөлийн гишүүдийн гуравны нэгээс доошгүй нь Хорооны төлөөлөл байна.

35.9.Мэргэшлийн шалгаруулалт явуулах, мэргэжилтэнд эрх олгох, түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох, үргэлжилсэн сургалт зохион байгуулахтай холбогдсон журмыг энэ хуулийн 69.2-т заасан мэргэжлийн холбоо батална.”

17/36 дугаар зүйлийн 36.14 дэх хэсэг:

“36.14.Брокерын нэр дээрх харилцагчийн мөнгөн хөрөнгийн болон үнэт цаасны номиналь данснаас бусдын өмнө брокерийн хүлээсэн үүргийг гүйцэтгэхгүй ба эрх бүхий этгээдээс брокерын дансыг битүүмжлэх тохиолдолд харилцагчийн мөнгөн хөрөнгийн болон үнэт цаасны номиналь дансыг давхар битүүмжлэхийг хориглоно.”

18/41 дүгээр зүйлийн 41.1 дэх хэсэг:

“41.1.Үнэт цаас гаргагчтай байгуулсан гэрээний үндсэн дээр түүний үнэт цаасыг гаргахад мэргэжлийн үйлчилгээ үзүүлэх, үнэт цаасны анхдагч зах зээлд санал болгох, захиалга авах, хуваарилах, үнэт цаас гаргагчийн үнэт цаасны анхдагч зах зээлд худалдагдаагүй үлдсэн үнэт цаасыг андеррайтерийн гэрээнд заасан хэмжээгээр худалдаж авах зэрэг ажиллагааг андеррайтерийн үйл ажиллагаа гэнэ.”

19/43, 44 дүгээр зүйл:

“**43 дугаар зүйл.Үнэт цаасны клирингийн үйл ажиллагаа**

43.1.Үнэт цаасны клирингийн үйл ажиллагаа /цаашид “клирингийн үйл ажиллагаа” гэх/ гэж клирингийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл бүхий хуулийн этгээд /цаашид “клирингийн байгууллага” гэх/-ээс хэрэгжүүлэх доор дурдсан үйл ажиллагааг ойлгоно:

43.1.1.үнэт цаасны арилжааны хэлцэлд худалдан авагч талын эсрэг худалдагч тал, худалдагч талын эсрэг худалдан авагч талын үүрэг гүйцэтгэх, үүнтэй холбогдсон эрх хэрэгжүүлэх;

43.1.2.үнэт цаасны арилжааны баталгаажсан хэлцлийн дагуу үнэт цаас шилжүүлэх болон мөнгөн төлбөр гүйцэтгэхтэй холбоотой арилжаанд оролцогч талуудын хүлээх үүргийг хэлцэл тус бүрээр, эсхүл цэвэршүүлсэн дүнгээр тодорхойлох;

43.1.3.үнэт цаас шилжүүлэх болон мөнгөн төлбөр гүйцэтгэх даалгаврыг төлбөр тооцооны байгууллагад илгээх;

43.1.4.үнэт цаасны арилжааны хэлцэлд оролцогч талууд үүргээ биелүүлээгүйгээс шалтгаалан үүсэх эрсдэлийг удирдах.

43.2.Клирингийн байгууллага нь клирингийн үйл ажиллагааг явуулахдаа шударга, үр ашигтай, үр дүнтэй, эрсдэлийг бууруулах зарчмыг баримтална.

43.3.Клирингийн байгууллага гишүүнчлэлтэй /цаашид “клирингийн гишүүн” гэх/ байх бөгөөд клирингийн гишүүн элсүүлэх шалгуурыг клирингийн байгууллагын журмаар зохицуулна.

43.4.Үнэт цаасны арилжааны клиринг, төлбөр тооцооны үйл ажиллагааг эрсдэлгүй найдвартай гүйцэтгэх зорилгоор клирингийн байгууллага нь клирингийн гишүүнээс барьцаа шаардах, барьцаа хөрөнгийг өөрийн дансанд байршуулах, баталгаажсан хэлцэлтэй холбоотой гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй тохиолдолд барьцаа хөрөнгийг үл маргах журмаар захиран зарцуулах эрхтэй.

43.5.Үнэт цаасны арилжааны клиринг, төлбөр тооцооны үйл ажиллагааг эрсдэлгүй найдвартай гүйцэтгэх зорилгоор клирингийн гишүүн нь өөрийн харилцагчаас захиалгын үнийн дүнгийн тодорхой хувиар барьцаа байршуулахыг шаардах, гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй тохиолдолд барьцааг үл маргах журмаар захиран зарцуулах эрхтэй.

43.6.Энэ хуулийн 43.2-т заасан зарчмыг хэрэгжүүлэх зорилгоор клирингийн байгууллага нь төлбөрийн баталгааны сан байгуулах бөгөөд сангийн үйл ажиллагааны журмыг батална. Төлбөрийн баталгааны сангийн эх үүсвэр нь клирингийн гишүүний санд оруулсан мөнгөн хуримтлалаас бүрдэнэ.

43.7.Үнэт цаасны арилжааны баталгаажсан хэлцэлтэй холбоотой төлбөр бүрэн төлөгдөж дуусах хүртэлх хугацаанд тухайн хэлцлийн клиринг, төлбөр тооцооны үйл ажиллагаатай холбоотой үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллага, клирингийн байгууллага, төлбөр тооцооны байгууллагын энэ хуульд заасны дагуу хэрэгжүүлж байгаа үйл ажиллагааг зогсоохгүй.

43.8.Клирингийн байгууллага нь хуульд заасан эрх бүхий байгууллага шаардсанаас бусад тохиолдолд клирингийн гишүүнд холбогдох өөрт байгаа мэдээллийн нууцлалыг хадгална.

43.9.Клирингийн үйл ажиллагааны журмыг Хороо батална.

44 дүгээр зүйл.Үнэт цаасны төлбөр тооцооны үйл ажиллагаа

44.1.“Үнэт цаасны төлбөр тооцооны үйл ажиллагаа” гэж энэ хуулийн 24.1.8-д заасан үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл бүхий хуулийн этгээдээс хэрэгжүүлэх доор дурдсан үйл ажиллагааг ойлгоно:

44.1.1.холбогдох байгууллагаас ирүүлсэн даалгаврын дагуу үнэт цаасны шилжүүлэг болон мөнгөн төлбөрийн гүйлгээг нэгэн зэрэг гүйцэтгэх;

44.1.2.үнэт цаасны шилжүүлэг болон мөнгөн төлбөрийн гүйлгээнд саатал гарсан тохиолдолд холбогдох арга хэмжээг авах;

44.1.3.үнэт цаасны шилжүүлэг болон мөнгөн төлбөрийн гүйлгээний тайланг энэ хуулийн 43.1-д заасан байгууллагад хүргүүлэх.

44.2.Үнэт цаасны төлбөр тооцоог тухайн арилжаа явагдсанаас хойш ажлын гурван өдөрт багтаан гүйцэтгэнэ.

44.3.Үнэт цаасны шилжүүлэг хийгдсэнээр үнэт цаасны өмчлөх эрх шилжсэнд тооцно.”

20/45 дугаар зүйлийн 45.7 дахь хэсэг:

“45.7.Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн үйл ажиллагаа эрхлэх эрх бүхий хуулийн этгээд нь үнэт цаас хадгалуулагчийн өмчлөл дэх үнэт цаасны ногдол ашиг болон үнэт цаас худалдсаны төлбөрийг банкан дахь харилцагчийн нэр дээрх дансанд шилжүүлнэ.”

21/45 дугаар зүйлийн 45.9 дэх хэсэг:

“45.9.Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн үйл ажиллагаа эрхлэх эрх бүхий хуулийн этгээд нь нийтэд болон хаалттай хүрээнд худалдахаар санал болгосон үнэт цаасыг үнэт цаасны төвлөрсөн бүртгэлийн санд бүртгэнэ.”

22/48 дугаар зүйлийн 48.2 дахь хэсэг:

“48.2.Клирингийн үйл ажиллагааг тухайн арилжааг зохион байгуулж байгаа байгууллагаас өөр байгууллага гүйцэтгэж байгаа тохиолдолд уг байгууллагыг үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагын арилжаанд оролцсон гэж үзэхгүй.”

23/54 дүгээр зүйлийн 54.1 дэх хэсэг:

“54.1.Зохицуулалттай этгээд нь тухайн санхүүгийн тайлангийн жил дуусах тухай бүр нягтлан бодох бүртгэлдээ аудитын шалгалт хийлгэж, санхүүгийн тайланг аудитын дүгнэлт гарснаас хойш аудитын дүгнэлтийн хамт ажлын гурван өдрийн дотор Хороонд ирүүлнэ.”

24/63 дугаар зүйлийн 63.1.19 дэх заалт:

“63.1.19.энэ хуулийн 9.3-т заасан үнэт цаасыг бүртгэх;”

4 дүгээр зүйл.Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.9 дэх заалтын “хугацаа дуусмагц” гэснийг “нөхцөлийн дагуу” гэж, мөн зүйлийн 4.1.11 дэх заалтын “гэрээний талуудад үүсгэх гэрээ буюу” гэснийг “үүсгэдэг” гэж, мөн зүйлийн 4.1.21 дэх заалтын “мэдээллийн” гэснийг “цахим орчин дахь олон нийтийн сүлжээ, мэдээлэх” гэж, 5 дугаар зүйлийн 5.1.10 дахь заалтын “Аймаг” гэснийг “Засгийн газар, аймаг” гэж, мөн зүйлийн 5.2.2 дахь заалтын “зохицуулалттай” гэснийг “үнэт цаасны” гэж, мөн зүйлийн 5.2.4 дэх заалтын “банкнаас гаргасан” гэснийг “энэ хуулийн 5.1.11-д зааснаас бусад” гэж, 6 дугаар зүйлийн 6.3 дахь хэсгийн “, эсхүл” гэснийг “болон” гэж, мөн зүйлийн 6.4 дэх хэсгийн, 9 дүгээр зүйлийн 9.17 дахь хэсгийн, 10 дугаар зүйлийн 10.5.1 дэх заалтын, 11 дүгээр зүйлийн 11.5 дахь хэсгийн, 14 дүгээр зүйлийн 14.1 дэх хэсгийн, 15 дугаар зүйлийн 15.3 дахь хэсгийн, 17 дугаар зүйлийн 17.1 дэх хэсгийн “Монгол Улсын”, “гадаад улсын” гэсний дараах, 18 дугаар зүйлийн 18.1 дэх хэсгийн “Гадаад улсын”, “эрхэлж байгаа” гэсний дараах, 20 дугаар зүйлийн 20.1.8 дахь заалтын, 22 дугаар зүйлийн 22.2, 22.3 дахь хэсгийн, 42 дугаар зүйлийн 42.6.2, 42.6.3 дахь заалтын “хөрөнгийн биржид” гэснийг “үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагад” гэж, 6 дугаар зүйлийн 6.6 дахь хэсгийн, 17 дугаар зүйлийн гарчгийн “Хөрөнгийн биржид” гэснийг “Үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагад” гэж, 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсгийн “Компанийн” гэснийг “Үнэт цаас гаргагчийн” гэж, мөн зүйлийн 9.16 дахь хэсгийн, 12 дугаар зүйлийн 12.1 дэх хэсгийн, 14 дүгээр зүйлийн 14.2 дахь хэсгийн, 18 дугаар зүйлийн 18.4 дэх хэсгийн, 49 дүгээр зүйлийн 49.1.2 дахь заалтын “хөрөнгийн биржийн” гэснийг болон 22 дугаар зүйлийн 22.9 дэх хэсгийн “Хөрөнгийн биржийн” гэснийг “үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагын” гэж, 9 дүгээр зүйлийн 9.18 дахь хэсгийн “Санхүүгийн зохицуулах хороонд” гэснийг “Хороонд” гэж, 10 дугаар зүйлийн 10.3 дахь хэсгийн, 10.5.9 дэх заалтын “арилжих” гэснийг “худалдах” гэж, мөн зүйлийн 10.9.9 дэх

заалтын, 37 дугаар зүйлийн 37.3 дахь хэсгийн, 56 дугаар зүйлийн 56.2.8 дахь заалтын “хөрөнгийн биржээс” гэснийг “үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагаас” гэж, 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх хэсгийн “зохицуулалттай этгээдтэй” гэснийг “андеррайтертэй” гэж, 12 дугаар зүйлийн 12.4 дэх хэсгийн “арилжсан” гэснийг “худалдсан” гэж, мөн зүйлийн 12.8 дахь хэсгийн “зах зээлийн арилжааг” гэснийг “зах зээлд худалдах ажиллагаа” гэж, мөн зүйлийн 12.9 дэх хэсгийн “арилжаанаас” гэснийг “анхдагч зах зээлээс” гэж, 18 дугаар зүйлийн 18.5 дахь хэсгийн, 20 дугаар зүйлийн 20.3 дахь хэсгийн, 49 дүгээр зүйлийн 49.1.4 дэх заалтын, 55 дугаар зүйлийн 55.1.4 дэх заалтын, 56 дугаар зүйлийн 56.1 дэх хэсгийн, 69 дүгээр зүйлийн 69.2 дахь хэсгийн, 79 дүгээр зүйлийн 79.1 дэх хэсгийн “хөрөнгийн бирж” гэснийг “үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллага” гэж, 24 дүгээр зүйлийн 24.1.7 дахь заалтын “арилжааны тооцооны” гэснийг “клирингийн” гэж, мөн зүйлийн 24.1.8 дахь заалтын “арилжааны төлбөрийн” гэснийг “төлбөр тооцооны” гэж, мөн зүйлийн 24.7 дахь хэсгийн “24.1.14” гэснийг “24.1.5, 24.1.14” гэж, 35 дугаар зүйлийн 35.1 дэх хэсгийн “Зохицуулалттай” гэснийг “Энэ хуулийн 24.1.1, 24.1.2, 24.1.3, 24.1.4, 24.1.5, 24.1.6, 24.1.7, 24.1.8, 24.1.9, 24.1.10, 24.1.11, 24.1.12, 24.1.13, 24.1.14-т заасан зохицуулалттай” гэж, мөн зүйлийн 35.5 дахь хэсгийн “шалгаруулалтыг” гэснийг “шалгаруулалт, мэргэжилтэнд зориулсан үргэлжилсэн сургалтыг” гэж, 36 дугаар зүйлийн 36.3 дахь хэсгийн “стандарт нөхцөл, гэрээ байгуулах журмыг” гэснийг “нөхцөл, түүнд тавих шаардлагыг” гэж, мөн зүйлийн 36.15 дахь хэсгийн “олгосноос” гэснийг “олгох, харилцагчийн болон брокерийн номиналь данс хоорондын шилжүүлгээс” гэж, 40 дүгээр зүйлийн 40.5 дахь хэсгийн “оруулалтын үйл ажиллагаа эрхлэгч” гэснийг “оруулагч” гэж, 45 дугаар зүйлийн 45.4 дэх хэсгийн “болон” гэснийг “хөтлөх эрхтэй ба” гэж, 46 дугаар зүйлийн 46.1 дэх хэсгийн “цаасыг” гэснийг “цаасны тухайлсан бүртгэл хөтөлж,” гэж, 47 дугаар зүйлийн 47.2, 47.3, 47.4, 47.5, 47.6 дахь хэсгийн, 49 дүгээр зүйлийн 49.1, 49.2, 49.3 дахь хэсгийн, 56 дугаар зүйлийн 56.2 дахь хэсгийн “Хөрөнгийн бирж” гэснийг “Үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллага” гэж, 47 дугаар зүйлийн 47.4.2 дахь заалтын, 51 дүгээр зүйлийн 51.1.2 дахь заалтын, 69 дүгээр зүйлийн 69.2 дахь хэсгийн “тооцооны” гэснийг “клирингийн” гэж, 47 дугаар зүйлийн 47.7 дахь хэсгийн, 48 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 48.1 дэх хэсгийн, 49 дүгээр зүйлийн гарчгийн “Хөрөнгийн биржийн” гэснийг “Үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагын” гэж, 51 дүгээр зүйлийн 51.1.2 дахь заалтын “төлбөрийн” гэснийг “төлбөр тооцооны” гэж, 54 дүгээр зүйлийн гарчгийн “Аудитийн” гэснийг “Аудитын” гэж, 63 дугаар зүйлийн 63.1.11 дэх заалтын “батлах зөвшөөрөл олгох” гэснийг “батламжлах, түүнтэй холбоотой журмыг тогтоох” гэж, 72 дугаар зүйлийн 72.2 дахь хэсгийн, 74 дүгээр зүйлийн 74.3 дахь хэсгийн “бүртгүүлснээр” гэснийг “батламжлуулснаар” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.10 дахь заалтын “гэрээний зүйл болох” гэснийг, 9 дүгээр

зүйлийн 9.6 дахь хэсгийн “энэ хуулийн 9.2-т зааснаас бусад” гэснийг, 20 дугаар зүйлийн 20.1.7 дахь заалтын “Компанийн” гэснийг, 27 дугаар зүйлийн 27.2.3 дахь заалтын, 28 дугаар зүйлийн 28.1.4 дэх заалтын “болон эргэлтийн” гэснийг, 35 дугаар зүйлийн 35.4 дэх хэсгийн “гурван жилийн хугацаагаар” гэснийг, 41 дүгээр зүйлийн 41.4.6 дахь заалтын “өөрийн харилцагчид” гэснийг тус тус хассугай.

6 дугаар зүйл.Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.28, 4.1.32, 4.1.33 дахь заалтыг, 9 дүгээр зүйлийн 9.9 дэх хэсгийг, 10 дугаар зүйлийн 10.5.16 дахь заалтыг, 12 дугаар зүйлийн 12.2 дахь хэсгийг, 38 дугаар зүйлийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Г.ЗАНДАНШАТАР

Moeŋgol Folo_ oa Heol

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ᠨᠡᠮᠡᠭᠳᠡᠭᠰᠡᠨ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠃

ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠰᠦᠭᠰᠡᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠵᠦᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠢ ᠳᠠᠭᠠᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ᠂ ᠵᠣᠬᠢᠴᠠᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠢ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠒᠑.᠑.᠖᠂ ᠒᠑.᠑.᠗᠂ ᠒᠑.᠑.᠘᠂ ᠒᠑.᠑.᠙᠂ ᠒᠑.᠑.᠑᠐᠂ ᠒᠑.᠑.᠑᠑᠂ ᠒᠑.᠑.᠑᠔᠂ ᠒᠑.᠑.᠑᠙—ᠳᠦ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠡᠪᠯᠡᠯᠳᠡᠬᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠪᠠᠢᠬᠤ ᠒᠑.᠑.᠑᠂ ᠒᠑.᠑.᠓᠂ ᠒᠑.᠑.᠔᠂ ᠒᠑.᠑.᠖᠂ ᠒᠑.᠑.᠘᠂

«᠒᠑.᠑᠐.᠔᠍ᠠᠭᠠᠷ ᠳᠤ ᠰᠠᠭᠤᠬᠤ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠡᠪᠯᠡᠯᠳᠡᠬᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠒᠑.᠑᠐.᠒᠓»

᠔/᠒᠑ ᠳ᠋ᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠑.᠑᠐ — ᠒᠑.᠑᠔ ᠳ᠋ᠦᠭᠡᠷ ᠵᠠᠯᠠᠢ᠄

«᠒᠑.᠑.᠑᠙.ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠨ ᠪᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠦᠷᠢᠶᠡᠨ ᠳᠦ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠨ᠎ᠠ᠃»

᠒/᠒᠑ ᠳ᠋ᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠑.᠑.᠑᠙ ᠳ᠋ᠦᠭᠡᠷ ᠵᠠᠯᠠᠢ᠄

᠒᠐.᠘.ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠡᠷᠬᠡ ᠲᠡᠢ ᠡᠯᠡᠴᠢᠨ ᠦᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠵᠦᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠭᠠᠷᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠃ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠤ ᠠᠵᠢᠯ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠪᠣᠯᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠃»

᠒᠐.᠑.᠖᠂ ᠒᠐.᠑.᠗᠂ ᠒᠐.᠑.᠘᠂ ᠒᠐.᠑.᠑᠐ ᠳ᠋ᠦᠭᠡᠷ ᠵᠠᠯᠠᠢ ᠶᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠰᠦᠨ᠎ᠡ᠃

«᠒᠐.᠑.ᠬᠠᠤᠯᠢ᠂ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠡᠷᠬᠡ ᠲᠡᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠨᠢ ᠬᠦᠷᠢᠶᠡᠨ ᠳᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠢ ᠪᠡᠨ ᠳᠦ ᠢᠯᠡᠷᠬᠡᠢᠯᠡᠨ᠎ᠡ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠒᠐.᠑.᠓᠂

᠗/᠒᠐ ᠳ᠋ᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠐.᠖᠂ ᠒᠐.᠗ ᠳ᠋ᠦᠭᠡᠷ ᠵᠠᠯᠠᠢ᠄

᠑᠙.᠓.ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠡᠯᠡᠴᠢᠨ ᠦ ᠬᠦᠷᠢᠶᠡᠯᠡᠩ ᠦᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠵᠦᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠠᠷᠤᠭᠳᠠᠬᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠭᠦᠨ ᠦ ᠨᠢ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ
/ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠪᠠᠢᠭ᠎ᠠ/ — ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ᠂ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ᠂ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠠᠷᠤᠨ᠎ᠠ᠃»

᠑᠙.᠓.ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠵᠦᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠠᠷᠤᠭᠳᠠᠬᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠷ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠵᠦᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠯᠡᠴᠢᠨ ᠦ ᠬᠦᠷᠢᠶᠡᠯᠡᠩ ᠦᠨ ᠲᠠᠯᠠᠷ᠂ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠭᠰᠠᠨ᠂
ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠰᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭ᠎ᠠ /ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠪᠠᠢᠭ᠎ᠠ/ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠲᠤᠰᠠᠯᠠᠮᠵᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠦᠷᠢᠶᠡᠨ ᠳᠦ
ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃

᠑᠙.᠑.ᠪᠠᠢᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠪᠠᠢᠬᠤ ᠵᠦᠢᠯ ᠳᠦ ᠖.᠑.᠑ — ᠳᠦ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠡᠯᠡᠴᠢᠨ ᠦ ᠪᠠᠢᠭ᠎ᠠ ᠬᠦᠷᠢᠶᠡᠯᠡᠩ ᠳᠦ
ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠵᠦᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠠᠷᠤᠭᠳᠠᠬᠤ ᠬᠦᠷᠢᠶᠡᠨ ᠳᠦ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃

«᠑᠙ ᠳ᠋ᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ᠪᠠᠢᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠵᠦᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠠᠷᠤᠭᠳᠠᠬᠤ
ᠬᠦᠷᠢᠶᠡᠯᠡᠩ ᠦᠨ ᠡᠯᠡᠴᠢᠨ ᠦ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ

[illegible]

«᠓᠒·᠑᠒· [illegible] »

᠑᠑/᠒᠔ [illegible] ᠒᠔·᠑᠐· ᠒᠔·᠑᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ :

«᠒᠔·᠑᠐· [illegible]

᠒᠔·᠑᠑· [illegible] »

᠑᠘/᠒᠖ [illegible] ᠒᠖·᠒ – ᠒᠖·᠙ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ :

«᠒᠖·᠒· [illegible]

᠒᠖·᠔· [illegible]

᠒᠖·᠙· [illegible] »

᠑᠖/᠒᠒ [illegible] ᠒᠒·᠔· ᠒᠒·᠙ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ :

«᠒᠒·᠔· [illegible]

[illegible]

᠗᠒ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠗᠕·᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠮᠥᠷ ᠦᠨ «ᠪᠠᠢᠭᠠᠯ ᠤᠨ» ᠮᠥᠷ ᠦ ᠲᠤᠰ ᠪᠦᠷ «ᠣᠷᠴᠢᠨ ᠤ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ» ᠭᠡᠵᠦ · ᠗᠑ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠗᠑·᠑·᠑ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠲᠠᠢ
«ᠰᠢᠯᠭᠠᠨ ᠳ᠋ᠤ» ᠮᠥᠷ ᠦ ᠲᠤᠰ ᠪᠦᠷ «· ᠣᠷᠣᠨ ᠨᠤᠲᠤᠭ ᠤᠨ ᠬᠥᠭᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠰᠠᠩ» ᠭᠡᠵᠦ · ᠒᠔ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠒᠔·᠑·᠒· ᠒᠔·᠑·᠑᠐ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠲᠠᠢ
«ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ» ᠮᠥᠷ ᠦ ᠲᠤᠰ ᠪᠦᠷ «· ᠲᠥᠰᠦᠪ ᠲᠡᠢ ᠰᠠᠩᠬᠦᠦᠵᠢᠯᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠪ ᠬᠥᠮᠦᠵᠢᠯᠲᠡ» ᠭᠡᠵᠦ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠨ ᠬᠦ᠄

᠓ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦ ᠣᠷᠣᠨ ᠨᠤᠲᠤᠭ ᠤᠨ ᠬᠥᠭᠵᠢᠯ ᠳᠦ ᠲᠥᠰᠦᠪ ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠳᠦ ᠲᠥᠭᠡᠷᠡᠭ ᠬᠡᠰᠡᠭ · ᠮᠥᠷ · ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠲᠥᠰᠦᠪ ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠭᠡᠨ ᠳᠦ
ᠲᠤᠰᠬᠠᠢᠯᠠᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠤ ᠄

᠑/᠔ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠔·᠑ ᠳᠠᠬᠢ ᠮᠥᠷ ᠄

«᠔·᠑·ᠬᠢᠭ ᠵᠦᠢᠯ ᠤᠨ ᠣᠷᠣᠨ ᠨᠤᠲᠤᠭ ᠤᠨ ᠬᠥᠭᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠰᠠᠩ ᠳᠤ ᠬᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠪᠣᠯᠤᠨ · ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠪᠣᠯᠤᠨ · ᠳᠡᠭᠡᠳᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ·
ᠡᠳᠦᠭᠡ · ᠲᠥᠰᠦᠪᠯᠡᠬᠦ ᠳᠦ ᠬᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ · ᠬᠥᠷᠥᠩᠭᠥ · ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠤᠶᠤ ᠬᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪ ᠬᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪ ᠬᠥᠮᠦᠵᠢᠯᠲᠡ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢᠯᠠᠨ ᠳᠦ
ᠲᠥᠰᠦᠪᠯᠡᠭᠰᠡᠨ·»

᠕/᠒ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠒·᠑·᠑ – ᠒·᠑·᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠄

«᠒·᠑·᠑·«ᠣᠷᠣᠨ ᠨᠤᠲᠤᠭ ᠤᠨ ᠪ ᠲᠤᠰ ᠬᠥᠭᠵᠢᠯ» ᠭᠡᠵᠦ ᠣᠷᠣᠨ ᠨᠤᠲᠤᠭ ᠳᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ · ᠰᠠᠩᠬᠦᠦᠵᠢᠯᠲᠡ · ᠲᠥᠰᠦᠪ · ᠬᠥᠷᠥᠩᠭᠥ
ᠲᠥᠰᠦᠪᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠲᠤᠰ ᠳᠦ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠪᠣᠯᠤᠨ · ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ · ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ · ᠬᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠬᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪ ᠬᠥᠮᠦᠵᠢᠯᠲᠡ ᠲᠤᠰ
ᠲᠥᠰᠦᠪᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠲᠤ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢᠯᠠᠨ ᠳᠦ ;

᠒·᠑·᠒·«ᠪᠠᠢᠭᠠᠯ ᠲᠤ ᠲᠤᠰ ᠬᠥᠭᠵᠢᠯ» ᠭᠡᠵᠦ ᠣᠷᠣᠨ ᠨᠤᠲᠤᠭ ᠤᠨ ᠪ ᠰᠠᠩᠬᠦᠦ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠳᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪ ᠬᠥᠷᠥᠩᠭᠥ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠣᠷᠣᠨ
ᠬᠥᠭᠵᠢᠯ ᠲᠤ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢᠯᠠᠨ ᠳᠦ ;

᠒·᠑·᠓·«ᠪᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠤ ᠪᠦᠲᠦᠭ ᠲᠤᠰ ᠬᠥᠭᠵᠢᠯ» ᠭᠡᠵᠦ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠲᠤ ᠲᠤᠰ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠳᠤ ᠲᠤ ᠒·᠑·᠑᠗ – ᠪᠠ ᠲᠥᠰᠦᠪᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠣᠷᠣᠨ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠪᠡᠷ
ᠲᠤᠰᠬᠠᠢᠯᠠᠨ ᠣᠷᠣᠨ · ᠣᠷᠣᠨ ᠳᠦ ᠣᠷᠣᠨ ᠬᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠪᠦᠲᠦᠭ ᠲᠤ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠤ ᠲᠥᠰᠦᠪᠯᠡᠭᠰᠡᠨ · ᠲᠥᠰᠦᠪᠯᠡᠭᠰᠡᠨ
ᠬᠥᠭᠵᠢᠯ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢᠯᠠᠨ ᠳᠦ ;

᠒·᠑·᠒·«ᠣᠷᠣᠨ ᠨᠤᠲᠤᠭ ᠤᠨ ᠪ ᠬᠥᠭᠵᠢᠯ ᠲᠤ ᠲᠤᠰ ᠬᠥᠭᠵᠢᠯ» ᠭᠡᠵᠦ ᠣᠷᠣᠨ ᠨᠤᠲᠤᠭ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠣᠷᠣᠨ ᠨᠤᠲᠤᠭ ᠤᠨ ᠪᠠᠢ ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠪ
ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠪᠣᠯᠤᠨ · ᠶᠠᠮᠠᠷ ᠬᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠥᠰᠦᠪᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠪ ᠲᠥᠰᠦᠪᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠪᠠᠢ ᠬᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢᠯᠠᠨ ᠳᠦ ;»

᠔/᠒ ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠒·᠑·᠓ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠄

[illegible]

᠒/᠘ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠑·᠑·᠑᠓ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠄

[illegible]

᠒/᠗ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ [illegible] ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠄

[illegible]

᠒/᠖ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ [illegible] ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠄

[illegible]

᠒/᠕ ᠬᠣᠷᠢᠨ ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ [illegible] ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠄

[illegible]

«᠑᠙ [illegible]

᠑᠙᠂᠑᠂ [illegible] ..

᠑᠙᠂᠒᠂ [illegible] ..

᠑᠙᠂᠓᠂ [illegible] ..»

᠑᠓/᠒᠐ [illegible] ᠒᠐᠂᠑᠂᠖ [illegible]:

«᠒᠐᠂᠑᠂᠖᠂ [illegible] ;»

᠑᠕/᠒᠐ [illegible] ᠒᠐᠂᠑᠂᠒ [illegible]:

«᠒᠐᠂᠑᠂᠒᠂ [illegible] ;»

᠑᠔/᠓᠓ [illegible] ᠓᠓᠂᠓ [illegible]:

«᠓᠓᠂᠓᠂ [illegible] ᠒᠐᠑᠐᠂᠑᠂᠑᠔᠂ ᠒᠐᠑᠐᠂᠑᠂᠑᠖᠂ ᠒᠐᠑᠐᠂᠑᠂᠑᠗ – [illegible] ..»

᠑᠖/᠒᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠔᠂᠑᠐᠂ ᠒᠔᠂᠙ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠄

«᠒᠔᠂᠑᠐᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠢ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠪᠢ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠦ ᠨᠢᠭᠤᠴᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠵᠢᠭᠠᠵᠤ ᠪᠤᠢ ᠪᠠᠶᠢᠨ᠎ᠠ᠃»

᠒᠔᠂᠙᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠠᠶᠤᠯᠭᠦᠢ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠬᠠᠩᠭᠠᠬᠤ ᠂ ᠭᠠᠷᠭᠠᠬᠤ ᠂ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ ᠪᠠ ᠬᠤᠪᠢ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠦ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠢ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ ᠂ ᠰᠢᠯᠭᠠᠨ ᠪᠠᠲᠠᠯᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠠᠩᠬᠠᠨ ᠦ ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢ ᠨᠢ ᠡᠴᠦᠰ ᠦᠨ ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠢ ᠲᠡᠢ ᠪᠠᠶᠢᠨ᠎ᠠ᠃»

᠑᠗/᠒᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠔᠂᠑᠑ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠄

«᠒᠔᠂᠑᠑᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠢ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠠᠶᠤᠯᠭᠦᠢ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠲᠠᠢ ᠨᠢᠴᠡᠭᠦᠯᠦᠨ ᠪᠠᠲᠠᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ᠃ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠠᠶᠤᠯᠭᠦᠢ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠵᠢᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠷᠰᠢᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠬᠤᠪᠢ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠦ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠢ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠯᠠ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ᠎ᠡ᠃»

᠑᠘/᠒᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠑᠂᠑ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠄

«᠒᠑᠂᠑᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠠᠶᠤᠯᠭᠦᠢ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠬᠠᠩᠭᠠᠬᠤ ᠲᠠᠢ ᠬᠤᠯᠪᠤᠭᠳᠠᠭᠰᠠᠨ ᠬᠠᠷᠢᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠠᠶᠤᠯᠭᠦᠢ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠵᠢᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠢᠶᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠦᠨ᠎ᠡ᠃ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠠᠶᠤᠯᠭᠦᠢ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠵᠢᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠢᠶᠠᠷ ᠬᠢᠨᠠᠨ᠎ᠠ᠃»

᠑᠙/᠓᠔᠂᠒᠒ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄

«᠓᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠠᠶᠤᠯᠭᠦᠢ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠬᠠᠩᠭᠠᠬᠤ

᠓᠔᠂᠑᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠠᠶᠤᠯᠭᠦᠢ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠬᠠᠩᠭᠠᠬᠤ ᠲᠠᠢ ᠬᠤᠯᠪᠤᠭᠳᠠᠭᠰᠠᠨ ᠬᠠᠷᠢᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ «ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠠᠶᠤᠯᠭᠦᠢ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ» ᠪᠡᠷ ᠵᠣᠬᠢᠴᠠᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃ /ᠡᠨᠡ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠢ ᠒᠐᠒᠑ ᠤᠨ ᠑᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠑᠗-ᠨᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠦᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠪᠠᠷ ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠨ/

᠓᠔᠂᠑᠂᠑᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠠᠶᠤᠯᠭᠦᠢ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠬᠠᠩᠭᠠᠬᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠨᠢ ᠲᠤᠰ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠵᠢᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠦᠷᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠮᠡᠳᠡᠯ ᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ᠎ᠡ ᠃ ᠲᠤᠰ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠵᠥᠷᠢᠴᠡᠭᠰᠡᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠲᠤᠰᠢᠶᠠᠯ ᠲᠠᠨ ᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠲᠠᠲᠠᠨ᠎ᠠ᠃

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ

ᠭ᠂ ᠵᠠᠨᠳᠠᠨᠱᠠᠳᠠᠷ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН САНГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/6 дугаар зүйлийн 6.5 дахь хэсэг:

“6.5.Энэ хуулийн 4.1.3-т заасан хөрөнгө оруулалтын сан нь зөвхөн хаалттай хүрээнд хөрөнгө татан төвлөрүүлэх бөгөөд тухайлсан сангийн төрөлгүй байна.”

2/10 дугаар зүйлийн 10.3 дахь хэсэг:

“10.3.Хөрөнгө оруулалтын сангийн үйл ажиллагаа эрхлэх хугацааг Хорооноос зөвшөөрсөн тохиолдолд энэ хуулийн 10.1-д заасан хугацаагаар нэг удаа сунгаж болно.”

3/14 дүгээр зүйлийн 14.16, 14.17 дахь хэсэг:

“14.16.Хороо энэ хуулийн 14.4-т заасан хөрөнгө оруулалтын санг үүсгэн байгуулах баримт бичгийг бүртгүүлэх хүсэлтийг холбогдох баримт бичгийн хамт хүлээн авсан өдрөөс хойш ажлын 10 өдөрт багтаан хянаж, бүртгэх эсэхийг шийдвэрлэж, ажлын таван өдрийн дотор бичгээр мэдэгдэнэ.

14.17.Энэ хуулийн 14.16-д заасны дагуу Хороо хөрөнгө оруулалтын санг үүсгэн байгуулах баримт бичгийг бүртгэсэн өдрөөс хойш ажлын 20 өдрийн дотор хөрөнгө оруулалтын менежментийн компани, эсхүл Хорооноос зөвшөөрсөн бусад хуулийн этгээд нь санг үүсгэн байгуулах хурлыг зарлан хуралдуулж, хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлд бүртгүүлнэ.”

4/14^1 дүгээр зүйл:

“14^1 дүгээр зүйл.Хувийн хөрөнгө оруулалтын санг гэрээний үндсэн дээр үүсгэн байгуулах

14^1.1.Хувийн хөрөнгө оруулалтын санг хөрөнгө оруулалтын менежментийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл бүхий хуулийн

этгээд болон Хорооноос зөвшөөрсөн бусад хуулийн этгээд гэрээний үндсэн дээр байгуулж болно.

14^{1}.2.Энэ хуулийн 14^{1}.1-д заасан хөрөнгө оруулалтын сан нь хуулийн этгээдийн эрхгүй байна.

14^{1}.3.Энэ хуулийн 14^{1}.1-д заасан хөрөнгө оруулалтын санг үүсгэн байгуулах гэрээнд дараах мэдээллийг тусгасан байна:

14^{1}.3.1.нэгж эрх эзэмшигчийн эрх, үүрэг, хариуцлага;
14^{1}.3.2.нэгж эрх гаргах, худалдах, худалдан авах, арилжих зохицуулалт;

14^{1}.3.3.нэгж эрхийн үнэ тогтоох, цэвэр хөрөнгийн үнэлгээний тооцоолол;

14^{1}.3.4.кастодиан болон хөрөнгө оруулалтын менежментийн компанийн эрх, үүрэг, хариуцлага;

14^{1}.3.5.сангийн үйл ажиллагааг сурталчлахад тавих хязгаарлалт;
14^{1}.3.6.бусад.

14^{1}.4.Энэ хуулийн 14^{1}.1-д заасан хөрөнгө оруулалтын санг үүсгэн байгуулагч нь санг үүсгэн байгуулах баримт бичгийг Хороонд бүртгүүлсний үндсэн дээр сангийн үндсэн үйл ажиллагааг эрхлэн гүйцэтгэнэ.

14^{1}.5.Энэ хуулийн 14^{1}.1-д заасан хөрөнгө оруулалтын санг үүсгэн байгуулах баримт бичгийг бүртгэх, үйл ажиллагаа, гэрээнд тавих шаардлагыг тогтоосон журмыг Хороо батална.”

5/19 дүгээр зүйлийн 19.14 дэх хэсэг:

“19.14.Хамтын хөрөнгө оруулалтын санг хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлд бүртгүүлсэн өдрөөс хойш ажлын 10 өдрийн дотор сангийн нэгж эрхийн танилцуулгыг холбогдох баримт бичгийн хамт Хороонд бүртгүүлэхээр ирүүлэх бөгөөд хүсэлтийг хүлээн авсан өдрөөс хойш Хороо ажлын 20 өдрийн дотор бүртгэх эсэхийг шийдвэрлэж, ажлын таван өдрийн дотор бичгээр мэдэгдэнэ.”

6/21 дүгээр зүйлийн 21.2.10 дахь заалт:

“21.2.10.сангийн нэгж эрхийг зээлээр олгох.”

7/26 дугаар зүйлийн 26.1.13, 26.1.14 дэх заалт:

“26.1.13.хөрөнгө оруулалтын сангийн нэгж эрх;

26.1.14.хөрөнгө оруулалтын бодлогын баримт бичигт заасан бусад санхүүгийн хэрэгсэл.”

8/30 дугаар зүйлийн 30.1.6 дахь заалт:

“30.1.6.хувийн хөрөнгө оруулалтын санг үүсгэн байгуулсан хөрөнгө оруулалтын менежментийн компанийн тусгай зөвшөөрөл хүчингүй болсны улмаас тухайн сан цаашид үйл ажиллагаа явуулах боломжгүй болсон;”

9/39 дүгээр зүйлийн 39.4.4 дэх заалт:

“39.4.4.сангийн цэвэр активын үнэлгээг кастодиан гүйцэтгэсэн тохиолдолд хөрөнгө оруулалтын менежментийн компани давхар хяналт тавих;”

10/39 дүгээр зүйлийн 39.8 дахь хэсэг:

“39.8.Энэ хуулийн 14^1 дүгээр зүйлд зааснаас бусад хөрөнгө оруулалтын сангийн санхүүгийн тайлан бэлтгэх, нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх зааврыг Хороо санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагатай хамтран батална.”

11/46 дугаар зүйлийн 46.1.10-46.1.12 дахь заалт:

“46.1.10.хувийн ашиг сонирхлын үүднээс сангийн хөрөнгийг зарцуулах, удирдлагын зардлыг үндэслэлгүй хэтрүүлэх;

46.1.11.сангийн хөрөнгийн удирдлагыг хэрэгжүүлэхдээ эрсдэлийг төвлөрүүлэх;

46.1.12.сангийн төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүний цалин, сангийн гишүүдийн хурлын зардал, хөрөнгө итгэмжлэн удирдах үйлчилгээ болон гүйцэтгэлийн урамшууллаас бусад төлбөр, хураамжийг сангийн хөрөнгөөс гаргах.”

12/55 дугаар зүйлийн 55.1.10-55.1.12 дахь заалт:

“55.1.10.биржээр арилжаалагддаг сангийн төрөлтэй хамтын хөрөнгө оруулалтын сангийн үүсгэн байгуулах баримт бичгийг бүртгэх, үйл ажиллагаанд тавих шаардлагыг тогтоох журмыг батлах;

55.1.11.хөрөнгө оруулалтын сан, хөрөнгө оруулалтын менежментийн компанийн үйл ажиллагаатай холбоотойгоор үүсэх сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, түүнийг мэдээлэх журмыг батлах;

55.1.12.хөрөнгө оруулалтын менежментийн компанийн үйл ажиллагааг эрхлэхтэй холбоотой харилцааг зохицуулах журмыг батлах;”

2 дугаар зүйл.Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх хэсгийн “компани” гэсний дараа “, эсхүл Хорооноос зөвшөөрсөн бусад хуулийн этгээд” гэж, мөн зүйлийн 14.5 дахь хэсгийн “бүртгэлийн” гэсний дараа “болон хөрөнгө оруулалтын сангийн төрөл, түүний үйл ажиллагааны онцлогтой холбоотой” гэж, мөн зүйлийн 14.7.2 дахь заалтын “хөрөнгийн” гэсний дараа “доод” гэж, мөн зүйлийн 14.13 дахь хэсгийн “байгууллага” гэсний дараа “энэ хуульд заасан хуулийн этгээдийн хэлбэртэй” гэж, 21 дүгээр зүйлийн 21.2.1 дэх заалтын “эрхлэх” гэсний дараа “, сангийн хөрөнгийг зарцуулах” гэж, 22 дугаар зүйлийн 22.2 дахь хэсгийн “нэгж” гэсний дараа “эрхээр гэрчлэгдсэн өмчлөх” гэж, 26 дугаар зүйлийн 26.1.3 дахь заалтын “нээлттэй” гэсний өмнө “Монгол Улсын болон гадаад улсын” гэж, 26 дугаар зүйлийн 26.3 дахь хэсгийн “Тухайн” гэсний дараа “хамтын” гэж, 26 дугаар зүйлийн 26.4 дэх хэсгийн “шалгуурыг” гэсний дараа “хамтын” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хуулийн дараах хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/4 дүгээр зүйлийн 4.1.1, 4.1.2 дахь заалт:

“4.1.1.“хөрөнгө оруулалтын сан” гэж хөрөнгө оруулалтын менежментийн компанийн удирдлагаар мэргэжлийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааг эрхлэх зорилгоор нийтээс, эсхүл хаалттай хүрээнд төвлөрүүлж, хөрөнгө оруулагчийн эрх ашгийг бүрэн төлөөлж ажиллах санг;

4.1.2.“хамтын хөрөнгө оруулалтын сан” гэж нэгж эрхээ Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд заасны дагуу нийтэд санал болгох, эсхүл хаалттай хүрээнд санал болгон хөрөнгө төвлөрүүлэх эрх бүхий хөрөнгө оруулалтын санг;”

2/4 дүгээр зүйлийн 4.1.11 дэх заалт:

“4.1.11.“хөрөнгө оруулалтын менежментийн компани” гэж хөрөнгө оруулалтын сантай байгуулсан гэрээний дагуу түүний хөрөнгийн удирдлагыг хэрэгжүүлж байгаа тусгай зөвшөөрөл бүхий үнэт цаасны зах зээлийн зохицуулалттай хуулийн этгээдийг;”

3/6 дугаар зүйлийн 6.2 дахь хэсэг:

“6.2.Хамтын хөрөнгө оруулалтын сан нь дараах төрөлтэй байна:

6.2.1.нэгж эрхээ бусдад худалдахаар байнга санал болгож, эрэлтийн хэмжээгээр гаргадаг бөгөөд нэгж эрхээ эргүүлэн худалдан авах үүрэг хүлээдэг нээлттэй;

6.2.2.үүсгэн байгуулагчаас тогтоосон хөрөнгийн хэмжээнд багтаан нийтэд санал болгох хэлбэрээр нэгж эрх гаргаж, зах зээлийн үнээр худалддаг, гаргасан нэгж эрхээ эргүүлэн худалдан авах үүрэг хүлээдэггүй хаалттай;

6.2.3.үүсгэн байгуулагчаас сангийн нэгж эрхээ зохицуулалттай этгээдийн эзэмшиж байгаа хөрөнгө оруулалтын хэрэгслээр солих замаар сангийн активаа бүрдүүлдэг, үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллага дээр нэгж эрх нь нийтэд чөлөөтэй арилжаалагддаг /цаашид “биржээр арилжаалагддаг сан” гэх/.”

4/7 дугаар зүйлийн 7.1 дэх хэсэг:

“7.1.Хуульд зааснаас бусад тохиолдолд хөрөнгө оруулалтын сан нь хуулийн этгээдийн эрхтэй тусгай зориулалтын компани байна.”

5/14 дүгээр зүйлийн 14.1 дэх хэсэг:

“14.1.Хөрөнгө оруулалтын санг хөрөнгө оруулалтын менежментийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл бүхий хуулийн этгээд болон Хорооноос зөвшөөрсөн бусад хуулийн этгээд үүсгэн байгуулна.”

6/16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсэг:

“16.1.Энэ хуулийн 7.1-д заасан хөрөнгө оруулалтын сан нь сангийн төрөл, хэлбэрээс үл хамааран дараах зүйлийг тусгасан дүрэмтэй байна:

16.1.1.сангийн нэр, төрөл, хэлбэр болон түүнийг тодорхойлсон, товчилсон ялгах тэмдэглэгээ;

16.1.2.сангийн зарласан болон гаргасан нэгж эрхийн тоо, тэдгээрийн төрөл, нэрлэсэн үнэ, хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ;

16.1.3.хэрэв төлөөлөн удирдах зөвлөлтэй байхаар шийдвэрлэсэн бол төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдийн тоо, тэдгээрийн бүрэн эрх;

16.1.4.сангийн гишүүдийн хурал болон нэгж эрх эзэмшигчийн бүрэн эрх, түүнийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой зохицуулалт;

16.1.5.сангийн хөрөнгө оруулалтын бодлого, үйл ажиллагааны чиглэл;

16.1.6.хөрөнгө оруулалтын менежментийн компанийн нэр, регистрийн дугаар;

16.1.7.кастодианы үйлчилгээ үзүүлэх хуулийн этгээдийн нэр, регистрийн дугаар;

16.1.8.хөрөнгө оруулалтын сангийн үйл ажиллагаа явуулах хугацаа;

16.1.9.хувийн хөрөнгө оруулалтын санд оруулах хөрөнгө оруулалтыг санхүүгийн хэрэгслээр оруулж болох эсэх, оруулах бол тухайн санхүүгийн хэрэгслийг үнэлэх зарчим, аргачлалын тухай;

16.1.10.хөрөнгө оруулалтын сангийн үйл ажиллагаа эрхлэх хугацаа дуусгавар болж хөрөнгийг хөрөнгө оруулагчдад бүрэн хуваарилж дууссан тохиолдолд татан буулгах ажиллагааны журам;

16.1.11.бусад.”

7/19 дүгээр зүйлийн 19.3 дахь хэсэг:

“19.3.Хамтын хөрөнгө оруулалтын сангийн нэгж эрхийн танилцуулга, түүнийг хөрөнгө оруулагчид танилцуулах, сангийн нэгж эрхийг худалдах ажиллагааны журмыг Хороо батална.”

8/19 дүгээр зүйлийн 19.13.3 дахь заалт:

“19.13.3.нээлттэй төрлийн хамтын хөрөнгө оруулалтын сангийн нийт гаргасан нэгж эрхийн гуравны хоёр буюу түүнээс дээш хэмжээний нэгж эрхийг тухайн санд буцаан худалдсан;”

9/21 дүгээр зүйлийн 21.2.3 дахь заалт:

“21.2.3.сангийн хөрөнгө оруулагчид ашиг олох болон нэгж эрхээ тодорхой үнэ ханшаар эргүүлэн авах амлалт, баталгаа гаргах, хөрөнгө оруулалтын сангийн хэлбэрээс хамаарч хууль болон Хорооноос тогтоосон хязгаараас хэтрүүлэн бусдаас зээл авах;”

10/22 дугаар зүйлийн 22.1 дэх хэсэг:

“22.1.Хөрөнгө оруулалтын сангийн гишүүний бүртгэлийг тухайн санд хөрөнгө итгэмжлэн удирдах үйлчилгээ үзүүлж байгаа хөрөнгө оруулалтын менежментийн компани хөтлөх үүрэгтэй ба энэхүү үүргээ кастодианаар гэрээний үндсэн дээр гүйцэтгүүлж болно.”

11/22 дугаар зүйлийн 22.4 дэх хэсэг:

“22.4.Нэгж эрхийн номиналь эзэмшигч нь гишүүний бүртгэлд бенефициар өмчлөгчийн нэрийг давхар тусгана.”

12/24 дүгээр зүйлийн 24.1 дэх хэсэг:

“24.1.Хамтын хөрөнгө оруулалтын сан энэ хуулийн 26.1.1, 26.1.2, 26.1.3, 26.1.5, 26.1.6, 26.1.7, 26.1.8, 26.1.13-т заасан болон Хорооноос зөвшөөрсөн санхүүгийн хэрэгслээс бусад төрлийн хөрөнгө оруулалтын хэрэгсэлд хөрөнгө оруулахыг хориглоно.”

13/44 дүгээр зүйлийн 44.7.1 дэх заалт:

“44.7.1.үнэт цаасны хөрөнгө оруулалтын зөвлөх үйлчилгээ;”

14/45 дугаар зүйлийн 45.3.2 дахь заалт:

“45.3.2.Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 24.1.10, 24.1.15, 24.1.16, 24.1.17-д заасан үйл ажиллагаа эрхлэгч болон түүний холбогдох этгээд нь хүсэлт гаргагч хуулийн этгээдийн хувьцаа эзэмшигч, эрх бүхий албан тушаалтан болох нь тогтоогдсон;”

4 дүгээр зүйл.Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.2.1 дэх заалтын “хөрөнгөөр” гэснийг “хөрөнгө болон Хорооноос зөвшөөрсөн бусад санхүүгийн хэрэгслээр” гэж, 14 дүгээр зүйлийн 14.9.3 дахь заалтын “нийтэд” гэснийг “хөрөнгө оруулагчид” гэж, 19 дүгээр зүйлийн 19.2 дахь хэсгийн “хөрөнгө оруулалтын менежментийн үйлчилгээ үзүүлж” гэснийг “хөрөнгө оруулалт хийж” гэж, мөн зүйлийн 19.11.7 дахь заалтын “Хорооноос тогтоосон” гэснийг “Энэ хуулийн 19.3-т заасан Хорооноос баталсан журамд заасан” гэж, 20 дугаар зүйлийн 20.1 дэх хэсгийн “хөрөнгө оруулах гэрээний үндсэн дээр” гэснийг “хаалттай хүрээнд” гэж, 25 дугаар зүйлийн 25.1 дэх хэсгийн “сан” гэснийг “сангийн төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол сангийн гишүүдийн хурал/” гэж, 26 дугаар зүйлийн 26.1.5 дахь заалтын “зохицуулалттай” гэснийг “Монгол Улсын болон гадаад улсын үнэт цаасны” гэж, мөн зүйлийн 26.1.6 дахь заалтын “зохицуулалттай” гэснийг “үнэт цаасны” гэж, мөн зүйлийн 26.2 дахь хэсгийн “Хөрөнгө” гэснийг “Хамтын хөрөнгө” гэж, 30 дугаар зүйлийн 30.1.6 дахь заалтын дугаарыг “30.1.7” гэж, 39 дүгээр зүйлийн 39.4.4 дэх заалтын

дугаарыг “39.4.5” гэж, 45 дугаар зүйлийн 45.3 дахь хэсгийн “татгалзаж болно” гэснийг “татгалзана” гэж, мөн зүйлийн 45.3.1 дэх заалтын “хөрөнгө оруулалтын менежментийн компанийн” гэснийг “хүсэлт гаргагч хуулийн этгээдийн” гэж, 55 дугаар зүйлийн 55.1.10 дахь заалтын дугаарыг “55.1.13” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1, 9.4 дэх хэсгийн “Компанийн тухай хуульд нийцүүлэн баталсан” гэснийг, 14 дүгээр зүйлийн 14.9.3 дахь заалтын, 19 дүгээр зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 19.1 дэх хэсгийн “нийтээс” гэснийг тус тус хассугай.

6 дугаар зүйл.Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйл, 23 дугаар зүйлийн 23.4 дэх хэсэг, 25 дугаар зүйлийн 25.4, 25.6 дахь хэсэг, 45 дугаар зүйлийн 45.3.3 дахь заалт, 47 дугаар зүйлийн 47.4 дэх хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

7 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

Moehgo& Folo_ oa Heol

᠒/᠑᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄

«᠑᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠰᠣᠩᠭᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠦᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ

᠑᠒᠂᠑᠂ᠰᠣᠩᠭᠤᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠰᠣᠩᠭᠤᠭᠳᠠᠬᠤ ᠡᠷᠬᠡ ᠲᠠᠢ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠭᠡᠰᠢᠭᠦᠨ ᠦ ᠲᠣᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠨ ᠲᠣᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠃

᠑᠒᠂᠓᠂ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠒᠂᠑ ‑ ᠳᠦ ᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠰᠣᠩᠭᠤᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠬᠠᠭᠠᠭᠴᠢ ᠨᠢ ᠡᠩ᠋ᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠢᠶᠠᠷ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃

᠑᠒᠂᠔᠂ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠒᠂᠑ ‑ ᠳᠦ ᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠰᠣᠩᠭᠤᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠬᠠᠭᠠᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠪᠦᠯᠦᠭ ᠦᠨ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠢ᠄

᠑᠒᠂᠓᠂᠑᠂ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ ᠰᠠᠢᠳ ᠤᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠦᠬᠦᠢ ᠲᠥᠯᠥᠭᠡᠯᠡᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯᠲᠠᠨ᠂ ᠠᠵᠢᠯᠴᠢᠨ᠂ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠬᠠᠭᠠᠭᠴᠢ᠄
᠑᠒᠂᠓᠂᠔᠂ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ ᠰᠠᠢᠳ ᠤᠨ ᠵᠥᠪᠯᠡᠭᠡᠨ᠂ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ᠂ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠭᠡᠰᠢᠭᠦᠳ᠂ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠰᠠᠳ᠄

᠑᠒᠂᠓᠂᠓᠂ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ ᠰᠠᠢᠳ ᠤᠨ ᠨᠡᠷ᠎ᠡ ᠲᠦᠰᠢᠮᠡᠯ᠂ ᠲᠦᠰᠢᠮᠡᠯ ᠤᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠤ ᠪᠠᠢᠴᠠᠭᠠᠨ᠄

᠑᠒᠂᠓᠂᠒᠂ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠪᠠ ᠲᠡᠭᠦᠨ ᠦ ᠤᠷᠯᠠᠭ᠂ ᠣᠷᠣᠯᠠᠭᠴᠢ᠂ ᠭᠡᠰᠢᠭᠦᠨ᠄

᠑᠒᠂᠓᠂᠕᠂ᠠᠵᠢᠯ ᠪᠠ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠥᠷᠥ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯᠲᠠᠨ ᠤ ᠰᠣᠩᠭᠤᠭᠤᠯᠢ᠄
᠑᠒᠂᠓᠂᠖᠂ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ᠃

᠑᠒᠂᠒᠂ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠒᠂᠑ ‑ ᠳᠦ ᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠰᠣᠩᠭᠤᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠬᠠᠭᠠᠭᠴᠢ ᠳᠤ ᠰᠣᠩᠭᠤᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭ ᠤᠨ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠲᠦ ᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯᠲᠠᠨ ᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ᠃

᠑᠒᠂᠑᠂ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠒᠂᠑ ‑ ᠳᠦ ᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠰᠣᠩᠭᠤᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠬᠠᠭᠠᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠦᠷᠢᠯᠳᠦᠬᠦᠨ ᠳᠦ ᠲᠥᠷᠥ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯᠲᠠᠨ ᠤ ᠰᠣᠩᠭᠤᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠯᠲᠡ ᠶᠢ ᠬᠠᠩᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠄ ᠲᠠᠯᠠᠪᠤᠷᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠦᠢᠯᠡᠳᠦᠯ ᠦᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠳᠦ ᠰᠣᠩᠭᠤᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠳᠠᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠃»

᠕/᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠐᠂᠑᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠄

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

᠙ [illegible]

᠙/᠑ [illegible] ᠖.᠑.᠖ . ᠖.᠑.᠗ . ᠖.᠑.᠘ [illegible]

«᠖.᠑.᠑᠐.«[illegible]» [illegible]

«᠖.᠒.᠓.[illegible]» [illegible]

᠙/᠒ [illegible] ᠖.᠑.᠑᠑ [illegible]

«᠖.᠑.᠑᠑.«[illegible]» [illegible]»

᠙/᠓ [illegible] ᠖.᠙ [illegible]

«᠖.᠙.[illegible]

᠖.᠙.᠑.[illegible]

᠖.᠙.᠒.[illegible]»

᠖.᠓.᠓.ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠳᠤ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯ ᠤᠨ ᠬᠤᠪᠢ ᠪᠠᠷ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠣᠯᠵᠠᠢ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ
ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠨ ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠯᠠ ᠲᠦᠰᠦᠪ ᠬᠦ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠵᠠᠭᠤᠷ ᠤᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠲᠤᠰᠢᠶᠠᠯ ᠢ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠂ ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢ ᠬᠤᠲᠠᠯᠳᠤᠨ ᠤ ᠬᠤᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠬᠤ ᠬᠤᠪᠢᠰᠬᠠᠯ ᠪᠣᠯᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ
ᠬᠠᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠢ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠ ᠪᠠᠷ ᠬᠤᠪᠢᠰᠬᠠᠯ ᠢ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ / ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢᠶᠠᠷ «ᠪᠠᠶᠢᠭᠠᠯ ᠪᠠᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠵᠦᠢᠯ» ᠭᠡᠪᠡ/..»

᠙/᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠒.᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠢᠭᠠᠯᠲᠠ:

«᠒.᠑.ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠬᠤ ᠪᠡᠷ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠡᠷ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠢ ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠯᠠ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠲᠤ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠲᠦ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ
ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠡᠷ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ..»

᠔/᠑᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠑᠐.᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠢᠭᠠᠯᠲᠠ:

«᠑᠐.᠑.ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠡᠷ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠯ ᠢ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠬᠤ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢ ᠬᠤᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ
ᠪᠣᠯᠪᠠᠯ ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢ ᠪᠡᠷ ᠬᠤᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢ ᠬᠤᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢ ᠪᠡᠷ ᠬᠤᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠬᠤ ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ..»

᠖/᠑᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠑᠙.᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠢᠭᠠᠯᠲᠠ:

«᠑᠙.᠑.ᠬᠢ ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠬᠤ ᠪᠡᠷ ᠒.᠑ – ᠳᠦ ᠵᠢᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠨᠢ ᠵᠦᠢᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠂ ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠬᠤᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠬᠤ
ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠪᠠᠷ ᠪᠠᠶᠢᠨ᠎ᠠ:

᠑᠙.᠑.᠑.ᠵᠦᠢᠯ ᠤᠨ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠂ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠂ ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢ ᠲᠦᠰᠦᠪ ᠪᠠᠶᠢᠭᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠂ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠬᠤᠪᠢᠰᠬᠠᠯ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ;

᠑᠙.᠑.᠓.ᠵᠦᠢᠯ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠰᠠᠨ ᠲᠦᠰᠦᠪ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢ ᠪᠠᠷ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠂ ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢ ᠤᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠂ ᠬᠤᠪᠢᠰᠬᠠᠯ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠂ ᠪᠣᠯᠤᠨ
ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢᠬᠤᠪᠢᠰᠬᠠᠯ ᠲᠦᠰᠦᠪᠯᠡᠭᠡ ᠪᠡᠷ ᠬᠤᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠬᠤ;

᠑᠙.᠑.᠔.ᠬᠤᠪᠢ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢᠯᠠᠬᠤ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠪᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠨ ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠬᠤᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠪᠠᠷ ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢ ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢᠯᠠᠬᠤ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠤᠨ
ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ ᠂ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠤᠨ ᠪᠡᠶ᠎ᠡ ᠬᠦᠮᠦᠨ;

᠑᠙.᠑.᠕.ᠵᠦᠢᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠪᠡᠶ᠎ᠡ ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠡᠷ ᠪᠡᠶ᠎ᠡ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠂ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠤ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠢ
ᠬᠤᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯ;

᠑᠑·᠑·᠕·ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠦᠶ᠎ᠡ ᠳᠦ ᠤᠷᠢᠳᠴᠢᠯᠠᠨ ᠰᠡᠷᠭᠡᠢᠯᠡᠬᠦ ;

᠑᠑·᠑·᠖·ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠭᠡ ᠶᠢ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠩᠭᠤᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠬᠤ ᠶᠢ ᠬᠠᠩᠭᠠᠬᠤ ;

᠑᠑·᠑·᠗·ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠬᠠᠮᠲᠤᠷᠠᠨ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠬᠤ ᠪᠠ ᠳᠡᠮᠵᠢᠯᠭᠡ ᠦᠵᠡᠭᠦᠯᠬᠦ ;

᠑᠑·᠑·᠘·ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠦᠴᠢᠨ ᠢ ᠪᠡᠯᠡᠳᠬᠡᠬᠦ ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠢ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ;

᠑᠑·᠑·᠙·ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠢ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠲᠤᠷᠠᠨ ᠣᠷᠣᠯᠴᠠᠬᠤ ᠪᠠ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠲᠠᠪᠢᠬᠤ ;

᠑᠑·᠑·᠑᠐·ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠠᠯ᠎ᠠ ᠪᠠᠷ ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠ ᠮᠡᠳᠡᠯᠭᠡ ᠣᠯᠭᠣᠬᠤ ;

᠑᠑·᠑·᠑᠑·ᠪᠤᠰᠤᠳ᠃»

᠒/᠑᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠑·᠒ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ:

«᠑᠑·᠒·ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠠᠯ᠎ᠠ ᠪᠠᠷ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠪ ᠡᠷᠬᠢᠯᠡᠨ᠎ᠡ᠃»

᠓/᠑᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠑·᠓·᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠯᠭᠠᠯ:

«᠑᠑·᠓·᠑·ᠠᠶᠤᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠭᠡ ᠶᠢ ᠡᠷᠡᠭᠦᠯ ᠮᠡᠨᠳᠦ ᠶᠢᠨ ᠠᠶᠤᠯᠭᠦᠢ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠬᠠᠩᠭᠠᠬᠤ ᠦᠦᠷᠭᠡ ᠲᠠᠢ ᠪᠠᠶᠢᠨ᠎ᠠ᠃»

᠔/᠑᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠓·᠓·᠒ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠯᠭᠠᠯ:

«᠑᠓·᠓·᠒·ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠠᠯᠪᠠ ᠨᠢ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠦ ᠡᠷᠡᠭᠦᠯ ᠮᠡᠨᠳᠦ ᠶᠢᠨ ᠠᠶᠤᠯᠭᠦᠢ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠬᠠᠩᠭᠠᠬᠤ ᠶᠢ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃»

[illegible]

ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠙·᠔ – ᠳᠦ ᠨᠡᠮᠡᠭᠳᠡᠬᠦ ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠷ ᠤᠨ ᠪᠣᠯᠣᠮᠵᠢ ᠲᠠᠢ ᠳᠦ ᠨᠡᠮᠡᠭᠳᠡᠬᠦ» ᠭᠡᠵᠦ· ᠙᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠙᠐·᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ» ᠭᠡᠵᠦ· ᠙᠔ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠙᠔·᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠡᠷᠦᠬᠡ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠡᠷᠦᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠯᠲᠡᠰ» ᠭᠡᠵᠦ· ᠙᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠙᠖·᠑·᠒ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «ᠬᠣᠣᠯᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠯᠲᠡᠰ ᠦᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ /ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠢᠯᠡᠬᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ/» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠡᠷᠦᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠯᠲᠡᠰ ᠦᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ» ᠭᠡᠵᠦ· ᠙᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠙᠖·᠑·᠖ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠯᠲᠡᠰ ᠦᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ ᠤᠨ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠬᠣᠣᠯᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ» ᠭᠡᠵᠦ· ᠙᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠙᠗·᠓ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠬᠣᠣᠯᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ» ᠭᠡᠵᠦ· ᠙᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠙᠐·᠑·᠖ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠢ «᠙᠐·᠑·᠘» ᠭᠡᠵᠦ· ᠙᠙ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠙᠙·᠗·᠗ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠢ «᠙᠙·᠗·᠔» ᠭᠡᠵᠦ· ᠗᠔ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠗᠔·᠙ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠷ ᠪᠣᠯᠣᠮᠵᠢ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠷ» ᠭᠡᠵᠦ· ᠬᠣᠶᠠᠷ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠗᠔·᠙·᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ «ᠡᠷᠦᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠯᠲᠡᠰ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «ᠡᠷᠦᠬᠡ ᠶᠢᠨ» ᠭᠡᠵᠦ· ᠔᠔ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠔᠔·᠑·᠑᠐ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠢ «᠔᠔·᠑·᠑᠔» ᠭᠡᠵᠦ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠰᠦᠭᠡᠢ::

᠔ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ:: ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠖·᠑·᠔ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠳᠤ· ᠑᠙ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠡᠭᠦᠨ ᠳᠦ· ᠬᠣᠶᠠᠷ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠑᠙·᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ ᠬᠠᠰᠤᠭᠰᠤᠭᠠᠢ::

᠕ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ:: ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠔ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ· ᠙᠙ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠙᠙·᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ· ᠗᠔ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠗᠔·᠙·᠙ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ· ᠗᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠗᠒·᠑ ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠢ ᠲᠤᠰ ᠲᠤᠰ
ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠦᠭᠡᠢ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠠᠴᠠᠭᠰᠤᠭᠠᠢ::

᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ:: ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠢᠨᠡᠴᠢᠯᠡᠨ ᠨᠠᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠬᠡᠪᠯᠡᠯ ᠢ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠦᠷᠳᠡᠬᠦ ᠵᠤᠷᠠᠮ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠡᠷ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠦᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ::

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ

ᠭ᠋ · ᠵᠠᠨᠳᠠᠨᠱᠠᠲᠠᠷ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдөр

Улаанбаатар хот

КОМПАНИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Компанийн тухай хуулийн 32 дугаар зүйлийн 32.1 дэх хэсгийн “хувьцаа нь” гэсний өмнө “Компанийн” гэж, 41 дүгээр зүйлийн 41.5 дахь хэсгийн “гаргасан” гэсний дараа “барьцаа,” гэж тус тус нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл.Компанийн тухай хуулийн дараах хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/3 дугаар зүйлийн 3.9 дэх хэсэг:

“3.9.Хөрөнгө оруулалтын сан нь тусгай зориулалтын компани хэлбэртэй байж болно. Уг хэлбэрийн компанийн үйл ажиллагааны онцлогтой холбогдсон харилцааг Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хуулиар зохицуулах бөгөөд хуульд өөрөөр заагаагүй бол энэ хуулийн зохицуулалт хамаарахгүй.”

2/46 дугаар зүйлийн 46.14 дэх хэсэг:

“46.14.Хувьцаат компанийн хувьд ногдол ашиг хуваарилахтай холбоотой харилцааг зохицуулсан журмыг Санхүүгийн зохицуулах хороо батална.”

3/86 дугаар зүйлийн 86.1 дэх хэсэг:

“86.1.Компанийн хувьцаа эзэмшигч нь дангаараа, эсхүл бусад хувьцаа эзэмшигчидтэй хамтран компанийн энгийн хувьцааны нэг буюу түүнээс дээш хувийг бүрдүүлж байгаа тохиолдолд компанид учруулсан хохирлыг компанийн эрх бүхий албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлэхээр шүүхэд нэхэмжлэл гаргах эрхтэй.”

3 дугаар зүйл.Компанийн тухай хуулийн 32 дугаар зүйлийн 32.1 дэх хэсгийн “Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд заасны дагуу компанийн” гэснийг, 41 дүгээр зүйлийн 41.1 дэх хэсгийн “өөрийн хөрөнгийн хэмжээгээр барьцаалан” гэснийг тус тус хассугай.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

Moehgo& Folo_ oa Heol

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдөр

Улаанбаатар хот

САНХҮҮГИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ХОРООНЫ ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.5 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“22.5.Санхүүгийн үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгох, бүртгэхтэй холбогдсон энэ хуульд зааснаас бусад харилцааг энэ хуулийн 3.1-д заасан үйл ажиллагаа тус бүрийн харилцааг нарийвчлан зохицуулсан хуулиар зохицуулна.”

2 дугаар зүйл.Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.2 дахь заалтын “мэргэжлийн” гэснийг “зохицуулалттай” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Г.ЗАНДАНШАТАР

Монгол бичиг

ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠳ᠂ ᠠᠮᠤᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠬᠤᠯᠠᠩ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ЗӨРЧЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Зөрчлийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/11.10 дугаар зүйлийн 12.21 дэх заалт:

“12.21.Компани, олон улсын санхүүгийн байгууллага нь хуульд зааснаас бусад арга, хэрэгслийг ашиглаж өрийн хэрэгсэл гаргасан;”

2/11.26 дугаар зүйлийн 8 дахь хэсэг:

“8.Хөрөнгө оруулалтын менежментийн компани хуульд заасан нийтлэг үүргээ хэрэгжүүлээгүй бол хүнийг хоёр мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг хорин мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

2 дугаар зүйл.Зөрчлийн тухай хуулийн 11.10 дугаар зүйлийн 12 дахь хэсгийн 12.2, 12.3 дахь заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“12.2.урьд нь нийтэд санал болгон гаргасан тухайн төрлийн үнэт цаасыг хаалттай хүрээнд нэмж гаргахдаа Санхүүгийн зохицуулах хороонд бүртгүүлээгүй;

12.3.урьд нь нийтэд санал болгон үнэт цаас гаргасан хуулийн этгээд өөр төрлийн үнэт цаасыг хаалттай хүрээнд худалдахаар гаргаж байгаа бол энэ талаар Санхүүгийн зохицуулах хороо болон олон нийтэд мэдээлээгүй;”

3 дугаар зүйл.Зөрчлийн тухай хуулийн 11.10 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн 2.9 дэх заалтын, 7 дахь хэсгийн 7.1 дэх заалтын, 12 дахь хэсгийн 12.18, 12.19 дэх заалтын, 13 дахь хэсгийн 13.10 дахь заалтын, 15 дахь хэсгийн 15.2 дахь заалтын “хөрөнгийн бирж” гэснийг “үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллага” гэж, 8 дахь хэсгийн “Хөрөнгийн бирж” гэснийг “Үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллага” гэж, 12 дахь хэсгийн 12.7 дахь заалтын, 13 дахь хэсгийн 13.1, 13.2 дахь заалтын “хөрөнгийн биржид” гэснийг “үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагад” гэж, 12 дахь хэсгийн 12.20 дахь заалтын “хөрөнгийн биржийн” гэснийг “үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагын” гэж, 12 дахь хэсгийн 12.21 дэх заалтын

дугаарыг “12.22” гэж, 14 дэх хэсгийн “Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль тогтоомжид” гэснийг “хуульд” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Зөрчлийн тухай хуулийн 11.10 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн 2.5 дахь заалтыг, мөн зүйлийн 12 дахь хэсгийн 12.11 дэх заалтыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

5 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠭᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ

ᠳ᠋. ᠠᠮᠤᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠬᠤᠯᠠᠩ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдөр | Улаанбаатар хот

ЗӨРЧИЛ ШАЛГАН ШИЙДВЭРЛЭХ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуулийн 5.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт доор дурдсан агуулгатай 1.5 дахь заалт нэмсүгэй:

“1.5.үнэт цаасны арилжааг түр зогсоох, үнэт цаас тусгаарлах.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ИРГЭНИЙ ХЭРЭГ ШҮҮХЭД ХЯНАН ШИЙДВЭРЛЭХ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 69 дүгээр зүйлийн 69.5 дахь хэсгийн “арга хэмжээг авахдаа” гэсний дараа “үнэт цаасны клиринг, төлбөр тооцооны үйл ажиллагаа, төлбөрийн үүргийг тасалдуулах,” гэж нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠒᠐᠒᠔ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠕ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠑᠖ ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠢᠷᠭᠡᠨ ᠦ ᠬᠡᠷᠡᠭ ᠢ ᠱᠡᠭᠦᠬᠦ ᠳᠦ ᠬᠢᠨᠠᠨ ᠱᠡᠢᠳᠪᠦᠷᠢᠯᠡᠬᠦ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ. ᠢᠷᠭᠡᠨ ᠦ ᠬᠡᠷᠡᠭ ᠢ ᠱᠡᠭᠦᠬᠦ ᠳᠦ ᠬᠢᠨᠠᠨ ᠱᠡᠢᠳᠪᠦᠷᠢᠯᠡᠬᠦ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠖᠙ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠖᠙.᠕ ᠳᠠᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢ ᠠᠪᠬᠤ ᠳᠠᠭᠠᠨ» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠦ ᠳᠠᠷᠠᠭ᠎ᠠ «ᠦᠨᠡᠲᠦ ᠴᠠᠭᠠᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠺᠯᠢᠷᠢᠩ᠂ ᠲᠥᠯᠥᠪᠦᠷᠢ ᠲᠣᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠦᠢᠯᠡ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ᠂ ᠲᠥᠯᠥᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠦᠦᠷᠭᠡ ᠶᠢ ᠲᠠᠰᠤᠯᠳᠠᠭᠤᠯᠬᠤ᠂» ᠭᠡᠵᠦ ᠨᠡᠮᠡᠭᠦᠯᠦᠭᠦᠢ᠃

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ. ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠦᠨᠡᠲᠦ ᠴᠠᠭᠠᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠵᠠᠬᠠ ᠵᠡᠭᠡᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ᠂ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠦᠷ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠭ.ᠽᠠᠨᠳᠠᠨᠱᠠᠳᠠᠷ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ИРЭЭДҮЙН ӨВ САНГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Ирээдүйн өв сангийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.5 дахь хэсгийн 15.5.3.б дэх дэд заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“15.5.3.б.үнэт цаасны зах зээлд оролцогч зохицуулалттай үйл ажиллагаа эрхлэгч этгээд болон мэргэжлийн холбоо;”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдөр — Улаанбаатар хот

МӨНГӨ УГААХ БОЛОН ТЕРРОРИЗМЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХТЭЙ ТЭМЦЭХ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1 дэх хэсгийн 4.1.5 дахь заалтын “мэргэжлийн байгууллага” гэснийг “зохицуулалттай үйл ажиллагаа эрхлэгч этгээд” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА — Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ШҮҮХИЙН ШИЙДВЭР ГҮЙЦЭТГЭХ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх тухай хуулийн 49 дүгээр зүйлийн 49.6 дахь хэсгийн “мэргэжлийн байгууллагын” гэснийг “зохицуулалттай үйл ажиллагаа эрхлэгч этгээдийн” гэж, 55 дугаар зүйлийн 55.4 дэх хэсгийн “мэргэжлийн байгууллагаас” гэснийг “зохицуулалттай үйл ажиллагаа эрхлэгч этгээдээс” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ЗАР СУРТАЛЧИЛГААНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Зар сурталчилгааны тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.2 дахь хэсгийн “мэргэжлийн” гэснийг “зохицуулалттай” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Зар сурталчилгааны тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.2 дахь хэсгийн 17.2.3 дахь заалтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ЦЭРГИЙН АЛБА ХААГЧИЙН ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах заалт нэмсүгэй:

1/7 дугаар зүйлийн 7.1.22 дахь заалт:

“7.1.22.алслагдсанд тооцогдсон цэргийн анги, салбарт тав ба түүнээс дээш жилийн хугацаагаар алба хааж байгаа офицер, ахлагч, цэргийн гэрээт алба хаагчид таван жил тутамд 30 сарын үндсэн цалинтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн урамшууллыг олгох бөгөөд мөнгөн урамшуулал олгох журмыг Засгийн газар батална.”

2/8 дугаар зүйлийн 8.1.11 дэх заалт:

“8.1.11.хууль тогтоомжид заасан ажил эрхлэлт, хөдөлмөрийн харилцаанд аливаа дарамт, шахалт үзүүлэх, ялгаварлан гадуурхах.”

2 дугаар зүйл.Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3 дахь заалтын “нисэх бүрэлдэхүүн,” гэсний дараа “алслагдсанд тооцогдсон цэргийн анги, салбар,” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.5 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“9.5.Дотоод, гадаадын цэргийн сургуульд суралцаж байгаа сонсогч, суралцагчид цалин хөлс олгох журмыг батлан хамгаалах, хил хамгаалалтын болон онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн тус тус батална.”

4 дүгээр зүйл.Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.10 дахь заалтын “сургалтын тэтгэлэг” гэснийг “цалин хөлс” гэж, мөн зүйлийн 7.4 дэх хэсгийн “тусламжид” гэснийг “мөнгөн тусламж, урамшуулалд” гэж, 9 дүгээр зүйлийн 9.2.2 дахь заалтын “удаан жил ажилласны” гэснийг “төрийн тусгай алба хаасан хугацааны” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

Moehgo& Folo_ oa Heol

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр

Улаанбаатар хот

МОНГОЛ УЛСЫН ХИЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Монгол Улсын хилийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.7 дахь хэсгийн “анги, агаарын цэргийн салбарт” гэснийг “ангид” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ЦАГДААГИЙН АЛБАНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Цагдаагийн албаны тухай хуулийн 87 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 87.12 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“87.12.Дотоод, гадаадын цагдаагийн их, дээд сургуульд суралцаж байгаа цагдаагийн алба хаагчид цалин хөлс олгох журмыг дотоод хэргийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ЦЭРГИЙН АЛБА ХААГЧИЙН ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙГ ДАГАЖ МӨРДӨХ ЖУРМЫН ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль батлагдахаас өмнө Монгол Улсын хилийн тухай хуулийн 39.7-д заасан хувь хэмжээгээр мөнгөн урамшуулал авсан цэргийн алба хаагчид Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 7.1.22-т заасны дагуу мөнгөн урамшууллыг үргэлжлүүлэн олгохдоо тухайн алба хаагчийн хамгийн сүүлд мөнгөн урамшуулал авсан хугацааг харгалзан тооцож олгоно.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ЦЭРГИЙН АЛБА ХААГЧИЙН ТЭТГЭВЭР, ТЭТГЭМЖИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/14 дүгээр зүйлийн 7 дахь хэсэг:

“7.Цэргийн алба хаагч энэ хуулийн 10 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1-д заасан шалтгаанаар нас барсан бол түүний гэр бүлийн хөдөлмөрийн чадваргүй гишүүнд олгох тэжээгчээ алдсаны тэтгэврийг хүүхэд, хөдөлмөрийн чадваргүй хүний тооноос үл хамааран энэ хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1-д заасан хувиар тогтооно.”

2/18 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэг:

“3.Цэргийн алба хаагч энэ хуулийн 10 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1-д заасан шалтгаанаар нас барсан бол тухайн цэргийн алба хаагчийн гэр бүлд 80 метр квадратаас доошгүй талбай бүхий орон сууцыг нэг удаа олгоно.”

3/19 дүгээр зүйлийн 9 дэх хэсэг:

“9.Энэ хуулийн 18 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасан орон сууцны үнийн дүнгийн хэмжээ нь хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 500 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцүү байна.”

2 дугаар зүйл.Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1 дэх заалтын “аюултай хорт бодистой үүргийнхээ дагуу харилцах,” гэсний дараа “хуульд заасан чиг үүргээ гүйцэтгэж яваад гэмт халдлагад өртөх, гэмт хэргийг таслан зогсоох, онц байдал,” гэж, 19 дүгээр зүйлийн 7 дахь хэсгийн “Энэ” гэсний дараа “хуулийн 18 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэг, энэ” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Цэргийн алба хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн “1, 2-т” гэснийг “2-т” гэж, мөн зүйлийн 2 дахь хэсгийн “1 дэх хэсэгт заасны дагуу” гэснийг “1, 7 дахь хэсэгт заасны дагуу” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл. Энэ хуулийг 2025 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ [illegible] ᠤᠨ [illegible] ᠶᠢᠨ [illegible]᠂ [illegible] ᠶᠢᠨ [illegible] ᠶᠢᠨ ᠑᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ [illegible] «[illegible]» [illegible] ᠪᠡᠷ [illegible]᠂ ᠑᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «[illegible]» [illegible] «[illegible]» [illegible] ᠪᠡᠷ ᠲᠥᠰ ᠲᠥᠰ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠨ᠎ᠡ᠃

᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ [illegible] ᠤᠨ [illegible] ᠶᠢᠨ [illegible]᠂ [illegible] ᠶᠢᠨ [illegible] ᠶᠢᠨ ᠑᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «᠖᠂᠒ – [illegible]» [illegible] «᠒ – [illegible]» [illegible]᠂ [illegible] ᠤᠨ ᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ «᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ [illegible]» [illegible] «᠖᠂᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ [illegible]» [illegible] ᠪᠡᠷ ᠲᠥᠰ ᠲᠥᠰ [illegible]᠃

᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠒᠐᠒᠕ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠑ – ᠦ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠳ᠋ᠠ᠂ ᠠᠮᠠᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠬᠤᠯᠠᠩ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ШИНЭ ЗУУНМОД ХОТЫН ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН ТУХАЙ

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ
НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1 дүгээр зүйл.Хуулийн зорилго

1.1.Энэ хуулийн зорилго нь бүс нутгийн тэнцвэртэй хөгжлийг хангах, Монгол Улсын нийслэл Улаанбаатар хотын төвлөрлийг сааруулах, орон зайн оновчтой төлөвлөлт бүхий дагуул хот байгуулах зорилтын хүрээнд Шинэ Зуунмод хотын эрх зүйн байдлыг тогтоож, хотын бүтээн байгуулалт, хөрөнгө оруулалт, тогтвортой хөгжлийг дэмжих бодлогыг тодорхойлоход оршино.

2 дугаар зүйл.Шинэ Зуунмод хотын эрх зүйн байдлын хууль тогтоомж

2.1.Шинэ Зуунмод хотын эрх зүйн байдлын хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль[1], Монгол Улсын нийслэл Улаанбаатар хотын эрх зүйн байдлын тухай хууль[2], Хот байгуулалтын тухай хууль[3], Хот, тосгоны эрх зүйн байдлын тухай хууль[4], Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль[5], Газрын тухай хууль[6], Чөлөөт бүсийн тухай хууль[7], энэ хууль болон эдгээр хуультай нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ.

3 дугаар зүйл.Хуулийн үйлчлэх хүрээ

3.1.Шинэ Зуунмод хотын эрх зүйн байдалтай холбогдсон энэ хуулиар зохицуулснаас бусад харилцааг холбогдох хуулиар зохицуулна.

3.2.Энэ хуульд өөрөөр заагаагүй бол бусад хуульд заасан засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн удирдлагын хэрэгжүүлэх чиг үүргийг Шинэ Зуунмод хотын удирдлага нэгэн адил хэрэгжүүлнэ.

---

[1] Монгол Улсын Үндсэн хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 1992 оны 01 дугаарт нийтлэгдсэн.
[2] Монгол Улсын нийслэл Улаанбаатар хотын эрх зүйн байдлын тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2021 оны 35 дугаарт нийтлэгдсэн.
[3] Хот байгуулалтын тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2008 оны 28 дугаарт нийтлэгдсэн.
[4] Хот, тосгоны эрх зүйн байдлын тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2024 оны 37 дугаарт нийтлэгдсэн.
[5] Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2021 оны 07 дугаарт нийтлэгдсэн.
[6] Газрын тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2002 оны 27 дугаарт нийтлэгдсэн.
[7] Чөлөөт бүсийн тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2015 оны 09 дугаарт нийтлэгдсэн.

4 дүгээр зүйл.Шинэ Зуунмод хотын эрх зүйн үндэс

4.1.Шинэ Зуунмод хот нь хуулиар тусгайлан тогтоосон чиг үүрэг, удирдлага, зохион байгуулалт, эдийн засагтай, нийслэл хотын тусгай чиг үүргийг гүйцэтгэхэд стратегийн ач холбогдол бүхий Монгол Улсын нийслэл Улаанбаатар хотын дагуул хот байна.

4.2.Шинэ Зуунмод хот /цаашид “хот” гэх/ нь нийтийн эрх зүйн этгээд байх бөгөөд эрх зүйн харилцаанд хуулийн этгээдийн нэгэн адил оролцоно.

4.3.Эрх зүйн харилцаанд хотыг Хотын захирагч төлөөлнө.

4.4.Хот нь Хот, тосгоны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8.1-д заасан дүрэмтэй байх бөгөөд дүрэмдээ дараах асуудлыг тусгана:

4.4.1.хотын Зөвлөлийн үйл ажиллагаа, хуралдааны дэг;
4.4.2.хотын Захирагч, түүний ажлын албаны чиг үүрэг, үйл ажиллагаа;
4.4.3.хотын Ерөнхий архитектор, түүний ажлын албаны чиг үүрэг, үйл ажиллагаа;

4.4.4.хотын бэлгэ тэмдэг;
4.4.5.хотын оршин суугчийн оролцоо, иргэний танхим;
4.4.6.ашиг сонирхлын зөрчил, ёс зүйн хороо.

4.5.Энэ хуулийн 4.4-т заасан дүрэмд зарчмын шинжтэй өөрчлөлт орсон, эсхүл шинэчлэн баталсан тохиолдолд тухайн шийдвэрт өөрөөр заагаагүй бол Захиргааны ерөнхий хуульд[8] заасан журмын дагуу бүртгүүлснээс хойш 3 сарын дараа дагаж мөрдөнө.

5 дугаар зүйл.Хотын байршил, эдэлбэр газрын хэмжээ

5.1.Хот нь Хөшигийн хөндий дэх олон улсын нисэх онгоцны буудлыг түшиглэн Төв аймгийн Сэргэлэн, Алтанбулаг сумын нутаг дэвсгэрт байрлана.

5.2.Хотын эдэлбэр газрын хэмжээг Улсын Их Хурал тогтооно.

6 дугаар зүйл.Хотыг хөгжүүлэх үйл ажиллагааны зарчим

6.1.Хотыг байгуулах, төлөвлөх, бүтээн байгуулалтын үйл ажиллагаанд Хот байгуулалтын тухай хуульд заасан болон дараах зарчмыг баримтална:

[8] Захиргааны ерөнхий хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2015 оны 28 дугаарт нийтлэгдсэн.

6.1.1.нийслэл болон орон нутаг, бүс нутгийг тэнцвэртэй хөгжүүлэх;

6.1.2.соёл, аялал жуулчлал, эрүүл мэндийн үйлчилгээ, олон улсын харилцаа, үйлдвэрлэл, инновацын төв байх;

6.1.3.гадаргын ус, саарал усыг дахин ашиглах, хог хаягдлыг дахин боловсруулах технологид тулгуурлах;

6.1.4.хотын бүтээн байгуулалтыг улс, нийслэл, орон нутаг, бүс нутгийн эдийн засаг, нийгмийн хөгжил, аж үйлдвэрийн бүтцийн зохицуулалттай уялдуулах;

6.1.5.нэгдсэн төлөвлөлтийн тогтолцоотой байх;

6.1.6.эдийн засгийн хувьд бие даасан байх;

6.1.7.орчин үеийн эко, ухаалаг хот болгон хөгжүүлэх.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ
ХОТ БАЙГУУЛАЛТ

7 дугаар зүйл.Хотын төлөвлөлт

7.1.Хот нь хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөтэй байх ба нийслэл хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөтэй нийцсэн байна.

7.2.Хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг Засгийн газар, хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөг хотын Ерөнхий архитекторын саналыг үндэслэн хотын Зөвлөл тус тус батална.

7.3.Хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө, хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө, хотыг хөгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд нийцүүлэн барилгажилтын төслийг Шинэ Зуунмод хотын Ерөнхий архитектор баталж, хэрэгжилтэд хяналт тавина.

7.4.Энэ хуулийн 7.1, 7.2, 7.3-т заасан төлөвлөгөөний төсөл нь Хот байгуулалтын тухай хуульд заасан шаардлагаас гадна дараах шаардлагыг хангасан байх ба тэдгээрийг боловсруулах үйл ажиллагаанд Захиргааны ерөнхий хуулийн Долдугаар бүлэгт заасан журмыг баримталж, олон нийтийн оролцоог хангана:

7.4.1.оршин суугчийн оршин суугаа газраас 300-500 метрт сургууль, цэцэрлэг, эмнэлэг, нийтийн тээврийн үйлчилгээний буудал, цэцэрлэгт хүрээлэн, соёлын төв, худалдаа, үйлчилгээний газарт хүрэх боломжтой байх;

7.4.2.хотын тээврийн хэрэгсэл нь хос болон цахилгаан тэжээлтэй байх;

7.4.3.инженерийн бэлтгэл арга хэмжээ, ус хангамж, ариутгах татуурга, цахилгаан болон хийн хангамж, зам, харилцаа холбоо, сургууль, цэцэрлэг, эмнэлэг зэрэг дэд бүтэц, нийтийн үйлчилгээний барилга байгууламж барих ажлыг нэн тэргүүнд зохион байгуулж, сэргээгдэх эрчим хүчний олон төрлийг ашиглах дэд бүтцийг хөгжүүлэх;

7.4.4.инженерийн дэд бүтцийн шугам сүлжээний төлөвлөлт, бүтээн байгуулалтад шинэлэг инновац бүхий технологийг нэвтрүүлэх үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх.

8 дугаар зүйл.Хотын бүсчлэл

8.1.Хотын эдэлбэр газар дараах бүсчлэлтэй байна:

8.1.1.эдийн засгийн чөлөөт бүс;
8.1.2.амралт, аялал жуулчлалын бүс;
8.1.3.олон нийт, худалдаа, үйлчилгээний бүс;
8.1.4.засаг захиргааны бүс;
8.1.5.оюутны хотхон, сургалт, эрдэм шинжилгээ, үйлдвэрлэлийн цогцолборын бүс;

8.1.6.зах, худалдаа, бөөний төвийн бүс;
8.1.7.тээвэр, логистик, үйлдвэрлэлийн бүс;
8.1.8.олон улсын нисэх онгоцны буудал, агаарын каргоны бүс;
8.1.9.аж ахуй, нөөц бүс.

8.2.Энэ хуулийн 8.1-д заасан бүсчлэлийн хуваарийг хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөгөөр тодорхойлно.

8.3.Хотын бүсчлэлийн дүрмийг хотын Зөвлөл батална.

9 дүгээр зүйл.Хотын газрын менежмент

9.1.Хотын газар зохион байгуулалтын ерөнхий болон тухайн жилийн төлөвлөгөө нь хотын хөгжлийн ерөнхий болон хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө, хотыг хөгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө, барилгажилтын төсөлд үндэслэх бөгөөд хотын Ерөнхий архитекторын саналыг үндэслэн хотын Зөвлөл батална.

9.2.Энэ хуулийн 7, 8 дугаар зүйлд заасны дагуу хотын эдэлбэр газарт иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагад ашиглуулах газрын байршил,

зориулалт, хэмжээг тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгана.

9.3.Тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний дагуу нийгмийн болон инженерийн дэд бүтцээс бусад зориулалтаар иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагад газар ашиглах эрх олгох асуудлыг зөвхөн төсөл сонгон шалгаруулах зарчмаар шийдвэрлэнэ.

9.4.Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагад газар ашиглах эрх олгох төсөл нь хотын хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө, хотыг хөгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний үе шатны төслийн жагсаалтад хамаарч байна.

9.5.Энэ хуулийн 9.3-т заасан төсөл болон сонгон шалгаруулалтад оролцох этгээдэд тавих шаардлага, төсөл шалгаруулах журмыг Засгийн газар батална.

9.6.Энэ хуулийн 9.5-д заасан журмын дагуу төслийг Шинэ Зуунмод хотын хөгжлийн корпорац сонгон шалгаруулж, шалгарсан этгээдтэй газар ашиглуулах гэрээг хотын Захирагч байгуулна.

9.7.Энэ хуулийн 9.6-д заасан газар ашиглуулах гэрээнд Газрын тухай хуульд зааснаас гадна дараах нөхцөлийг тусгана:

9.7.1.газрыг гэрээнд заасан төсөл хэрэгжүүлэхээс өөр зориулалтаар ашигласан, эсхүл ашиглахаар бүтээн байгуулалтын ажил хийгдэж байгаа бол гэрээг нэг талын санаачилгаар цуцлах;

9.7.2.төслийг гэрээ байгуулснаас хойш 12 сарын хугацаанд хэрэгжүүлж эхлээгүй бол газар ашиглах эрх дуусгавар болох.

9.8.Хотын эдэлбэр газарт улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт, гадаад улс, олон улсын байгууллагын буцалтгүй тусламж, хөнгөлөлттэй зээлээр хэрэгжүүлэх төсөл, хөтөлбөрт зориулж газар ашиглуулах асуудлыг энэ хуулийн 9.5-д заасан журмын дагуу шийдвэрлэнэ.

9.9.Хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө, хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө, хотыг хөгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний дагуу Засгийн газрын шийдвэрээр улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгө, төр, хувийн хэвшлийн түншлэл, гадаад улсын зээл, тусламжийн хөрөнгөөр хийгдэх төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд нийгмийн зайлшгүй хэрэгцээг үндэслэн газар чөлөөлж болно. Энэ тохиолдолд Нийслэл Улаанбаатар хотын замын хөдөлгөөний түгжрэлийг бууруулах, гэр хорооллыг орон сууцжуулах тухай хуулийн[9] 10, 11, 12 дугаар зүйлийг баримтална.

[9] Нийслэл Улаанбаатар хотын замын хөдөлгөөний түгжрэлийг бууруулах, гэр хорооллыг орон сууцжуулах тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2024 оны 02 дугаарт нийтлэгдсэн.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ
ХОТЫН ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, УДИРДЛАГЫН ТОГТОЛЦОО

10 дугаар зүйл.Хотын чиг үүрэг

10.1.Хот нь тус хотын эдийн засгийн тэргүүлэх чиглэлийг хөгжүүлэх, өөрийн эдийн засаг, нийгмийн амьдралын асуудлыг хууль тогтоомж, хотын дүрмийн хүрээнд хотын оршин суугч, хөрөнгө оруулагчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах үндсэн чиг үүрэгтэй байна.

10.2.Хот нь нийслэлийн дагуул хот болохын хувьд Монгол Улсын нийслэл Улаанбаатар хотын эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 36.1-д заасан болон Засгийн газар, нийслэл, бусад засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн удирдлагаас холбогдох хуулийн дагуу шилжүүлсэн чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.

10.3.Засгийн газар, нийслэл, бусад засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж энэ хуулийн 10.2-т заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах төрийн болон орон нутгийн өмчийг эзэмших, ашиглах эрхийг хууль тогтоомжид нийцүүлэн Шинэ Зуунмод хотод шилжүүлж болно.

10.4.Хот хуульд заасан чиг үүргийн хүрээнд эдийн засаг, нийгмийн асуудлаар бие даан шийдвэр гаргах эрхтэй.

11 дүгээр зүйл.Хотын зохион байгуулалт

11.1.Дагуул хот нь зохион байгуулалтын хувьд хороололд хуваагдана. Хороолол нь энэ хуулийн 8.1-д заасан бүсчлэлийн дагуу зохион байгуулагдана.

12 дугаар зүйл.Хотын удирдлага, түүний тогтолцоо

12.1.Хотын удирдлага дараах тогтолцоотой байна.

12.1.1.хотын Зөвлөл;
12.1.2.хотын Захирагч;
12.1.3.хотын Ерөнхий архитектор.

12.2.Хотын нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн бодлогыг тодорхойлох, хотын чиг үүрэгт хамаарах асуудлыг хэлэлцэн шийдвэрлэх үүргийг Шинэ Зуунмод хотын Зөвлөл хэрэгжүүлнэ.

12.3.Хотын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдан чиглүүлж зохион байгуулах үүргийг хотын Захирагч гүйцэтгэнэ.

12.4.Хотын Ерөнхий архитектор нь Хот байгуулалтын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлд заасан болон энэ хуульд заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.

12.5.Хот нь хөгжлийн корпорацтай байна.

12.6.Хотын хөгжлийн корпорац нь энэ хуулийн 16.1-д заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.

12.7.Хотын удирдлага энэ хуульд заасан зарим чиг үүргээ холбогдох хуульд заасны дагуу гэрээний үндсэн дээр бусдаар гүйцэтгүүлж, холбогдох зардлыг бүрэн, эсхүл хэсэгчлэн санхүүжүүлж болно.

13 дугаар зүйл.Хотын Зөвлөл, түүний бүрэн эрх

13.1.Хотын Зөвлөл есөн гишүүний бүрэлдэхүүнтэй байна.

13.2.Хотын Зөвлөлийн гурван гишүүн нь Шинэ Зуунмод хот дахь Худалдаа, аж үйлдвэрийн танхимаас сонгосон хөрөнгө оруулагчдын төлөөлөл байх ба тэдгээр нь дараах шаардлагыг хангасан байна:

13.2.1.Монгол Улсын иргэн байх;

13.2.2.Шинэ Зуунмод хотод 10 тэрбум төгрөгөөс дээш хөрөнгө оруулалт хийсэн байх;

13.2.3.татварын өргүй байх;

13.2.4.ял, шийтгэлгүй байх.

13.3.Энэ хуулийн 13.2-т зааснаас бусад зургаан гишүүнийг Шинэ Зуунмод хотын оршин суугчдаас сонгоно.

13.4.Хотын Зөвлөл дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

13.4.1.хотын нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн үндсэн чиглэл, Шинэ Зуунмод хотын төсөв, хөтөлбөрийг хэлэлцэн батлах, хэрэгжилтэд нь хяналт тавих;

13.4.2.хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний болон хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө батлах, хэрэгжилтэд хяналт тавих;

13.4.3.энэ хуулийн 10 дугаар зүйлд заасан хотын чиг үүрэгт хамаарах асуудлыг хэлэлцэн шийдвэрлэх;

13.4.4.хотын Захирагчийн тайланг сонсох, хэлэлцэх, дүгнэх;

13.4.5.хуульд өөрөөр заагаагүй бол Шинэ Зуунмод хотын чиг үүрэг хэрэгжүүлэх талаар заавар, журам, дүрэм батлах;

13.4.6.хуулиар тогтоосон хязгаарын хүрээнд татвар, төлбөр, хураамж, урамшууллын хэмжээг тогтоох;

13.4.7.хотын өмчийн зүйлсийн өмчлөгчийн эрхийг хэрэгжүүлэх;

13.4.8.хотын өмчийн болон өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийг байгуулах, өөрчлөх, татан буулгах;

13.4.9.хууль тогтоомжид заасан бусад бүрэн эрх.

13.5.Хотын Зөвлөл хууль тогтоомжид заасан чиг үүргээ хэрэгжүүлэхээр баталсан захиргааны хэм хэмжээ агуулсан заавар, журам, дүрмийг Захиргааны ерөнхий хуульд заасны дагуу улсын бүртгэлд бүртгүүлнэ.

13.6.Хотын Зөвлөлийн үйл ажиллагааны зохион байгуулалтын үндсэн хэлбэр нь хуралдаан байна. Зөвлөл нь хуралдааны дэг, тэмдэглэл хөтлөх журмыг тогтооно.

14 дүгээр зүйл.Хотын Захирагч, түүний бүрэн эрх

14.1.Хотын Захирагчийг хотын оршин суугчдаас шууд, чөлөөтэй сонгуулийн үндсэн дээр сонгоно. Хотын Захирагчийн сонгуулийг хуулиар зохицуулна.

14.2.Хотын Захирагч дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

14.2.1.хотын нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн үндсэн чиглэл, хөтөлбөрийг боловсруулан Хотын Зөвлөлөөр батлуулж, хэрэгжилтийг зохион байгуулах;

14.2.2.хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө, хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө, түүнийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

14.2.3.хотын төсвийг хууль тогтоомжийн дагуу захиран зарцуулах;

14.2.4.хотын өмчийг хууль тогтоомжоор олгосон эрх хэмжээний хүрээнд захиран зарцуулж, тэдгээрийг шинээр бий болгох, түрээслэх асуудлыг шийдвэрлэх;

14.2.5.хотын өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийн үйл ажиллагааг чиглүүлж, удирдлагыг томилж, чөлөөлөх;

14.2.6.хуулиар хүлээлгэсэн хотын чиг үүргийг хэрэгжүүлэх, зохион байгуулах, үйл ажиллагааны үр дүн, санхүүгийн тайланг хотын Зөвлөлд тайлагнах, нийтэд мэдээлэх;

14.2.7.бүс нутаг, засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, хот хоорондын хамтын ажиллагааг хөгжүүлж, дэмжлэг үзүүлэх, бусад улсын хоттой холбоо тогтоох, хамтран ажиллах;

14.2.8.хотод байгуулагдсан чөлөөт бүсийн Захирагчийн чиг үүргийг хэрэгжүүлэх;

14.2.9.хуульд заасан бусад.

14.3.Хотын Захирагч бүрэн эрхийнхээ хүрээнд хууль тогтоомжид нийцүүлэн захирамж гаргана.

14.4.Хотын Захирагч тогтоосон журмаар үйлдсэн тамга, тэмдэг, хэвлэмэл хуудастай байна.

14.5.Хотын Захирагч ажлын алба болон харьяа газартай байна.

14.6.Хотын Захирагчийн ажлын албаны бүтэц, орон тооны хязгаарыг Засгийн газар, дүрмийг хотын Захирагч батална.

15 дугаар зүйл.Хотын Ерөнхий архитектор

15.1.Хотын Ерөнхий архитекторын чиг үүргийг Хот байгуулалтын тухай хуулийн 9.3-т заасан этгээд хэрэгжүүлнэ.

15.2.Хотын Ерөнхий архитекторыг 4 жилийн хугацаагаар нээлттэй сонгон шалгаруулалтын үндсэн дээр хотын Захирагч томилно.

15.3.Хотын Ерөнхий архитектор нь ажлын албатай байна.

15.4.Хотын Ерөнхий архитектор нь Хот байгуулалтын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлд зааснаас гадна дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

15.4.1.хот байгуулалт, газар зохион байгуулалтын баримт бичгийг боловсруулах, эрх бүхий этгээдээр батлуулах;

15.4.2.хот байгуулалт, газар зохион байгуулалтын баримт бичгийн хэрэгжилтэд хяналт тавих;

15.4.3.инженерийн дэд бүтцийн төлөвлөлт, хөгжүүлэлт;

15.4.4.хотын хөгжлийн корпорацын бүтээн байгуулалтын үйл ажиллагаанд хяналт тавьж, зөвлөмж, дүгнэлт хүргүүлэх;

15.4.5.тухайн жилийн хот байгуулалт, газар зохион байгуулалтын баримт бичгийн хэрэгжилтийг дараа оны 02 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор хотын Захирагчид тайлагнах.

16 дугаар зүйл.Хотын хөгжлийн корпорац

16.1.Хотын газар хөгжүүлэлт, менежмент, бүтээн байгуулалтын төсөл хэрэгжүүлэгчийг сонгон шалгаруулах, хөрөнгө оруулах, төслийн хэрэгжилтэд хяналт тавих чиг үүргийг нийслэл, Төв аймгийн өмчийн оролцоотой Шинэ Зуунмод хотын хөгжлийн корпорац /цаашид "корпорац" гэх/ хэрэгжүүлнэ.

16.2.Корпорац байгуулах асуудлыг нийслэлийн Засаг даргын саналыг үндэслэн Засгийн газар шийдвэрлэнэ.

16.3.Корпорацын төлөөлөн удирдах зөвлөл есөн гишүүнтэй байх ба сонгон шалгаруулалтын үндсэн дээр нийслэлийн Засаг дарга томилно.

16.4.Энэ хуулийн 16.3-т заасан төлөөлөн удирдах зөвлөлийн бүрэлдэхүүний таваас доошгүй нь нийслэл хотын, хоёроос доошгүй нь Төв аймгийн, хоёроос доошгүй нь мэргэжлийн, хараат бус, хувийн хэвшлийн төлөөлөл байна.

16.5.Корпорацын дүрэм, төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүнийг сонгон шалгаруулах журмыг Засгийн газар батална.

16.6.Корпорацын төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүнд нэр дэвшигч дараах шаардлагыг хангасан байна:

16.6.1.Эрүүгийн хуульд заасан эдийн засгийн, авлигын, өмчийн эсрэг гэмт хэрэгт гэм буруутай нь тогтоогдож байгаагүй;

16.6.2.гурваас доошгүй жил удирдах албан тушаалд ажилласан, хот байгуулалт, хууль, санхүү, хөрөнгө оруулалт, нягтлан бодох бүртгэл, бизнесийн удирдлага, эдийн засаг, инженерийн мэргэжлээр дээд боловсролтой;

16.6.3.нийтийн ашиг сонирхлыг хамгаалах, корпорацын зорилго, ашиг сонирхолд нийцүүлэн ажиллах чадвартай;

16.6.4.сүүлийн 8 жилийн хугацаанд улс төрийн намын удирдах албан тушаал хашиж байгаагүй;

16.6.5.эрх бүхий албан тушаалтнаар ажиллаж байсан аж ахуйн нэгж байгууллага нь дампуурсан, төлбөрийн чадваргүй болсон нь түүнээс аливаа хэлбэрээр шалтгаалаагүй нь нотлогдсон;

16.6.6.Компанийн тухай хуулийн[10] 75.8-д заасан шаардлагыг хангасан;

16.6.7.ашиг сонирхлын зөрчилгүй;
16.6.8.татварын өргүй.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ
ХОТЫН ЭДИЙН ЗАСАГ

17 дугаар зүйл.Хотын эдийн засгийн үндэс, тэргүүлэх чиглэл

17.1.Хотын эдийн засгийн үндэс нь улс, нийслэл, орон нутаг, хотын өөрийн хөрөнгө оруулалтаар бий болсон хөрөнгө, түүнчлэн хотын өмч, татварын болон татварын бус орлого, хотын сангийн хөрөнгө, гадаад, дотоодын аж ахуйн нэгж, байгууллага, хувь хүний хандив, тусламж, бусад орлогоос бүрдэнэ.

17.2.Хотын эдийн засгийн чадавхыг бэхжүүлэх, баталгаагаар хангах нь төр, нийслэл, орон нутгийн үүрэг бөгөөд энэ харилцааг Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, Хот, тосгоны эрх зүйн байдлын тухай хууль, Монгол Улсын нийслэл Улаанбаатар хотын эрх зүйн байдлын тухай хууль, энэ хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомжоор зохицуулна.

17.3.Хот нь эдийн засгийн дараах тэргүүлэх чиглэлтэй байна:

17.3.1.аялал жуулчлал;
17.3.2.тээвэр логистик;
17.3.3.соёлын бүтээлч үйлдвэрлэл, соёлын биет бус өвийн академи;
17.3.4.шинжлэх ухаан, технологи, инновац;
17.3.5.олон улсын хурал, зөвлөгөөн, үзэсгэлэн, худалдаа;
17.3.6.олон улсын банк, санхүүгийн үйл ажиллагаа.

18 дугаар зүйл.Олон улсын санхүүгийн төв

[10] Компанийн тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2011 оны 42 дугаарт нийтлэгдсэн.

18.1.Энэ хуулийн 8.1.1-д заасан эдийн засгийн чөлөөт бүсэд тусгай дэглэм бүхий газар нутгийн хил зааг дотор олон улсын банк, санхүүгийн үйл ажиллагаа эрхлэх мэргэжлийн оролцогч байгууллагуудаас бүрдсэн олон улсын санхүүгийн төв байгуулна.

18.2.Олон улсын санхүүгийн төвийн удирдлага, зохион байгуулалт, үйл ажиллагааны хүрээ, хязгаар, эрх зүйн үндсийг хуулиар тогтооно.

19 дүгээр зүйл.Төрийн дэмжлэг

19.1.Төрөөс хотын бүтээн байгуулалтад татварын болон татварын бус дэмжлэг үзүүлнэ.

19.2.Улсын Их Хурал хотын бүтээн байгуулалтын хугацаанд буюу 2040 он хүртэл инженерийн болон нийгмийн дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалт, төрийн байгууллагуудыг үе шаттай нүүлгэн шилжүүлэх зардлын төсвийг жил бүр улсын төсөвт тусгаж батална.

19.3.Засгийн газар төрийн байгууллагуудыг үе шаттайгаар нүүлгэн шилжүүлэх төлөвлөгөөг баталж, хэрэгжүүлнэ.

19.4.Хот хувийн хэвшилтэй хамтрах, төр, хувийн түншлэлийг хэрэгжүүлэх нөхцөлийг хуулиар тогтоож болно.

19.5.Төрийн зарим чиг үүргийг Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 27 дугаар зүйлд заасны дагуу Шинэ Зуунмод хотын удирдлагад шилжүүлж болно.

19.6.Хотын бүтээн байгуулалтын төсөлд хөнгөлөлттэй зээл олгох бодлогыг дэмжиж хэрэгжүүлнэ.

20 дугаар зүйл.Нийслэл хот, орон нутгийн дэмжлэг

20.1.Нийслэл хот нь Шинэ Зуунмод хотын бүтээн байгуулалтад зориулж холбогдох хууль, журмын дагуу үнэт цаас гаргаж болно.

20.2.Нийслэл хот, Төв аймаг нь хотын эрчим хүч, дулаан, ус хангамж, ариутгах татуурга, харилцаа холбоо, инженерийн бэлтгэл арга хэмжээ, хог хаягдалтай холбоотой зөвшөөрөл, үйлчилгээг саадгүй үзүүлнэ.

20.3.Нийслэл хот болон Төв аймаг нь хотод дараах дэмжлэгийг үзүүлнэ:

20.3.1.орон нутгийн татвар, төлбөр, хураамжийн хэмжээг өөрөөр тогтоох;

20.3.2.өөрийн мэдлийн өмчийг дагуул хотод хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр ашиглуулах асуудлыг шийдвэрлэх;

20.3.3.төрийн үйлчилгээг шуурхай, нэг цонхоор үзүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлэх;

20.3.4.салбарын хяналт шалгалтыг давхардуулахгүй байх.

21 дүгээр зүйл.Хотын төсөв, татвар

21.1.Хот төсөвтэй байх бөгөөд нийслэлийн төсвийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна.

21.2.Хотын төсвийн орлого нь татварын болон татварын бус орлого, улс, нийслэлийн төсвөөс олгох орлогын шилжүүлэг, санхүүгийн дэмжлэг болон хуулиар зөвшөөрөгдсөн бусад эх үүсвэрээс бүрдэнэ.

21.3.Нийслэлийн төсвийн орлогын дагуул хотоос эх үүсвэртэй татварын орлогын 80 хувийг Шинэ Зуунмод хотын төсөвт, 20 хувийг Төв аймгийн төсөвт хуваарилна.

21.4.Хотын төсвийг хотын чиг үүргийг хэрэгжүүлэхэд зарцуулна.

21.5.Хотын төсвийн харилцааг энэ хуульд заасан зарчмыг баримтлан Төсвийн тухай хуулиар[11] зохицуулна.

21.6.Хот татвартай байна. Хотын татварыг Хотын албан татварын тухай хуулиар зохицуулна.

22 дугаар зүйл.Хотын өмч

22.1.Хот нь хотын чиг үүргийг хэрэгжүүлэх зорилгоор хууль тогтоомжид заасны дагуу эзэмших, ашиглах, захиран зарцуулах өмчтэй байна.

22.2.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол хөрөнгө оруулалтаар хийсэн инженерийн болон нийгмийн дэд бүтцийг хотын өмчлөлд бүртгэнэ.

22.3.Хотын өмчийн менежментийг хотын хөгжлийн корпорац хэрэгжүүлнэ.

22.4.Хотын өмчийн харилцааг хуулиар зохицуулна.

[11] Төсвийн тухай хууль "Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлийн 2012 оны 03 дугаарт нийтлэгдсэн.

23 дугаар зүйл.Хотын дэд бүтцийн сан

23.1.Хот нь доор дурдсан үйл ажиллагаанд зарцуулах сантай байна:

23.1.1.инженерийн болон нийгмийн дэд бүтцийг хөгжүүлэх;

23.1.2.нийтийн эдэлбэрийн газрын ашиглалт, хамгаалалт, цэцэрлэгт хүрээлэн, тохижилт, ногоон байгууламж бий болгох.

23.2.Дэд бүтцийн сангийн хөрөнгө дараах эх үүсвэрээс бүрдэнэ:

23.2.1.хотын төсвийн орлогын 10 хувь;

23.2.2.хотын хөгжлийн корпорацын ногдол ашгийн 20 хувь;

23.2.3.чөлөөт бүсийн аж ахуйн үйл ажиллагааны орлогын 10 хувь;

23.2.4.хуулиар хориглоогүй бусад.

23.3.Энэ хуулийн 23.1-д заасан санг байгуулах, түүнийг бүрдүүлэх, захиран зарцуулах, хяналт тавих журмыг хотын Зөвлөл тогтоож, түүний хэрэгжилтэд хяналт тавина.

23.4.Энэ хуулийн 23.3-т заасны дагуу тогтоосон журмыг Захиргааны ерөнхий хуульд заасны дагуу бүртгүүлнэ.

23.5.Хотын дэд бүтцийн сангаас зээл олгох, өр, авлага үүсгэх, сангийн хөрөнгийг зориулалтын бус үйл ажиллагаанд зарцуулахыг хориглоно.

ТАВДУГААР БҮЛЭГ
ХОТЫН БИЗНЕСИЙН ОРЧИН, ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

24 дүгээр зүйл.Хотод хөрөнгө оруулах, түүний баталгаа

24.1.Хотод хэрэгжүүлэх төсөл нь Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн[12] 16.1.2, 16.1.3, 16.1.4-т заасан шалгуур хангасан тохиолдолд дараах хугацаагаар тогтворжуулалтын гэрчилгээг олгоно:

[12] Хөрөнгө оруулалтын тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2013 оны 41 дугаарт нийтлэгдсэн.

Хөрөнгө оруулалтын хэмжээ /тэрбум төгрөгөөр/	Тогтворжуулах гэрчилгээ олгох хугацаа /жилээр/	Хөрөнгө оруулалтаа хийж дуусах хугацаа /жилээр/
10-30 хүртэл	5	2
30-50 хүртэл	6	3
50-100 хүртэл	7	4
100-200 хүртэл	8	5
200-300 хүртэл	10	6

24.2.Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 20.8-д заасны дагуу хотын бүтээн байгуулалтын хөгжлийн төсөлд 300 тэрбум төгрөгөөс дээш хөрөнгө оруулалт хийх санал гаргасан хөрөнгө оруулагчтай Засгийн газар эрх олгосноор хотын Захирагч гэрээ байгуулна.

24.3.Хотын бүтээн байгуулалтын үйл ажиллагаанд гаалийн, татварын болон татварын бус, худалдан авах ажиллагааны тусгай зохицуулалт үйлчлэх ба тэдгээрийг хуулиар зохицуулна.

24.4.Хот дахь төрийн үйлчилгээ нь худалдаа, татвар, бизнес, хөрөнгө оруулалтыг хөнгөвчлөх бүртгэл, зөвшөөрлийн цахим нэг цонхны үйлчилгээнд суурилна.

24.5.Хотод үйл ажиллагаа явуулж байгаа хөрөнгө оруулагчийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах, тэдгээртэй хамтран ажиллах зорилгоор Хөрөнгө оруулагчдын зөвлөлийг хотын Захирагчийн дэргэд байгуулах ба зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг хотын Зөвлөл батална.

24.6.Энэ хуулийн 24.5-д заасан Хөрөнгө оруулагчдын зөвлөлийн ажиллах журмыг Захиргааны ерөнхий хуульд заасны дагуу улсын бүртгэлд бүртгүүлнэ.

24.7.Хотыг хөгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлж болох бөгөөд энэ харилцааг холбогдох хуулиар зохицуулна.

25 дугаар зүйл.Хотын бүтээн байгуулалтын гаалийн тусгай зохицуулалт

25.1.Хотын бүтээн байгуулалтын үйл ажиллагаанд шаардлагатай бараа, материал, тоног төхөөрөмжийг Монгол Улсын хилээр оруулахад Гаалийн тухай хуулийн[13] 30 дугаар зүйлд заасан хялбарчилсан бүрдүүлэлт хийнэ.

[13] Гаалийн тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2008 оны 23 дугаарт нийтлэгдсэн.

25.2.Хотын бүтээн байгуулалтын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэвтрүүлсэн барааны бүртгэлийг цахим хэлбэрээр хөтөлнө.

26 дугаар зүйл.Хотод үзүүлэх татварын дэмжлэг

26.1.Хотын төсөл, арга хэмжээний бүтээн байгуулалтад зориулж барилгын материал, тоног төхөөрөмж импортолсон иргэн, хуулийн этгээдэд Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуульд[14] заасны дагуу татварын дэмжлэг үзүүлнэ.

27 дугаар зүйл.Хотын бүтээн байгуулалтын үйл ажиллагаанд үзүүлэх татварын бус дэмжлэг

27.1.Хотын бүтээн байгуулалтад чиглэсэн тогтвортой үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагад үйл ажиллагаагаа эхэлсэн өдрөөс нь дараах татварын бус дэмжлэгийг үзүүлж болно:

27.1.1.цахилгаан, дулаан, түрээсийн төлбөр зэрэг урсгал зардалд дэмжлэг үзүүлэх;

27.1.2.бизнес эрхлэхэд шаардагдах баримт бичиг, зөвшөөрөл олгох үйл ажиллагааг хялбаршуулах;

27.1.3.бүтээн байгуулалтын ажилд зориулан хөнгөлөлттэй зээлийг тэргүүн ээлжид олгох;

27.1.4.Хотын бүтээн байгуулалтын төслийг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай гадаадаас авах ажиллах хүчний ажлын байрны төлбөрийг чөлөөлөх.

ЗУРГАДУГААР БҮЛЭГ
БУСАД

28 дугаар зүйл.Хотын удирдлагаас бусад этгээдтэй харилцах

28.1.Хотын удирдлага нь Засгийн газар, төрийн захиргааны төв байгууллага, засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бусад нэгжтэй нийслэлийн Засаг даргаар дамжуулж харилцана.

28.2.Хотод үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллага нь өмчийн хэлбэрээс үл хамааран хотын хөгжлийн ерөнхий

[14] Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хууль “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2008 оны 23 дугаарт нийтлэгдсэн.

төлөвлөгөө, хотын стандартыг мөрдөх, хотын удирдлагаас хуульд нийцүүлэн гаргасан шийдвэрийг биелүүлэх үүрэгтэй.

29 дүгээр зүйл.Хууль зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага

29.1.Энэ хуулиар хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй нь гэмт хэрэг, зөрчлийн шинжгүй бол албан тушаалтанд Төрийн албаны тухай хуульд[15] заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

29.2.Энэ хуулийг зөрчсөн хүн, хуулийн этгээдэд Эрүүгийн хууль[16], эсхүл Зөрчлийн тухай хуульд[17] заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

29.3.Хууль, Монгол Улсын олон улсын гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол төсөл хэрэгжүүлэгч нь хотын удирдлагатай байгуулсан гэрээний харилцаанаас үүсэх маргааныг талууд харилцан тохиролцсоны дагуу шүүх, эсхүл арбитраар шийдвэрлүүлнэ.

29.4.Хотын эдэлбэр газар, инженерийн дэд бүтэц, бүтээн байгуулалтад хохирол учруулсан гэм буруутай этгээд нь Эрүүгийн хууль, эсхүл Зөрчлийн тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээсэн эсэхээс үл хамааран уг хохирлыг өөрийн хөрөнгөөр арилгах арга хэмжээ авах бөгөөд хэрэв мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлсэн бол үүнтэй холбогдон гарсан зардлыг бүрэн хариуцна. Гэм буруутай этгээд нь төсөл хэрэгжүүлэгч бол төсөл хэрэгжүүлэх эрхийг цуцалж, учирсан хохирлыг нөхөн төлүүлнэ.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Г.ЗАНДАНШАТАР

[15] Төрийн албаны тухай хууль "Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлийн 2018 оны 01 дугаарт нийтлэгдсэн.
[16] Эрүүгийн хууль "Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлийн 2016 оны 07 дугаарт нийтлэгдсэн.
[17] Зөрчлийн тухай хууль "Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлийн 2017 оны 24 дугаарт нийтлэгдсэн.

Moehgo& Folo_ oa Heoll

᠒.᠑.᠓.ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ᠪᠠ ᠪᠤᠰᠤᠳ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠤᠨ ᠪᠦᠷᠢᠳᠦᠨ᠎ᠡ᠄

᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠡ

ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠪᠣᠰᠬᠠᠭᠤᠯᠤᠯ
ᠬᠣᠶᠠᠳᠤᠭᠠᠷ ᠪᠦᠯᠦᠭ

᠓.᠑.᠒.ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠬᠡᠯᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ᠂ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠬᠡᠯᠡᠨ ᠪᠢᠴᠢᠭ᠄
᠓.᠑.᠓.ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠨ ᠦᠨᠳᠦᠰᠦᠨ ᠤᠨ ᠬᠡᠯᠡ ᠪᠡᠷ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;
᠓.᠑.᠔.ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠡᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠭᠰᠠᠨ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;

ᠪᠢᠴᠢᠭ᠂ ᠬᠡᠯᠡ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠡᠨ ᠦ ᠪᠣᠳᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ;
᠓.᠑.᠕.ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠰᠬᠠᠭᠤᠯ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠳᠤ ᠬᠡᠯᠡ᠂ ᠬᠠᠤᠯᠢ᠂ ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ᠂ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ᠂ ᠪᠤᠰᠤᠳ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠰ ᠤᠨ ᠬᠡᠯᠡ᠂ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠤᠨ

ᠪᠣᠯᠭᠠᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ;
᠓.᠑.᠖.ᠦᠨᠳᠦᠰᠦᠨ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠯᠡ᠂ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠬᠡᠯᠡ ᠳᠦ ᠪᠠᠢᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠬᠦ᠂ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠶᠢ ᠪᠠᠢᠭ᠎ᠠ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯᠲᠠ ᠪᠣᠯᠭᠠᠬᠤ ᠳᠤ

ᠪᠣᠯᠤ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ;
᠓.᠑.᠗.ᠰᠤᠷᠭᠠᠯ᠂ ᠬᠡᠯᠡᠨ ᠰᠤᠳᠤᠯᠤᠯ᠂ ᠬᠡᠪᠯᠡᠯ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠡᠨ᠂ ᠬᠡᠯᠡ ᠬᠡᠯᠡᠮᠵᠢ ᠤᠨ ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠭ᠎ᠠ᠂ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠡᠨ ᠦ᠂ ᠬᠡᠪᠯᠡᠯᠳᠡ ᠤᠨ
᠓.᠑.᠘.ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠬᠡᠯᠡ ᠬᠡᠪᠯᠡᠯ᠂ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠬᠡᠪᠯᠡᠯ ᠢ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠨ ᠪᠡᠯᠡᠳᠬᠡᠬᠦ;

ᠪᠣᠯ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ ᠶᠢ ᠪᠢᠯᠡᠬᠦ:
᠓.᠑.ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ᠂ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠬᠤ᠂ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠯᠡ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠡ ᠪᠡᠷ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠲᠤ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠪᠡᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠨ᠎ᠠ

᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠬᠤ ᠬᠡᠯᠡ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠡ ᠪᠠ ᠲᠤᠰᠠ

᠔.᠓.ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠯᠡᠪᠡᠷᠢ ᠲᠤᠰᠠᠨ ᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭ ᠢ ᠬᠡᠯᠡ ᠤᠨ ᠲᠣᠰᠤ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠭᠳᠠᠨ᠎ᠠ᠄

ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠵᠣᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠰᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠪᠡᠷ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠨ᠎ᠠ᠄
᠔.᠑.ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠪᠠᠢᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠯᠡ ᠬᠡᠯᠡᠨ ᠤ ᠲᠤᠰ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠡᠨ ᠳᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠤᠯᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠯᠡ ᠶᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠬᠦ᠂

[illegible]

[illegible]

᠑᠐᠂᠑᠂ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠠᠯᠪᠠ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠶᠤ ᠪᠠ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠠ ᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠪᠢᠴᠢᠭᠯᠡᠯ ᠢ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠂ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠶᠤ ᠪᠠ ᠡᠷᠬᠡ ᠂ ᠲᠡᠭᠦᠨ ᠪᠠ ᠨᠡᠮᠡᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠠ
ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠᠯᠠᠨ ᠮᠥᠷᠳᠡᠬᠦ ᠪᠠᠷ ᠢ ᠬᠠᠮᠤᠷᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ ᠂ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠵᠢᠭᠠᠪᠠᠯ ᠪᠠ ᠶᠤᠰᠤᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ᠎ᠡ ᠂
ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠰᠠᠨᠠᠯ ᠢ ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠨ ᠡᠭᠦᠳᠬᠡᠨ᠎ᠡ ᠃

᠑᠐᠂᠒᠂ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠶᠤᠰᠤᠭᠠᠷ ᠡᠳᠦᠷ ᠲᠦ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠴᠢᠭᠯᠡᠯ ᠡᠭᠦᠳᠬᠡᠭᠦ ᠪᠠ ᠶᠤ ᠪᠠ ᠵᠦᠢᠯ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠤᠨ ᠲᠠᠯ᠎ᠠ ᠪᠠᠷ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠠᠨᠠᠯ ᠢ ᠲᠤᠰᠬᠠᠨ ᠲᠡᠢ
ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠ ᠠᠷᠭ᠎ᠠ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠳᠦ ᠓᠖᠂᠑ – ᠳᠦ ᠵᠠᠰᠠᠭᠯᠠᠬᠤ ᠪᠤᠯᠤᠨ ᠮᠡᠳᠡᠯ ᠪᠠ ᠬᠡᠷᠡᠭ ᠂ ᠬᠤᠪᠢ ᠂ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠮᠡᠳᠡᠯ ᠮᠡᠳᠡᠬᠦ ᠂ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠰᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠ ᠬᠡᠷᠡᠭ ᠳᠦ
ᠬᠤᠤᠯᠢᠶᠢᠨ ᠲᠠᠢ ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠭᠰᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠲᠦ ᠰᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠤᠯᠤᠨ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠶᠤ ᠪᠠ ᠵᠦᠢᠯ ᠢ ᠲᠤᠰᠬᠠᠨ᠎ᠠ ᠃

᠑᠐᠂᠓᠂ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠠ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠂ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠡᠷᠬᠡ ᠮᠡᠳᠡᠯ ᠂ ᠲᠤᠰᠤᠯ ᠰᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠪᠠ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠑᠐᠂᠒ – ᠳᠦ ᠵᠠᠰᠠᠭᠯᠠᠬᠤ ᠲᠦᠷᠦ
ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠦ ᠰᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠰᠤᠯ ᠢ ᠲᠦᠷᠦ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠂ ᠵᠢᠭᠠᠪᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠬᠦᠷᠭᠡᠬᠦ ᠡᠷᠬᠡ ᠲᠡᠢ ᠪᠠ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠪᠠ
ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠲᠠᠰᠤᠷᠠᠯᠲᠠ ᠪᠤᠢ ᠃

᠑᠐᠂᠔᠂ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭ ᠳᠦ ᠵᠢᠭᠠᠪᠠᠯ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠳᠦ ᠶᠤ ᠪᠠ ᠡᠷᠬᠡ ᠂ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠪᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠲᠡᠢ ᠪᠦᠬᠦ ᠰᠠᠨᠠᠭᠠᠨ ᠵᠤᠷᠪᠤᠰ
ᠭᠤᠷᠪᠠᠨ ᠲᠠᠢ ᠪᠤᠢ ᠃

᠑᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠃ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠲᠠᠰᠤᠷᠠᠯᠲᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ

᠑᠑᠂᠑᠂ ᠡᠨᠡᠬᠦ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠲᠠᠰᠤᠷᠠᠯᠲᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠳᠦ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠳᠦ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠲᠡᠢ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ ᠃ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠦᠷᠡ ᠡᠳᠦᠷ ᠳᠦ ᠖᠂᠑ – ᠳᠦ
ᠵᠠᠰᠠᠭᠯᠠᠬᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠ ᠡᠷᠬᠡ ᠰᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠰᠤᠷᠠᠯᠲᠠ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ ᠃

᠑᠒ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠃ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠂ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ ᠪᠠ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ

᠑᠒᠂᠑᠂ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠰᠠᠨᠠᠯ ᠢ ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠬᠢ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠤᠰᠬᠠᠨ᠎ᠠ ᠃

᠑᠒᠂᠑᠂᠑᠂ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠃
᠑᠒᠂᠑᠂᠒᠂ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠃
᠑᠒᠂᠑᠂᠓᠂ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠃

᠑᠒᠂᠒᠂ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠰᠠᠨᠠᠯ ᠂ ᠶᠤ ᠪᠠ ᠬᠡᠷᠡᠭ ᠪᠠ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠂ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠲᠦᠷᠦ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠤ ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠠ
ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠰ ᠬᠡᠷᠡᠭ ᠳᠦ ᠬᠤᠤᠯᠢ ᠲᠤ ᠰᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ ᠃

᠑᠙.᠓.᠑.ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠳᠣᠣᠷᠠᠬᠢ ᠵᠢ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ ᠢ ᠪᠤᠰᠤᠳ ᠲᠠᠢ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠪᠦᠷᠢᠳᠭᠡᠬᠦ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠵᠢ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠳᠤ ᠲᠣᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃

᠑᠙.᠒.᠑.ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠳᠡᠭᠡᠷᠡᠬᠢ ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢ ᠵᠢ ᠵᠦᠢᠯ ᠳᠦ ᠳᠡᠰ ᠦᠨ ᠰᠠᠭᠤᠳᠠᠯ ᠳᠤ ᠪᠢᠴᠢᠭᠳᠡᠨ᠎ᠡ ᠂ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠵᠢ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠪᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠃

᠑᠙.᠓.᠒.ᠵᠦᠢᠯ ᠳᠦ ᠪᠦᠷᠢᠳᠭᠡᠯ ᠢ ᠪᠦᠷᠢᠳᠭᠡᠬᠦ ᠡᠰᠡᠬᠦ ᠵᠢ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠳᠦ ᠤᠯᠠᠨ ᠵᠢᠯ ᠦᠨ ᠳᠠᠷᠠᠭ᠎ᠠ ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢᠯᠡᠨ᠎ᠡ᠃

᠑᠙.᠔.᠑.ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠪᠦᠷᠢᠳᠭᠡᠯ ᠢ ᠪᠦᠷᠢᠳᠭᠡᠬᠦ ᠪᠠᠶᠢᠨ᠎ᠠ᠃

᠑᠙.᠕.᠑.ᠵᠦᠢᠯ ᠳᠦ ᠪᠦᠷᠢᠳᠭᠡᠯ ᠢ ᠵᠢᠭᠠᠬᠤ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠃

᠑᠙.᠖.᠑.ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠲᠤ ᠰᠠᠨᠠᠯ ᠢ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠢ ᠪᠦᠷᠢᠳᠭᠡᠨ᠎ᠡ᠂ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠵᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃

᠑᠙ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ᠄ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢ᠂ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ

᠑᠙.᠗.᠑.ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢ ᠵᠢ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠷᠠᠬᠤ ᠪᠦᠷᠢᠳᠭᠡᠯ ᠪᠠᠶᠢᠨ᠎ᠠ᠃

᠑᠙.᠘.᠑.ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢ ᠵᠢᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠢ ᠵᠢᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠦᠷᠢᠳᠭᠡᠯ ᠦᠨ ᠡᠷᠬᠡ᠂ ᠦᠦᠷᠡᠭ ᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠢ ᠪᠦᠷᠢᠳᠭᠡᠯ ᠦᠨ ᠬᠣᠷᠢᠶ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃

᠑᠙.᠙.᠑.ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢ᠄

᠑᠙.᠙.᠑.᠑.ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢ ᠵᠢᠨ ᠪᠦᠷᠢᠳᠭᠡᠯ᠃

᠑᠙.᠙.᠑.᠒.ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ᠄

᠑᠙.᠙.᠑.᠓.ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠵᠢᠷᠤᠮ ᠪᠦᠷᠢᠳᠭᠡᠬᠦ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠄

᠑᠙.᠙.᠑.᠔.ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠦᠷᠢᠳᠭᠡᠯ᠄

᠑᠙.᠑᠐.᠑.ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠳᠡᠭᠡᠷᠡᠬᠢ ᠑᠙.᠑᠐ – ᠳᠤ ᠪᠦᠷᠢᠳᠭᠡᠯ ᠢ ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢ ᠵᠢᠨ ᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠪᠦᠷᠢᠳᠭᠡᠨ᠎ᠡ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠵᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠃

᠑᠙.᠑᠑.᠑.ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢ ᠵᠢᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠃

[illegible]

᠑᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ᠂ ᠳᠡᠳ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠦᠷᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ

᠑᠖.᠑. [illegible]

᠑᠖.᠒. [illegible]

᠑᠖.᠒.᠑. [illegible]

᠑᠖.᠒.᠒. [illegible]

᠑᠖.᠒.᠓. [illegible]

᠑᠖.᠒.᠔. [illegible]

᠑᠖.᠒.᠕. [illegible]

᠑᠖.᠒.᠖. [illegible]

᠑᠖.᠒.᠗. [illegible]

᠑᠖.᠒.᠘. [illegible]

᠑᠖.᠒.᠙. [illegible]

᠑᠖.᠓. [illegible]

[illegible]

᠙᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠪᠦᠯᠦᠭ ᠦᠨ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ

᠙.᠖.᠑. ᠲᠣᠭᠠᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠭᠠᠷᠴᠠᠭ ᠢᠶᠠᠷ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠴᠢ᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠠᠷᠢᠯᠭᠠᠬᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠤ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭ ᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ᠂ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠢ ᠬᠦᠯᠢᠶᠡᠨ ᠠᠪᠤᠭᠰᠠᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠢ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠳᠤ «ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠰᠡᠨ/ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠭᠰᠡᠨ» ᠭᠡᠵᠦ/ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠨ᠎ᠡ᠃

᠙.᠖.᠒. ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠦᠯᠢᠶᠡᠨ ᠠᠪᠤᠭᠰᠠᠨ ᠤ ᠳᠠᠷᠠᠭ᠎ᠠ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠢ ᠬᠦᠯᠢᠶᠡᠨ ᠠᠪᠤᠭᠰᠠᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠢ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠨ᠎ᠡ᠃

᠙.᠖.᠓. ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠤ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭ ᠡᠴᠡ ᠪᠡᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠤᠨ ᠡᠷᠬᠢᠯᠡᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭ ᠢ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠢᠶᠠᠷ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠨ᠎ᠡ᠃

᠙.᠖.᠔. ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭ ᠢ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ᠎ᠡ᠃

᠙.᠖.᠕.ᠨᠢᠭᠡ ᠲᠣᠭᠠᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠙.᠖.᠓ – ᠳᠤ ᠵᠠᠰᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭ ᠢ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠢᠯᠡᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭ ᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠤᠨ᠂ ᠲᠣᠭᠠᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠢ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠲᠣᠭᠠᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠢ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠨ᠎ᠡ᠃

᠙.᠖.᠖. ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭ ᠢ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠢᠯᠡᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ᠎ᠡ᠃

᠙.᠖.᠗. ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭ ᠢ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠢ ᠬᠦᠯᠢᠶᠡᠨ ᠠᠪᠤᠭᠰᠠᠨ ᠤ ᠳᠠᠷᠠᠭ᠎ᠠ᠃

᠙.᠖.᠘. ᠲᠣᠭᠠᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠢ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠡᠴᠡ ᠬᠣᠢᠢᠰᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ᠂ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭ᠂ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠣᠭᠠᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠢ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃

᠙.᠖.᠙.᠑. ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠢ ᠬᠦᠯᠢᠶᠡᠨ ᠠᠪᠤᠭᠰᠠᠨ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭ ᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠪᠢᠴᠢᠭ᠂ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠴᠢ ᠶᠢᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠢ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠨ᠎ᠡ᠂ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠪᠢᠴᠢᠭ ᠦᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ᠎ᠡ᠃

᠙.᠖.᠙.᠒. ᠲᠣᠭᠠᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠣᠭᠠᠨ ᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠴᠢ᠂ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠨ᠎ᠡ᠂ ᠲᠣᠭᠠᠨ ᠲᠣᠭᠠᠨ ᠤ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ᠎ᠡ᠃

᠙.᠖.᠙.᠓. ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠣᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠳᠤ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠦᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠰᠡᠨ ᠤ ᠬᠢᠵᠦ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ᠎ᠡ᠃

᠑᠒.᠓.᠑.ᠮᠠᠯ ᠠᠮᠢᠲᠠᠨ ᠤ ᠪᠣᠷᠳᠤ᠂ ᠠᠮᠢᠳᠤ ᠶᠢᠨ ᠮᠡᠳᠡᠯᠡᠯ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ::

᠑᠒.᠓.᠒.ᠮᠠᠯ ᠠᠮᠢᠲᠠᠨ ᠤ ᠲᠣᠭ᠎ᠠ᠂ ᠲᠣᠯᠣᠭᠠᠢ᠂ ᠮᠠᠯᠵᠢᠯᠭᠠᠨ᠂ ᠲᠣᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠ;

᠑᠒.᠓.᠓.ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡ᠂ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯ;

᠑᠒.᠓.᠔.ᠨᠣᠳᠣᠯ ᠤᠨ ᠬᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠦᠯᠳᠡ ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠦᠢᠯᠡᠯ᠂ ᠨᠣᠳᠣᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠮᠣᠳᠣ ᠶᠢᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡ;

᠑᠒.᠓.᠕.ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ;

᠑᠒.᠓.᠖.ᠮᠡᠳᠡᠭᠡ ᠲᠠᠢᠯᠠᠩᠭᠤᠢ;

᠑᠒.᠓.ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ ᠵᠢᠨ ᠮᠣᠳᠣ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠦᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠲᠠᠶᠢᠯᠠᠨ ᠪᠠᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ:

᠑᠒.᠔.ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ ᠤᠨ ᠮᠣᠳᠣ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠦᠯ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠠᠯᠠᠯ ᠢ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ᠂ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯᠲᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠶᠢ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠨ ᠤ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ
ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠲᠠᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠨ ᠤ ᠮᠣᠳᠣ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠦᠯ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯᠲᠠ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠲᠠᠢ ᠤᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡ ᠮᠣᠳᠣ᠂
ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠤᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ ᠤᠨ ᠮᠣᠳᠣ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠤᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡ᠂ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠲᠠᠢ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ᠂ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ᠂
ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ᠂ ᠪᠠ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ ᠪᠣᠯᠣᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯᠲᠠ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠲᠠᠢ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ::

᠑᠒.᠕.ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ ᠤᠨ ᠮᠣᠳᠣ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠦᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ᠂ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠮᠣᠳᠣ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯᠲᠠ ᠲᠠᠢ ᠪᠠᠢ
ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠤᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠮᠣᠳᠣ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ᠂ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯᠲᠠ᠂
ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠤᠨ ᠮᠣᠳᠣ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡ ᠤᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ᠂ ᠪᠦᠷᠢᠳᠬᠡᠯ ᠮᠣᠳᠣ ᠪᠠ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ᠂ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠲᠠᠢ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ::

᠑᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ::ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ ᠤᠨ ᠮᠣᠳᠣ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠦᠯ ᠤᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ᠂ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ

ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ ᠤᠨ ᠮᠣᠳᠣ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠦᠯ
ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ

᠑᠙.᠖.᠑.ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠤᠨ ᠮᠣᠳᠣ ᠮᠣᠳᠣ::

᠑᠙.᠖.᠒.ᠮᠡᠳᠡᠭᠡ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯᠲᠠ ᠮᠣᠳᠣ;

᠑᠙.᠖.᠖.ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ ᠤᠨ ᠒᠐᠒᠔ – ᠪᠡ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯᠲᠠ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯᠲᠠ;

᠑᠙.᠖.᠔.ᠮᠣᠳᠣ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ ᠮᠣᠳᠣ ᠮᠣᠳᠣ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ᠂
ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ ᠤᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯ ᠮᠣᠳᠣ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯ ᠶᠢᠨ ᠮᠣᠳᠣ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡ ᠪᠣᠯ ᠲᠣᠭᠲᠠᠯᠲᠠ ᠮᠣᠳᠣ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠪᠠᠰᠤᠷᠠᠯᠲᠠ;

᠑᠘ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠰᠤᠮᠤ ᠰᠤᠮᠤᠨ ᠤ ᠢᠷᠭᠡᠳ ᠦᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ

᠑᠘.᠑.᠑.ᠰᠤᠮᠤ ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠡᠴᠡ ᠢ᠂᠑᠂᠑ – ᠪᠡ ᠰᠤᠮᠤ ᠶᠢᠨ ᠢᠷᠭᠡᠳ ᠦᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠪᠡᠷ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠰᠤᠮᠤ ᠰᠤᠮᠤᠨ ᠤ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ᠂ ᠰᠤᠮᠤᠨ ᠤ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠠᠵᠢᠯ ᠢ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠤᠯᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃

᠑᠘.᠒.ᠰᠤᠮᠤ ᠰᠤᠮᠤᠨ ᠤ ᠢᠷᠭᠡᠳ ᠦᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠷᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ᠎ᠡ᠂ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠶᠢᠩᠭᠤ ᠠᠵᠢᠯᠯᠠᠭᠠ ᠶᠢ ᠬᠠᠩᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠂ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠠᠵᠢᠯ ᠢ ᠬᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠨ ᠤ ᠲᠤᠰᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃

᠑᠙ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠪᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ

᠑᠙.᠑.ᠪᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠢᠷᠭᠡᠳ ᠦᠨ ᠨᠡᠶᠢᠳᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠪᠣᠯ ᠪᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠢᠷᠭᠡᠳ ᠦᠨ ᠪᠦᠬᠦ ᠨᠡᠶᠢᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠦᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠮᠦᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃

᠑᠙.᠒.ᠪᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ ᠢ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠨᠢ ᠵᠢᠯ ᠳᠦ ᠳᠣᠷᠤᠶ᠎ᠠ ᠳᠠ ᠳᠦᠷᠪᠡᠨ ᠤᠳᠠᠭ᠎ᠠ᠂ ᠰᠢᠭᠠᠷᠳᠯᠠᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠶ ᠲᠣᠬᠢᠶᠠᠯᠳᠤᠯ ᠳᠤ ᠪᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠨᠢ ᠬᠤᠷᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠵᠤ ᠪᠠᠶᠢᠨ᠎ᠠ᠃

᠑᠙.᠓.ᠪᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ ᠳᠤ ᠲᠤᠬᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠢᠷᠭᠡᠳ ᠦᠨ ᠲᠠᠯᠠ ᠪᠠᠭ᠎ᠠ ᠠᠴᠠ ᠳᠡᠭᠡᠭᠰᠢ ᠬᠤᠪᠢ ᠨᠢ ᠣᠷᠤᠯᠴᠠᠭᠰᠠᠨ ᠲᠣᠬᠢᠶᠠᠯᠳᠤᠯ ᠳᠤ ᠪᠣᠯᠤᠮᠵᠢᠲᠠᠶ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃

᠑᠙.᠔.ᠪᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ ᠳᠤ ᠲᠠᠯᠠᠪᠤᠷᠢ ᠶᠢᠨ ᠦᠨᠡᠮᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠪᠤᠷᠢ ᠪᠦᠬᠦᠶ᠎ᠡ ᠢᠷᠭᠡᠳ ᠦᠨ ᠬᠠᠭᠤᠰᠤ ᠠᠴᠠ ᠨᠢ ᠳᠡᠭᠡᠭᠰᠢ ᠨᠢ ᠣᠷᠤᠯᠴᠠᠭᠰᠠᠨ ᠳᠤ ᠪᠣᠯᠤᠮᠵᠢᠲᠠᠶ ᠪᠣᠯᠬᠤ ᠪᠠ ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢ ᠶᠢ ᠣᠯᠠᠨᠬᠢ ᠶᠢᠨ ᠰᠠᠨᠠᠯ ᠢᠶᠠᠷ ᠭᠠᠷᠭᠠᠨ᠎ᠠ᠃

᠑᠙.᠕.ᠪᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ ᠳᠤ ᠢᠷᠭᠡᠨ ᠦ ᠲᠤᠷᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠠᠯᠠ ᠪᠠᠷ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠠᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠ ᠰᠠᠨᠠᠯ ᠢ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠲᠠᠯᠠ ᠪᠠᠷ ᠳᠠᠮᠵᠢᠭᠤᠯᠤᠨ ᠰᠢᠶᠳᠪᠦᠷᠢᠯᠡᠬᠦ ᠪᠠᠶᠢᠨ᠎ᠠ᠃

᠒᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠶᠡᠷᠦᠩᠬᠡᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠰᠠᠶᠢᠳ ᠤᠨ ᠵᠦᠪᠯᠡᠯ

᠒᠐.᠑.ᠶᠡᠷᠦᠩᠬᠡᠢ ᠰᠠᠶᠢᠳ ᠤᠨ ᠵᠦᠪᠯᠡᠯ ᠪᠠᠷ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠦᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠰᠠᠶᠢᠳ ᠤᠨ ᠵᠦᠪᠯᠡᠯ ᠢ ᠲᠤᠰᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃

᠒᠐.᠒.ᠶᠡᠷᠦᠩᠬᠡᠢ ᠰᠠᠶᠢᠳ ᠤᠨ ᠵᠦᠪᠯᠡᠯ ᠪᠠᠷ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ ᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠠᠵᠢᠯ ᠢ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃

᠖.᠙.᠖. ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠪᠠᠷ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ᠃ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠳᠤ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠬᠦᠷᠪᠡᠯ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠳᠤ ᠲᠣᠰᠬᠠᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠ ᠬᠤᠷᠢᠭᠯᠠᠨ᠎ᠠ ᠃

᠖.᠙.᠒. ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠤᠷᠢᠭᠯᠠᠬᠤ ᠳᠤ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠪᠠᠭᠲᠠᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠢᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠ ᠪᠠ ᠬᠤᠷᠢᠭᠯᠠᠨ᠎ᠠ ᠃

᠖.᠙.᠔. ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠢᠢᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠡᠷᠬᠡ ᠰᠠᠨᠠᠯ ᠢᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠ ᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠨ᠎ᠠ ᠃

᠖.᠙.᠓. ᠨᠡᠢᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠮᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠬᠦ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠳᠡᠭᠡᠷᠡ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠳᠠᠭᠠᠭᠤ ᠳᠤ ᠳᠡᠭᠡᠷᠡ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠪᠠ ᠃ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠶᠢᠨ ᠨᠡᠢᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠ ᠃

᠖.᠙.᠕. ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠶᠢᠨ ᠨᠡᠢᠲᠡ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠪᠠ ᠃ ᠨᠡᠢᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠨ ᠃

᠖.᠙.᠖. ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠪᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠨᠡᠢᠲᠡ ᠶᠢᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ᠃

᠖ ᠬᠣᠷᠢᠭ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠄ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠂ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ

᠖.᠓.᠓.᠑. ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠳᠤ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠨ ᠳᠤ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ ᠃

᠖.᠓.᠓.᠒. ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠳᠤ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠂ ᠨᠡᠢᠲᠡ ᠡᠷᠬᠡ ᠪᠠ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠃

᠖.᠓.᠓.᠓. ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠪᠠ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠷᠬᠡ ᠢᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠃

᠖.᠓.᠔. ᠬᠠᠷᠢᠶᠠ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠂ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠂ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠳᠤ ᠡᠷᠬᠡ ᠳᠤ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠪᠠ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠃

᠖.᠓. ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠪᠠ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠳᠤ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠃

᠖.᠒. ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠂ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠡᠷᠬᠡ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠂ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠂ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠂ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠂ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠂ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠂ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠬᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠃

ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠯᠲᠡ ᠪᠠᠢᠴᠠᠭᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠦᠷᠢᠶ᠎ᠡ ᠳᠦ ᠬᠠᠮᠠᠷᠤᠭᠳᠠᠨ᠎ᠠ᠃

22.2.ᠪ.ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ 22.1 – ᠳᠦ ᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠢ ᠪᠦᠲᠦᠭᠡᠬᠦ᠂ ᠬᠢᠨᠠᠯᠲᠠ ᠢ ᠪᠡᠶᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠬᠦ᠂ ᠲᠣᠭᠠᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠦ᠂ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤ ᠬᠦᠯᠢᠶᠡᠬᠦ ᠲᠣᠭᠠᠨ ᠢ

22.2.7.ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠦ ᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠨ ᠪᠤᠰᠤ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃
22.2.2.ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠭᠠᠷᠤᠯ ᠰᠢᠨᠵᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠳᠠᠭᠤᠤ ᠢ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶ᠎ᠡ ᠶᠢᠨ 10 ᠨᠢᠭᠡᠵᠢ᠃
22.2.4.ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠲᠡᠭᠡᠳ ᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠣᠷᠢᠶᠠᠨ ᠬᠣᠣᠰ ᠢ 40 ᠨᠢᠭᠡᠵᠢ᠃
22.2.1.ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠣᠭᠣᠷᠢᠭ ᠢ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶᠡᠨ ᠳᠦ 10 ᠨᠢᠭᠡᠵᠢ᠃

22.2.ᠲᠠᠲᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠠᠵᠢᠯ ᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠠᠰᠤᠷᠠᠬᠤ ᠰᠢᠯ ᠰᠢᠯᠵᠢᠬᠦ ᠰᠢᠯ ᠪᠡᠷ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃

ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠳᠠᠬᠤ ᠪᠠᠷ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃
22.1.2.ᠡᠳᠦᠷ ᠦᠨ ᠰᠢᠯᠵᠢᠬᠦ ᠦᠨ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡ᠂ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ᠂ ᠲᠡᠭᠦᠨ ᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ᠂ ᠲᠠᠰᠤᠷᠠᠯᠲᠠ᠂ ᠡᠮᠡᠭᠲᠡᠢ
22.1.1.ᠡᠭᠦᠳᠡᠭᠦᠯ ᠢ ᠪᠣᠯ ᠡᠳᠦᠷ ᠢ ᠲᠠᠲᠠ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ᠃

22.1.ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠪᠠ ᠲᠣᠭᠣᠭ ᠲᠣᠭᠠᠯᠠᠯ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠮᠡᠭᠲᠡᠢ ᠳᠦ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶᠡᠯᠡᠬᠦ ᠲᠠᠰᠤ ᠲᠠᠢ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃

22 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠠᠲᠠ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠠᠰᠤ

22.7.ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶᠡᠨ ᠳᠦ ᠡᠨᠡ ᠪᠣᠯ ᠲᠣᠭᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠨ᠎ᠠ᠃

22.4.ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠦᠨ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠣᠭᠣᠷᠢᠭ ᠢ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶᠡᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠳᠠᠨ᠎ᠠ᠃

ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠦᠨ ᠳᠦ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃
22.4.ᠡᠨᠡ ᠳᠦ ᠡᠳᠦᠷ ᠪᠠᠷ ᠲᠣᠭᠠᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠪᠠ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠡᠮᠡᠭᠲᠡᠢ ᠪᠠᠷ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤ ᠡᠭᠦᠳᠡᠭᠦᠯ ᠢ ᠪᠣᠯ ᠡᠳᠦᠷ ᠢ ᠲᠠᠲᠠ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠤᠨ

ᠲᠣᠭᠠᠨ ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠦ ᠡᠳᠦᠷ ᠲᠠᠢ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ᠃
22.1.ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠪᠠ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭ ᠡᠮᠡᠭ ᠦᠨ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠲᠣᠭᠠᠨ ᠪᠠᠷ ᠡᠨᠡ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠳᠦ ᠲᠤᠰᠬᠠᠢ ᠢ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠡᠳᠦᠷ᠂ ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡ᠂

22 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠡᠳᠦᠷ

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]
᠓	᠔	᠑᠐ — ᠓᠐ ᠬᠦᠷᠲᠡᠯᠡ
᠓	᠖	᠓᠐ — ᠕᠐ ᠬᠦᠷᠲᠡᠯᠡ
᠒	᠒	᠕᠐ — ᠑᠐᠐ ᠬᠦᠷᠲᠡᠯᠡ
᠘	᠒	᠑᠐᠐ — ᠔᠐᠐ ᠬᠦᠷᠲᠡᠯᠡ
᠑	᠑᠐	᠔᠐᠐ — ᠓᠐᠐ ᠬᠦᠷᠲᠡᠯᠡ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

᠑᠙.᠑.᠒.ᠬᠤᠪᠢ ᠳᠤ ᠪᠦᠷᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠪᠠᠨ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠠᠵᠢᠯᠲᠠᠨ ᠳᠤ ᠬᠤᠪᠢ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠤ ᠪᠦᠷᠢᠨ ᠴᠢᠳᠠᠪᠤᠷᠢ ᠲᠠᠢ ᠪᠠᠶᠢᠬᠤ ᠪᠡᠷ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠶᠢ ᠤᠬᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠳᠤ ᠲᠤᠰᠠᠯᠠᠬᠤ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ ᠃

᠑᠙.᠑.᠓.ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠭ᠎ᠠ᠂ ᠬᠠᠮᠲᠤᠷᠠᠯ᠂ ᠬᠠᠮᠲᠤᠷᠠᠬᠤ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠬᠤ ᠠᠵᠢᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠪᠡᠨ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠪᠡ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠃

᠑᠙.᠑.᠔.ᠪᠢᠴᠢᠭ᠌ ᠪᠠᠷᠢᠮᠲᠠ ᠪᠡ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ᠂ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠃

᠑᠙.᠑.᠕.ᠪᠦᠷᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠳᠤ ᠬᠤᠪᠢ ᠪᠡ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠳᠠᠭᠠᠤ ᠶᠢ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠬᠤ ᠪᠡ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠃

᠑᠙.᠑.᠖.ᠬᠤᠪᠢ ᠳᠤ ᠪᠦᠷᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠯᠠ ᠪᠡ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠤ ᠳᠠᠭᠠᠤ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠤᠪᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠬᠤ ᠤᠨ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠶᠢ ᠬᠤᠪᠢ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠨ᠎ᠠ ᠃

ᠲᠠᠪᠤᠳᠤᠭᠠᠷ ᠪᠦᠯᠦᠭ
ᠪᠤᠰᠤᠳ

᠒᠐ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ᠬᠤᠪᠢ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠬᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠪᠦᠷᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ

᠒᠐.᠑.ᠬᠤᠪᠢ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠬᠤᠪᠢ ᠬᠦᠮᠦᠨ᠂ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠬᠤ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠪᠤᠰᠤᠳ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠪᠡᠷ ᠬᠠᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠬᠦᠯᠢᠶᠡᠯᠭᠡᠨ᠎ᠡ ᠃

᠒᠐.᠒.ᠬᠤᠪᠢ ᠳᠤ ᠪᠦᠷᠢᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠲᠠ ᠲᠠᠢ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠬᠤ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠠᠵᠢᠯᠲᠠᠨ᠂ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠠᠯᠪᠠᠨ ᠲᠤᠰᠢᠶᠠᠯ ᠲᠠᠢ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠳᠤ ᠬᠤᠪᠢ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠬᠦᠯᠢᠶᠡᠯᠭᠡᠨ᠎ᠡ᠂ ᠬᠤᠪᠢ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠳᠤ ᠬᠤᠪᠢ ᠬᠦᠮᠦᠨ ᠳᠤ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠪᠠᠶᠢᠳᠠᠯ ᠢ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠬᠤ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ ᠃

᠒᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠃ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠡᠷ ᠪᠣᠯᠭᠠᠬᠤ

᠒᠑.᠑.ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠪᠡ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠵᠠᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠤ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ᠂ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠬᠤ ᠶᠢᠨ ᠳᠤ ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠬᠤ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠬᠤᠪᠢ ᠶᠢᠨ ᠪᠣᠯᠤᠨ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠪᠡ ¹⁸ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠭᠰᠠᠨ ᠬᠠᠷᠢᠭᠤᠴᠠᠭ᠎ᠠ ᠪᠠᠷ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠲᠡᠭᠦᠯᠳᠡᠷ ᠪᠣᠯᠤᠨ᠎ᠠ ᠃

[illegible]

ᠲᠠᠮᠠᠭ᠎ᠠ ᠲᠡᠮᠳᠡᠭ:

᠑. [illegible] ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠮᠤ ᠶᠢᠨ «ᠪᠣᠯᠤᠪᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ» ᠴᠣᠯ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠑᠙᠙᠙ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ ᠢᠶᠠᠷ ᠣᠯᠭᠣᠭᠰᠠᠨ᠃

᠒. [illegible] ᠶᠢᠨ [illegible] ᠶᠢᠨ [illegible] ᠰᠤᠮᠤ ᠶᠢᠨ «ᠪᠣᠯᠤᠪᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ» ᠴᠣᠯ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠒᠐᠒᠑ ᠣᠨ ᠤ ᠓᠔ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ ᠢᠶᠠᠷ ᠣᠯᠭᠣᠭᠰᠠᠨ᠃

᠓. [illegible] ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠮᠤ ᠶᠢᠨ «ᠪᠣᠯᠤᠪᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ» ᠴᠣᠯ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠒᠐᠐᠕ ᠣᠨ ᠤ ᠒᠔ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ ᠢᠶᠠᠷ ᠣᠯᠭᠣᠭᠰᠠᠨ᠃

᠔. [illegible] ᠤᠨ [illegible] ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠮᠤ ᠶᠢᠨ «ᠪᠣᠯᠤᠪᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ» ᠴᠣᠯ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠒᠐᠒᠑ ᠣᠨ ᠤ ᠓᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ ᠢᠶᠠᠷ ᠣᠯᠭᠣᠭᠰᠠᠨ᠃

᠕. [illegible] ᠶᠢᠨ [illegible] ᠶᠢᠨ [illegible] ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠮᠤ ᠶᠢᠨ «ᠪᠣᠯᠤᠪᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ» ᠴᠣᠯ᠎ᠠ ᠶᠢ
᠒᠐᠑᠙ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ ᠢᠶᠠᠷ ᠣᠯᠭᠣᠭᠰᠠᠨ᠃

᠖. [illegible] ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠮᠤ ᠶᠢᠨ «ᠪᠣᠯᠤᠪᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ» ᠴᠣᠯ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠒᠐᠐᠙ ᠣᠨ ᠤ ᠒᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ ᠢᠶᠠᠷ ᠣᠯᠭᠣᠭᠰᠠᠨ᠃

᠗. [illegible] ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠮᠤ ᠶᠢᠨ «ᠪᠣᠯᠤᠪᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ» ᠴᠣᠯ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠒᠐᠑᠘ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠙ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ ᠢᠶᠠᠷ ᠣᠯᠭᠣᠭᠰᠠᠨ᠃

᠘. [illegible] ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠮᠤ ᠶᠢᠨ «ᠪᠣᠯᠤᠪᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ» ᠴᠣᠯ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠒᠐᠑᠘ ᠣᠨ ᠤ ᠒᠕ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ ᠢᠶᠠᠷ ᠣᠯᠭᠣᠭᠰᠠᠨ᠃

᠙. [illegible] ᠶᠢᠨ [illegible] ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠮᠤ ᠶᠢᠨ [illegible] ᠤᠨ [illegible] ᠢ [illegible] ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠮᠤ ᠶᠢᠨ
«ᠪᠣᠯᠤᠪᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ» ᠴᠣᠯ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠒᠐᠒᠑ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ ᠢᠶᠠᠷ ᠣᠯᠭᠣᠭᠰᠠᠨ᠃

᠑᠐. [illegible] ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠮᠤ ᠶᠢᠨ «ᠪᠣᠯᠤᠪᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ» ᠴᠣᠯ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠒᠐᠑᠑ ᠣᠨ ᠤ ᠔᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ ᠢᠶᠠᠷ ᠣᠯᠭᠣᠭᠰᠠᠨ᠃

᠑᠑. [illegible] ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠮᠤ ᠶᠢᠨ «ᠪᠣᠯᠤᠪᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ» ᠴᠣᠯ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠒᠐᠑᠒ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ ᠢᠶᠠᠷ ᠣᠯᠭᠣᠭᠰᠠᠨ᠃

᠑᠒. [illegible] [illegible] ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠮᠤ ᠶᠢᠨ «ᠪᠣᠯᠤᠪᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ» ᠴᠣᠯ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠒᠐᠑᠓ ᠣᠨ ᠤ ᠔᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ ᠢᠶᠠᠷ ᠣᠯᠭᠣᠭᠰᠠᠨ᠃

᠑᠓. [illegible] ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠮᠤ ᠶᠢᠨ «ᠪᠣᠯᠤᠪᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ» ᠴᠣᠯ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠒᠐᠐᠕ ᠣᠨ ᠤ ᠓᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ ᠢᠶᠠᠷ ᠣᠯᠭᠣᠭᠰᠠᠨ᠃

᠑᠔. [illegible] ᠶᠢᠨ [illegible]᠂ [illegible] ᠶᠢᠨ [illegible] ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠮᠤ ᠶᠢᠨ «ᠪᠣᠯᠤᠪᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ» ᠴᠣᠯ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠒᠐᠐᠕ ᠣᠨ ᠤ ᠓᠓ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ ᠢᠶᠠᠷ ᠣᠯᠭᠣᠭᠰᠠᠨ᠃

᠑᠕. [illegible] ᠶᠢᠨ [illegible] ᠤ ᠰᠤᠮᠤ ᠶᠢᠨ «ᠪᠣᠯᠤᠪᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ» ᠴᠣᠯ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠒᠐᠑᠕ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠑ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ ᠢᠶᠠᠷ ᠣᠯᠭᠣᠭᠰᠠᠨ᠃

᠑᠖. [illegible] ᠶᠢᠨ ᠰᠤᠮᠤ ᠶᠢᠨ «ᠪᠣᠯᠤᠪᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ» ᠴᠣᠯ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠒᠐᠑᠖ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠗ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ ᠢᠶᠠᠷ ᠣᠯᠭᠣᠭᠰᠠᠨ᠃

᠑᠗. [illegible] ᠤᠨ ᠰᠤᠮᠤ ᠶᠢᠨ «ᠪᠣᠯᠤᠪᠰᠤ ᠶᠢᠨ ᠲᠡᠷᠢᠭᠦᠨ» ᠴᠣᠯ᠎ᠠ ᠶᠢ ᠒᠐᠑᠗ ᠣᠨ ᠤ ᠒᠔ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ ᠢᠶᠠᠷ ᠣᠯᠭᠣᠭᠰᠠᠨ᠃

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ШИНЭ ЗУУНМОД ХОТЫН ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛИЙГ ДАГАЖ МӨРДӨХ ЖУРМЫН ТУХАЙ ХУУЛЬ

1 дүгээр зүйл.Шинэ Зуунмод хотын байнгын оршин суугчийн тоо 15 000 хүрснээр Шинэ Зуунмод хотын эрх зүйн байдлын тухай хуульд заасны дагуу Шинэ Зуунмод хотын Зөвлөл, Захирагчийн сонгуулийг зохион байгуулна.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийн 1 дүгээр зүйлд заасан хугацаанд хотын Зөвлөлийн чиг үүргийг Шинэ Зуунмод хотын хөгжлийн корпорац гүйцэтгэнэ.

3 дугаар зүйл.Шинэ Зуунмод хотын хөгжлийн корпорац нь Шинэ Зуунмод хотын эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 18.1-д заасан олон улсын санхүүгийн төвийг байгуулах бэлтгэл ажлыг хангана.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийн 1 дүгээр зүйлд заасан хугацаанд хотын Захирагчийн чиг үүргийг хотын бүтээн байгуулалт, хөгжлийн асуудал хариуцсан бүрэн эрхт төлөөлөгч хэрэгжүүлэх бөгөөд түүнийг нийслэлийн Засаг даргын санал болгосноор Засгийн газар томилж, чөлөөлнө.

5 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Шинэ Зуунмод хотын эрх зүйн байдлын тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Г.ЗАНДАНШАТАР

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Moehgo& Folo_ oa Heoll

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/16 дугаар зүйлийн 16.6 дахь хэсэг:

“16.6.Нийслэлийн дагуул хотын бүтээн байгуулалтын төсөл нь Шинэ Зуунмод хотын эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 24.1-д заасан шалгуурыг хангасан тохиолдолд тогтворжуулалтын гэрчилгээг олгоно.”

2/20 дугаар зүйлийн 20.8 дахь хэсэг:

“20.8.Нийслэлийн дагуул хотын бүтээн байгуулалтын төсөлд 300 тэрбум төгрөгөөс дээш хэмжээний хөрөнгө оруулалт хийх хөрөнгө оруулагчтай түүний гаргасан хүсэлтийн дагуу үйл ажиллагаа явуулах орчныг тогтвортой байлгах зорилгоор хөрөнгө оруулалтын гэрээг Засгийн газрын эрх олгосноор дагуул хотын Захирагч байгуулж болно.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Шинэ Зуунмод хотын эрх зүйн байдлын тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Г.ЗАНДАНШАТАР**

Moehgo& Folo_ oa Heoll

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ХУДАЛДАА, АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ТАНХИМЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Худалдаа, аж үйлдвэрийн танхимын тухай хуулийн дараах хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/5 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг:

“2.Аймаг, нийслэл, хот, эсхүл аймаг, хот дундын танхим байж болно.”

2/7 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг:

“2.Аймаг, нийслэл, хот, аймаг, хот дундын танхим нь бие даан үйл ажиллагаа явуулна.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Шинэ Зуунмод хотын эрх зүйн байдлын тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

Moehgo& Folo_ oa Heoll

᠒᠐᠒᠔ ᠣᠨ ᠤ ᠖ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠒᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ᠂ ᠬᠠᠷ᠎ᠠ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠴᠢᠯᠠᠯ ᠤᠨ
ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ
ᠬᠠᠮᠢᠶᠠᠷᠤᠯᠲᠠ ᠲᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ

᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ᠂ ᠬᠠᠷ᠎ᠠ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠴᠢᠯᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠲᠦ ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠬᠢ ᠠᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ ᠲᠠᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠨᠡᠮᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠢ᠄

᠔/᠗ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

«᠔.᠑᠂ ᠬᠠᠷ᠎ᠠ᠂ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ᠂ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠬᠠᠷ᠎ᠠ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃»

᠔/᠒ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠔ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ᠄

«᠔.᠑᠂ ᠬᠠᠷ᠎ᠠ᠂ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨ᠂ ᠪᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ᠂ ᠬᠠᠷ᠎ᠠ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠨ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠲᠦ ᠨᠡᠮᠡᠬᠦ ᠪᠡᠷ ᠰᠢᠢᠳᠪᠦᠷᠢᠯᠡᠨ᠎ᠡ᠃»

᠒ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ᠄ ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠒᠐᠒᠔ ᠣᠨ ᠤ ᠖ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠒᠐ — ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠡᠴᠡ ᠡᠬᠢᠯᠡᠨ ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠥᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠳ᠋. ᠠᠮᠤᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠬᠤᠯᠠᠩ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ЧӨЛӨӨТ БҮСИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Чөлөөт бүсийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.2 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“8.2.Хуульд өөрөөр заагаагүй бол чөлөөт бүсийн захирагчийг чөлөөт бүсийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн томилж, чөлөөлнө.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Шинэ Зуунмод хотын эрх зүйн байдлын тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ГААЛИЙН ТАРИФ, ГААЛИЙН ТАТВАРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/38 дугаар зүйлийн 38.1.25 дахь заалт:

“38.1.25.Засгийн газраас энэ хуулийн 40.9-д заасны дагуу тогтоосон төслийн үндсэн хөрөнгөөр бүртгэгдэх, дотоодын үйлдвэрлэлээс хангах боломжгүй импортоор оруулах барилгын материал, тоног төхөөрөмж.”

2/40 дүгээр зүйлийн 40.9 дэх хэсэг:

“40.9.Шинэ Зуунмод хотын хөгжлийн ерөнхий болон хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөнд туссан техник, эдийн засгийн үндэслэл бүхий барилгажилтын төслийн үндсэн хөрөнгөөр бүртгэгдэх, дотоодын үйлдвэрлэлээс хангах боломжгүй импортоор оруулах барилгын материал, тоног төхөөрөмжийн нэмэгдсэн өртгийн албан татвар төлөх хугацааг 4 жил хүртэл хугацаагаар сунгах, эсхүл уг татварыг 4 жилийн хугацаанд хэсэгчлэн төлүүлэх шийдвэрийг нийслэлийн Засаг даргын саналыг үндэслэн Засгийн газар гаргаж болно.”

2 дугаар зүйл.Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулийн 40 дүгээр зүйлийн 40.7 дахь хэсгийн “Энэ хуулийн 38.1.20, 38.1.22, 40.2, 40.4, 40.6-д заасныг хэрэгжүүлэх” гэснийг “Гаалийн болон бусад татвар төлөх хугацааг сунгах, хэсэгчлэн төлөх, үүнтэй холбоотой татвараас чөлөөлөх” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Шинэ Зуунмод хотын эрх зүйн байдлын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн 2030 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрийг хүртэл хугацаанд дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

Moehgo& Folo_ oa Heol I

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр

Улаанбаатар хот

АЖИЛЛАХ ХҮЧНИЙ ШИЛЖИЛТ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Ажиллах хүчний шилжилт хөдөлгөөний тухай хуулийн 32 дугаар зүйлийн 32.4 дэх хэсгийн “үйлдвэрлэлийн” гэснийг “үйлдвэрлэл, шинэ хотын” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Шинэ Зуунмод хотын эрх зүйн байдлын тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ЗӨРЧЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Зөрчлийн тухай хуулийн 6.30 дугаар зүйлийн гарчгийн “Улаанбаатар хотод” гэснийг “Улаанбаатар хот, түүний дагуул хотод” гэж, мөн зүйлийн 1 дэх хэсгийн “Нийслэл хотын” гэснийг “Нийслэл хот, түүний дагуул хотын” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Шинэ Зуунмод хотын эрх зүйн байдлын тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2024 оны 03 дугаар сарын 28-ны өдөр | Дугаар 23 | Улаанбаатар хот

Хуулийн төсөл буцаах тухай

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.10 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Монгол Улсын Засгийн газраас 2023 оны 12 дугаар сарын 22-ны өдөр Улсын Их Хуралд Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Нотариатын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Хувь хүний орлогын албан татвараас хөнгөлөх тухай, Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвараас хөнгөлөх тухай хуулийн төслүүдийг буцаах нь зүйтэй гэсэн Байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг нэгдсэн хуралдааны санал хураалтад оролцсон гишүүдийн олонх дэмжсэн тул хууль санаачлагчид нь буцаасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

Moehgol Folo_ oa YekEt Hore& oa Doeedegel

᠒᠐᠒᠔ ᠣᠨ ᠤ [illegible] ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ [illegible] – ᠤ ᠡᠳᠦᠷ   ᠳᠤᠭᠠᠷ [illegible]   ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

[illegible]

[illegible] ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ [illegible] ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ [illegible] ᠳᠡᠬᠢ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠢ ᠦᠨᠳᠦᠰᠦᠯᠡᠨ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠠᠴᠠ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠨᠢ:

[illegible]

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ
ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ   ᠳ᠋.ᠠᠮᠠᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠭᠤᠯᠠᠩ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр | Дугаар 60 | Улаанбаатар хот

Үндсэн хуулийн цэцийн 2024 оны 02 дугаар дүгнэлтийн тухай

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 82 дугаар зүйлийн 82.2.3 дахь заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.“Цагдаагийн албаны тухай хуулийн 69 дүгээр зүйлийн 69.1 дэх хэсэгт “Цагдаагийн албан хаагчид … дараахь зүйлийг хориглоно.” гээд 69.1.8 дахь заалтад “нам, үйлдвэрчний эвлэлийн гишүүн байх, албаны бие бүрэлдэхүүний дотор аль нэг нам, үйлдвэрчний эвлэлийн үйл ажиллагаа, улс төрийн үзэл баримтлалыг сурталчлах, дэмжлэг үзүүлэх;” гэж заасны “..., үйлдвэрчний эвлэлийн ..., үйлдвэрчний эвлэлийн ...” гэсэн нь Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Арван зургадугаар зүйлийн 10 дахь заалтын “нийгмийн болон өөрсдийн ашиг сонирхол ...-ын үүднээс ... олон нийтийн бусад байгууллага байгуулах, сайн дураараа эвлэлдэн нэгдэх эрхтэй. ...” гэснийг зөрчсөн байна” гэсэн Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэцийн 2024 оны 05 дугаар сарын 22-ны өдрийн 02 дугаар дүгнэлтийг хүлээн зөвшөөрөх боломжгүй гэж үзсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ

᠒᠐᠒᠔ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠔ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠐᠗ - ᠨ ᠤ ᠡᠳᠦᠷ　　　　ᠳ᠋ᠤᠭᠠᠷ ᠑᠐　　　　ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠲᠤᠷ ᠬᠣᠲᠠ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠒᠐᠒᠔ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠳᠤ ᠨᠡᠮᠡᠯᠲᠡ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠬᠤ ᠲᠤᠬᠠᠢ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠴᠢᠭᠤᠯᠭᠠᠨ ᠤ ᠬᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠳᠡᠭ ᠦᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠒᠖ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ᠒᠖.᠒.᠔ ᠳᠡᠬᠢ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠦᠨᠳᠦᠰᠦᠯᠡᠨ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠠᠴᠠ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠬᠤ ᠨᠢ᠄

᠑᠂«ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠤᠨ ᠭᠠᠵᠠᠷ» ᠤᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ ᠠᠩᠭᠢ ᠶᠢᠨ ᠑᠖ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠠᠭᠠᠯᠲᠠ ᠶᠢᠨ ᠑᠖.᠑ ᠳᠡᠬᠢ «ᠵᠠᠰᠠᠭᠯᠠᠬᠤ» ᠶᠢᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭ ᠦᠨ …… ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠒᠐᠒᠔ ᠣᠨ ᠤ ᠐᠑ ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠒᠒ - ᠨ ᠤ ᠡᠳᠦᠷ ᠦᠨ ᠐᠒ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢᠶᠠᠷ ᠪᠠᠲᠤᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ……« …… » ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠦ ᠳᠠᠷᠠᠭ᠎ᠠ «…… ᠬᠡᠷᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ ᠶᠢᠨ ᠲᠥᠯᠦᠪᠯᠡᠭᠡ ……» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠵᠦᠢᠯ ᠨᠡᠮᠡᠵᠦ᠂ «……» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠢ «……» ᠭᠡᠵᠦ ᠥᠭᠡᠷᠡᠴᠢᠯᠡᠨ ᠬᠠᠮᠲᠤ ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠨ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ　　　　ᠳ᠂ ᠠᠮᠠᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠬᠤᠯᠠᠩ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр — Дугаар 75 — Улаанбаатар хот

Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Шинэ Зуунмод хотын эрх зүйн байдлын тухай хууль баталсантай холбогдуулан дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэхийг Монгол Улсын Засгийн газар /Л.Оюун-Эрдэнэ/-т даалгасугай:

1/Шинэ Зуунмод хотын хөгжлийн ерөнхий болон хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөнд нийцүүлэн иргэдийн хотын нийтийн аж ахуйн үйлчилгээ, төрийн үйлчилгээ авах эрхийг хангах арга хэмжээ авах;

2/Шинэ Зуунмод хотын эрх зүйн байдлын тухай хуулиар төрөөс үзүүлэх дэмжлэгийг тогтоосонтой холбогдуулан хотын бүтээн байгуулалтын хугацаанд буюу 2040 он хүртэл инженерийн болон нийгмийн дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалт, төрийн байгууллагуудыг үе шаттай нүүлгэн шилжүүлэх зардлын төсвийг жил бүр улсын төсөвт тусгаж батлуулах;

3/Шинэ Зуунмод хотын эрх зүйн байдлын тухай хууль баталсантай холбогдуулан уг хуульд бусад хууль тогтоомжийг нийцүүлэх, хуулийн давхардал, хийдэл, зөрчлийг арилгах зорилгоор холбогдох хууль тогтоомжийн төслийг боловсруулж, 2024 оны дөрөвдүгээр улиралд багтаан Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх.

2.Энэ тогтоолын биелэлтэд хяналт тавьж ажиллахыг Монгол Улсын Их Хурлын Төрийн байгуулалтын байнгын хороо /Н.Энхболд/, Төсвийн байнгын хороо /Г.Тэмүүлэн/-нд тус тус даалгасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА — Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдөр | Дугаар 76 | Улаанбаатар хот

Хот байгуулах тухай

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсэг, Хот байгуулалтын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.2 дахь заалт, Монгол Улсын нийслэл Улаанбаатар хотын эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.2 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Монгол Улсын нийслэл Улаанбаатар хотын хүн амын хэт төвлөрөл, хүрээлэн байгаа орчинд үзүүлж буй сөрөг нөлөөг бууруулах, олон улсын нисэх онгоцны буудлыг түшиглэн эдийн засгийн тодорхой салбаруудыг хөгжлийн бодлогод нийцүүлэн хөгжүүлэх, хүн амыг эрүүл, аюулгүй орчинд ажиллаж, амьдрах таатай нөхцөлийг бүрдүүлэх, үйлдвэрлэл, тээвэр логистик, аялал жуулчлалыг дэмжих зорилгоор Төв аймгийн Сэргэлэн, Алтанбулаг сумын нутаг дэвсгэрт нийслэлийн дагуул хот “Шинэ Зуунмод” хотыг байгуулсугай.

2.Шинэ Зуунмод хотын эдэлбэр газрын хэмжээг 31501.3 га-аар тогтоож, эдэлбэр газрын хил заагийг хавсралтаар батлалсугай.

3.“Шинэ Зуунмод” хотын бүтээн байгуулалтын үйл ажиллагааг Монгол Улсын нийслэл Улаанбаатар хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө, Төв аймгийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө, Монгол Улсын хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигтэй уялдуулан Шинэ Зуунмод хотын эрх зүйн байдлын тухай хууль, холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу зохион байгуулахыг Монгол Улсын Засгийн газар /Л.Оюун-Эрдэнэ/-т, Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагч /Х.Нямбаатар/-д тус тус даалгасугай.

4.Энэ тогтоолыг баталсантай холбогдуулан Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны “Хот байгуулах тухай” 55 дугаар тогтоолын 1 дэх заалтын ““Шинэ Зуунмод” болон “Майдар” хотыг” гэснийг “Майдар хотыг” гэж, мөн заалтын “олон улсын нисэх онгоцны буудлыг түшиглэн эдийн засгийн тодорхой салбаруудыг тогтвортой хөгжлийн зорилтод нийцүүлэн хөгжүүлэх” гэснийг “эдийн засгийн тодорхой салбаруудыг хөгжлийн бодлогод нийцүүлэн хөгжүүлэх” гэж, мөн тогтоолын 2 дахь заалтын ““Шинэ Зуунмод” болон “Майдар” хотуудыг” гэснийг ““Майдар” хотыг” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5.Энэ тогтоолын биелэлтэд хяналт тавьж ажиллахыг Монгол Улсын Их Хурлын Төрийн байгуулалтын байнгын хороо /Н.Энхболд/, Төсвийн байнгын хороо /Г.Тэмүүлэн/, Эдийн засгийн байнгын хороо /Ц.Цэрэнпунцаг/-нд даалгасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

[illegible]

᠙.ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ. ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ... ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠵᠦᠢᠯ ᠦᠨ ... ᠳᠦᠭᠡᠷ ᠬᠡᠰᠡᠭ ... «...» ᠭᠡᠰᠡᠨ ᠦ ᠳᠠᠷᠠᠭ᠎ᠠ «...» ᠭᠡᠵᠦ ... ᠬᠠᠰᠤᠭᠰᠠᠭᠤᠯᠤᠨ ... ᠨᠡᠮᠡᠵᠦ ... ᠪᠠᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠰᠠᠭᠤᠯᠤᠨ᠃

᠑᠐.ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠵᠦᠢᠯ. ᠡᠨᠡ ᠬᠠᠤᠯᠢ ᠶᠢ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠰᠣᠩᠭᠤᠭᠤᠯᠢ ᠶᠢᠨ ᠲᠤᠬᠠᠢ ᠬᠠᠤᠯᠢ ... ᠳᠠᠭᠠᠵᠤ ᠮᠦᠷᠳᠡᠨ᠎ᠡ᠃

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠶᠡᠬᠡ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠳᠠᠷᠤᠭ᠎ᠠ ᠳ.ᠠᠮᠤᠷᠪᠠᠶᠠᠰᠬᠤᠯᠠᠩ

Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны
76 дугаар тогтоолын хавсралт

Шинэ Зуунмод хотын эдэлбэр газрын хилийн заагийн эргэлтийн цэгүүдийн солбицол, талбайн хэмжээ, байршил

Сумын нэр	Талбайн хэмжээ /га/	Хотын нэр	Талбайн хэмжээ /га/	Цэгийн дугаар	X	Y
Төв аймаг, Алтан-булаг сум, Сэргэлэн сум	566649.0 379646.9	Шинэ Зуунмод хот	31501.3	1	106° 42' 59.227" E	47° 41' 55.607" N
				2	106° 45' 21.241" E	47° 41' 46.880" N
				3	106° 45' 21.797" E	47° 41' 46.905" N
				4	106° 45' 21.813" E	47° 41' 46.929" N
				5	106° 45' 21.918" E	47° 41' 46.911" N
				6	106° 47' 38.655" E	47° 41' 53.134" N
				7	106° 49' 23.288" E	47° 41' 53.027" N
				8	106° 50' 16.678" E	47° 41' 49.845" N
				9	106° 53' 18.758" E	47° 41' 13.369" N
				10	106° 54' 20.123" E	47° 41' 1.055" N
				11	106° 54' 52.595" E	47° 40' 54.534" N
				12	106° 55' 10.852" E	47° 40' 50.867" N
				13	106° 55' 11.184" E	47° 40' 50.819" N
				14	106° 55' 4.445" E	47° 40' 33.734" N
				15	106° 55' 18.297" E	47° 40' 22.336" N
				16	106° 55' 19.373" E	47° 40' 21.596" N
				17	106° 55' 34.606" E	47° 40' 12.758" N
				18	106° 55' 35.215" E	47° 40' 12.442" N
				19	106° 55' 50.626" E	47° 40' 5.423" N
				20	106° 55' 51.500" E	47° 40' 5.083" N
				21	106° 56' 4.855" E	47° 40' 0.826" N
				22	106° 56' 20.786" E	47° 39' 55.748" N
				23	106° 56' 51.625" E	47° 39' 49.730" N
				24	106° 56' 51.829" E	47° 39' 49.368" N
				25	106° 56' 53.171" E	47° 39' 28.309" N
				26	106° 57' 30.006" E	47° 39' 31.194" N
				27	106° 58' 26.635" E	47° 39' 35.623" N
				28	106° 58' 37.273" E	47° 39' 36.454" N
				29	106° 58' 50.768" E	47° 39' 37.508" N
				30	106° 59' 17.103" E	47° 39' 40.039" N
				31	107° 0' 33.201" E	47° 39' 45.492" N
				32	107° 0' 35.118" E	47° 39' 20.263" N
				33	107° 0' 35.119" E	47° 39' 20.249" N
				34	107° 0' 35.136" E	47° 39' 20.199" N
				35	107° 0' 45.217" E	47° 38' 50.003" N
				36	107° 0' 47.182" E	47° 38' 43.947" N
				37	106° 58' 4.692" E	47° 38' 12.556" N
				38	106° 55' 34.853" E	47° 38' 0.752" N
				39	106° 55' 29.352" E	47° 36' 36.699" N
				40	106° 52' 46.731" E	47° 34' 18.902" N
				41	106° 52' 38.486" E	47° 34' 9.624" N
				42	106° 52' 8.726" E	47° 33' 36.129" N
				43	106° 49' 25.998" E	47° 30' 32.725" N
				44	106° 48' 57.482" E	47° 30' 50.362" N
				45	106° 47' 44.502" E	47° 31' 35.478" N

				46	106° 47' 18.229" E	47° 31' 51.711" N
				47	106° 46' 18.528" E	47° 32' 28.582" N
				48	106° 44' 25.948" E	47° 33' 38.049" N
				49	106° 44' 24.857" E	47° 33' 38.722" N
				50	106° 44' 24.032" E	47° 33' 39.231" N
				51	106° 44' 19.854" E	47° 33' 41.826" N
				52	106° 44' 18.421" E	47° 33' 42.769" N
				53	106° 44' 16.268" E	47° 33' 44.215" N
				54	106° 44' 13.914" E	47° 33' 45.828" N
				55	106° 44' 12.022" E	47° 33' 47.152" N
				56	106° 44' 10.686" E	47° 33' 48.097" N
				57	106° 44' 2.816" E	47° 33' 53.900" N
				58	106° 43' 57.156" E	47° 33' 58.337" N
				59	106° 43' 54.464" E	47° 34' 0.531" N
				60	106° 43' 51.860" E	47° 34' 2.706" N
				61	106° 43' 49.979" E	47° 34' 4.313" N
				62	106° 43' 46.847" E	47° 34' 7.056" N
				63	106° 43' 39.903" E	47° 34' 13.465" N
				64	106° 43' 34.325" E	47° 34' 18.978" N
				65	106° 43' 29.787" E	47° 34' 23.736" N
				66	106° 43' 27.999" E	47° 34' 25.683" N
				67	106° 43' 26.056" E	47° 34' 27.852" N
				68	106° 43' 24.870" E	47° 34' 29.198" N
				69	106° 43' 23.646" E	47° 34' 30.621" N
				70	106° 43' 22.292" E	47° 34' 32.214" N
				71	106° 43' 21.113" E	47° 34' 33.626" N
				72	106° 43' 19.118" E	47° 34' 36.073" N
				73	106° 43' 16.330" E	47° 34' 39.626" N
				74	106° 43' 14.755" E	47° 34' 41.699" N
				75	106° 43' 13.970" E	47° 34' 42.749" N
				76	106° 43' 13.580" E	47° 34' 43.274" N
				77	106° 42' 54.593" E	47° 35' 14.814" N
				78	106° 42' 3.963" E	47° 37' 24.840" N
				79	106° 42' 2.016" E	47° 37' 29.862" N
				80	106° 41' 50.372" E	47° 38' 0.066" N
				81	106° 41' 37.107" E	47° 38' 34.463" N
				82	106° 41' 28.594" E	47° 38' 52.282" N
				83	106° 41' 20.161" E	47° 39' 5.329" N
				84	106° 41' 11.191" E	47° 39' 16.668" N
				85	106° 40' 46.941" E	47° 39' 36.321" N
				86	106° 40' 25.757" E	47° 39' 53.484" N
				87	106° 40' 11.634" E	47° 40' 4.925" N
				88	106° 39' 43.785" E	47° 40' 27.196" N
				89	106° 39' 15.998" E	47° 40' 48.183" N
				90	106° 38' 58.301" E	47° 41' 1.694" N
				91	106° 38' 38.248" E	47° 41' 16.899" N
				92	106° 38' 12.589" E	47° 41' 36.332" N
				93	106° 37' 52.963" E	47° 41' 49.292" N
				94	106° 37' 37.978" E	47° 41' 57.421" N
				95	106° 37' 12.615" E	47° 42' 8.486" N
				96	106° 36' 50.461" E	47° 42' 15.880" N
				97	106° 36' 25.518" E	47° 42' 22.433" N
				98	106° 36' 1.486" E	47° 42' 28.569" N
				99	106° 35' 34.358" E	47° 42' 35.494" N
				100	106° 35' 4.115" E	47° 42' 43.211" N

				101	106° 34' 30.609" E	47° 42' 51.757" N
				102	106° 34' 3.859" E	47° 42' 58.705" N
				103	106° 34' 21.304" E	47° 43' 12.987" N
				104	106° 35' 34.732" E	47° 44' 11.588" N
				105	106° 35' 34.636" E	47° 44' 11.673" N
				106	106° 37' 10.820" E	47° 44' 41.403" N
				107	106° 40' 49.414" E	47° 42' 3.540" N
				108	106° 40' 57.676" E	47° 42' 3.036" N
				109	106° 41' 40.505" E	47° 42' 0.423" N
				110	106° 42' 59.227" E	47° 41' 55.607" N
Нийт			**31501.3**			

---oOo---

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДСЭН ХУУЛИЙН ЦЭЦИЙН ДҮГНЭЛТ

2024 оны 05 дугаар сарын 22-ны өдөр	Дугаар 02	Улаанбаатар хот

Цагдаагийн албаны тухай хуулийн 69 дүгээр зүйлийн 69.1.8 дахь заалтын зарим хэсэг Монгол Улсын Үндсэн хуулийн холбогдох заалтыг зөрчсөн эсэх маргааныг хянан шийдвэрлэсэн тухай

Үндсэн хуулийн цэцийн хуралдааны
танхим 14.00 цаг

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэцийн дунд суудлын хуралдааныг Үндсэн хуулийн цэцийн гишүүн Ж.Эрдэнэбулган даргалж, Үндсэн хуулийн цэцийн гишүүн Б.Буяндэлгэр /илтгэгч/, Д.Гангабаатар, Л.Өлзийсайхан, Э.Энхтуяа нарын бүрэлдэхүүнтэй, хуралдааны нарийн бичгийн даргаар Б.Баяржаргалыг оролцуулан Үндсэн хуулийн цэцийн хуралдааны танхимд нээлттэй хийв.

Үндсэн хуулийн цэцийн дунд суудлын хуралдаанд мэдээлэл гаргагч, иргэн Ч.Анар, Ш.Ербол болон Монгол Улсын Их Хурлын итгэмжилсэн төлөөлөгч, Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Мөнхцэцэг нар оролцлоо.

Энэхүү хуралдаанаар Монгол Улсын Их Хурлаас 2017 оны 02 дугаар сарын 09-ний өдөр баталсан Цагдаагийн албаны тухай хуулийн 69 дүгээр зүйлийн 69.1.8 дахь заалтын холбогдох хэсэг Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Арван зургадугаар зүйлийн 10 дахь заалтыг зөрчсөн эсэх маргааныг хянан хэлэлцэв.

Нэг. Монгол Улсын иргэн Ч.Анар, Ш.Ербол нар Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэцэд хандаж:

“Монгол Улсын Их Хурлаас 2017 оны 02 дугаар сарын 09-ний өдөр баталсан Цагдаагийн албаны тухай хуулийн 69 дүгээр зүйлийн 69.1.8 дахь заалтад цагдаагийн алба хаагчид үйлдвэрчний эвлэлийн гишүүн байх, албаны бие бүрэлдэхүүний дотор аль нэг үйлдвэрчний эвлэлийн үйл ажиллагааг сурталчлах, дэмжлэг үзүүлэхийг хориглосон байна. Үйлдвэрчний эвлэл буюу ажиллагсдын байгууллага нь ажиллагсдын эдийн засаг, нийгмийн нөхцөл байдлыг хамтын ажиллагаагаар дамжуулан хамгаалах, дээшлүүлэх зорилгоор байгуулагддаг бөгөөд хөдөлмөр эрхлэлтийн салбарт ажилчид, ажил олгогчдын эвлэлдэн нэгдэх, байгууллага байгуулах болон хамтын гэрээ хэлэлцээр хийх эрхийг олон улсын эрх зүйгээр хамгаалан баталгаажуулсан байдаг.

Тухайлбал, Хүний эрхийн Түгээмэл Тунхаглалын 20, 23 дугаар зүйл, Иргэний болон улс төрийн эрхийн тухай олон улсын Пактын 22 дугаар зүйл, Эдийн засаг, нийгэм, соёлын эрхийн тухай олон улсын Пактын 8 дугаар зүйлд тус тус хүн бүрийн үйлдвэрчний эвлэлд эвлэлдэн нэгдэх эрх, үйлдвэрчний эвлэл байгуулах эрхийг баталгаажуулсан байдаг. Мөн Олон Улсын Хөдөлмөрийн Байгууллагын Эвлэлдэн нэгдэх эрх чөлөө болон байгууллага байгуулах эрхийг хамгаалах тухай 87 дугаар конвенц, Зохион байгуулах, хамтын хэлэлцээ хийх эрхийн тухай 98 дугаар конвенц, Хөдөөгийн ажиллагсдын байгууллагуудын тухай 141 дүгээр конвенц, 149 дүгээр Зөвлөмж зэргийн хүрээнд нарийвчлан зохицуулсан байдаг.

Эвлэлдэн нэгдэх эрх чөлөө болон байгууллага байгуулах эрхийг хамгаалах тухай 87 дугаар конвенцын 9 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт “Энэхүү Конвенцоор заасан баталгааг зэвсэгт хүчин, цагдаагийн байгууллагын хувьд ямар хэмжээгээр хэрэглэж болохыг үндэсний хууль, тогтоомжоор тодорхойлно.” гэсэн заалт нь зэвсэгт хүчин, цагдаагийн байгууллагын хувьд үйлдвэрчний эвлэл байгуулах, алба хаагчид сайн дураараа эвлэлдэн нэгдэх эрхээ эдлэх баталгааг хориглосон хэм хэмжээ биш бөгөөд энэ баталгааг эдлэхдээ үйлдвэрчний эвлэл нь жагсаал, цуглаан зохион байгуулах, ажил хаялт зохион байгуулах зэрэг зарим эрх хэмжээг хэрхэн, ямар хэмжээ хязгаартайгаар эдлүүлэх буюу үйлдвэрчний эвлэлийн эрх хэмжээг үндэсний хууль тогтоомжоор тодорхойлохыг зөвшөөрсөн байна.

Түүнчлэн дээрх конвенцид заасан иргэдийн сайн дураараа эвлэлдэн нэгдэж, үйлдвэрчний эвлэл байгуулах, элсэх, гишүүн болох эрхийн талаар Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Арван зургадугаар зүйлийн 10 дахь заалтад Монгол Улсын иргэд нийгмийн болон өөрсдийн ашиг сонирхол, үзэл бодлын үүднээс нам, олон нийтийн бусад байгууллага байгуулах, сайн дураараа эвлэлдэн нэгдэх эрхтэй болохыг хуульчлан баталгаажуулсан байна. Мөн Үйлдвэрчний эвлэлүүдийн эрхийн тухай БНМАУ-ын хуулийн 3 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт “Иргэд хөдөлмөрлөх эрхээ хэрэгжүүлэх, түүнтэй холбогдсон хууль ёсны ашиг сонирхлоо хамгаалах зорилгоор аливаа зөвшөөрөл авалгүй, гагцхүү өөрсдийн сайн дурын үндсэн дээр ямар нэг ялгаваргүйгээр үйлдвэрчний эвлэлд чөлөөтэй эвлэлдэн нэгдэх эрхтэй.”, мөн зүйлийн 3 дахь хэсэгт “Үйлдвэрчний эвлэлийн гишүүн мөн эсэхтэй холбогдуулан иргэдийн эрх, эрх чөлөөг хязгаарлах буюу тэднийг ялгаварлан гадуурхахыг хориглоно.” гэж тус тус хуульчилсан байна.

Цагдаагийн албаны тухай хуулиар тухайн салбарт ажиллаж, хөдөлмөрлөж байгаа алба хаагчдын (иргэдийн) эрх хэмжээг тодорхойлохдоо Монгол Улсын Үндсэн хуульд заасан хүний үндсэн эрхийг хөндөж, хязгаарлахгүйгээр тусгах, Үндсэн хуулийн заалт, хэм хэмжээ бүрд

нийцүүлэх талаар Үндсэн хуулийн Далдугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан. Мөн Монгол Улсын хууль санаачлан боловсруулах, хууль тогтоомжийн төсөлд тавигдах шаардлагыг тодорхойлохтой холбогдсон харилцааг зохицуулсан Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.1.1 дэх заалтад хуулийн төслийн агуулга нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын олон улсын гэрээнд нийцсэн байх шаардлагыг хуульчилсан.

Гэвч Цагдаагийн албаны тухай хуулийн 69 дүгээр зүйлийн 69.1.8 дахь заалтад цагдаагийн алба хаагчид үйлдвэрчний эвлэлийн гишүүн байх, албаны бие бүрэлдэхүүний дотор аль нэг үйлдвэрчний эвлэлийн үйл ажиллагааг сурталчлах, дэмжлэг үзүүлэхийг хориглосон нь цагдаагийн албанд ажил хөдөлмөр эрхэлж байгаа Монгол Улсын иргэдийн Үндсэн хуульд заасан өөрсдийн эрх ашгийг хамгаалахын тулд сайн дураараа эвлэлдэн нэгдэх эрхийг зөрчсөн байна.

Иймд Цагдаагийн албаны тухай хуулийн дээрх заалт нь Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Арван зургадугаар зүйлийн 10 дахь заалтад “нийгмийн болон өөрсдийн ашиг сонирхол, үзэл бодлын үүднээс ... олон нийтийн бусад байгууллага байгуулах, сайн дураараа эвлэлдэн нэгдэх эрхтэй. ...” гэснийг зөрчсөн эсэхийг хянан хэлэлцэж өгнө үү.” гэсэн агуулга бүхий мэдээлэл, гомдлыг ирүүлсэн байна.

Хоёр. Монгол Улсын Их Хурлын итгэмжилсэн төлөөлөгч, Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Мөнхцэцэг Үндсэн хуулийн цэцэд ирүүлсэн тайлбартаа:

“Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Дөчин зургадугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт “Монгол Улсын төрийн жинхэнэ албан хаагч Монгол Улсын иргэн байх бөгөөд Үндсэн хууль, бусад хуулийг чандлан баримталж ард түмнийхээ тусын тулд, иргэний ёсоор төрийн ашиг сонирхолд захирагдан ажиллана.”, мөн зүйлийн 3 дахь хэсэгт “Төрийн албан хаагчийн ажиллах нөхцөл, баталгааг хуулиар тогтооно.” гэж тодорхойлсон.

Иймд Монгол Улсын Засгийн газраас санаачлан боловсруулан 2016 оны 12 дугаар сарын 22-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн Цагдаагийн албаны тухай хуулийг Монгол Улсын Их Хурлаас 2017 оны 02 дугаар сарын 09-ний өдөр баталсан юм.

Олон Улсын Хөдөлмөрийн Байгууллагын Эвлэлдэн нэгдэх эрх чөлөө болон байгууллага байгуулах эрхийг хамгаалах тухай 87 дугаар конвенцын 9 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт “Энэхүү Конвенцоор заасан баталгааг зэвсэгт хүчин, цагдаагийн байгууллагын хувьд ямар хэмжээгээр хэрэглэж болохыг үндэсний хууль, тогтоомжоор тодорхойлно.”

гэж заасан нь тухайн улсын дотооддоо зэвсэгт хүчин, цагдаагийн алба хаагч үйлдвэрчний эвлэлтэй байх эсэхийг өөрсдийн хууль тогтоомжоор зохицуулж байна.

Төрийн албан хаагчийн ажил, мэргэжлийн онцлогтой холбоотой хуулиар тодорхой хязгаарлалт, шалгуур тогтоож болох бөгөөд энэхүү зарчмыг ийнхүү олон улсад нийтээр хүлээн зөвшөөрч байна.

Иймд Цагдаагийн албаны тухай хуулийн 69 дүгээр зүйлийн 69.1.8 дахь заалтад “... үйлдвэрчний эвлэл ... үйлдвэрчний эвлэлийн үйл ажиллагаа ...” гэж заасан нь Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Арван зургадугаар зүйлийн 10 дахь заалтын “нийгмийн болон өөрсдийн ашиг сонирхол, үзэл бодлын үүднээс ... олон нийтийн бусад байгууллага байгуулах, сайн дураараа эвлэлдэн нэгдэх эрхтэй. ...” гэснийг зөрчөөгүй гэж үзэж байна.” гэжээ.

Гурав. Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний комиссоос ирүүлсэн тайлбарт:

“Хүний эрхийн Түгээмэл Тунхаглалын 20 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт “Хүн бүр чөлөөтэй, тайван хуран цуглах, эвлэлдэн нэгдэх эрхтэй.” 2 дахь хэсэгт “Хэнийг ч аливаа эвлэл холбоонд албадан оруулах ёсгүй.”, Иргэний болон улс төрийн эрхийн тухай олон улсын Пактын 22 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт “Хүн бүр бусадтай эвлэлдэн нэгдэх, түүний дотор өөрийн эрх ашгийг хамгаалах үүднээс үйлдвэрчний эвлэл байгуулах буюу түүнд элсэх эрхтэй.” гэж тус тус заасан. Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Арван зургадугаар зүйлийн 10 дахь заалтад “нийгмийн болон өөрсдийн ашиг сонирхол, үзэл бодлын үүднээс нам, олон нийтийн бусад байгууллага байгуулах, сайн дураараа эвлэлдэн нэгдэх эрхтэй. ...” гэж заасан бөгөөд тус эрхийг Үйлдвэрчний эвлэлүүдийн эрхийн тухай БНМАУ-ын 1991 оны хуулиар баталгаажуулсан.

Иргэний болон улс төрийн эрхийн тухай олон улсын Пактын 22 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт “Энэ эрхийг эдлэхэд ардчилсан нийгэмд үндэсний буюу нийгмийн аюулгүй байдал, нийгмийн дэг журам, хүн амын эрүүл мэнд, ёс суртахуун, бусдын эрх, эрх чөлөөг хамгаалах эрх ашгийн үүднээс хуульд зааснаас өөр хязгаарлалт хийж болохгүй. ...” гэж заасан нь хүн бүр бусадтай эвлэлдэн нэгдэх эрхтэй боловч дараах гурван нөхцөлийг нэгэн зэрэг хангах тохиолдолд уул эрхэд хязгаарлалт тавихыг зөвшөөрдөг ба хязгаарлалт нь (1) хуулиар тогтоосон байх; (2) үндэсний буюу нийгмийн аюулгүй байдал, нийгмийн дэг журам, хүн амын эрүүл мэнд, ёс суртахуун, бусдын эрх, эрх чөлөөг хамгаалах зорилготой байх; (3) энэ зорилгод хүрэхэд зайлшгүй, тохирсон байх шаардлагатай. Эдгээр нөхцөлийн аль

нэгийг хангаагүй хязгаарлалт нь тухайн эрхийн зөрчил болно. Мөн Пактын уг заалтад "... Зэвсэгт хүчний болон цагдаагийн бүрэлдэхүүнд багтах этгээдэд энэхүү эрхийг хэрэгжүүлэхэд хууль ёсны хязгаарлалт тогтооход энэ зүйл саад болохгүй." гэсэн байна.

Түүнчлэн Эвлэлдэн нэгдэх эрх чөлөө болон байгууллага байгуулах эрхийг хамгаалах тухай Олон Улсын Хөдөлмөрийн Байгууллагын 87 дугаар конвенцын 9 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт "Энэхүү Конвенцоор заасан баталгааг зэвсэгт хүчин, цагдаагийн байгууллагын хувьд ямар хэмжээгээр хэрэглэж болохыг үндэсний хууль, тогтоомжоор тодорхойлно.", 2 дахь хэсэгт "Олон Улсын Хөдөлмөрийн Байгууллагын дүрмийн 19 дүгээр зүйлийн 8 дахь хэсэгт заасан зарчмын дагуу Байгууллагын аливаа гишүүн энэхүү Конвенцыг соёрхон батлах нь зэвсэгт хүчний болон цагдаагийн байгууллагад энэхүү Конвенцоор заасан баталгааг олгож буй хүчин төгөлдөр холбогдох хууль, шүүхийн байгууллагын шийдвэр, заншил буюу хэлэлцээрийг үл хөндөнө." гэж тус тус заасан.

Цагдаагийн байгууллага нь Төрийн албаны тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1 дэх хэсэг, 13.1.4 дэх заалтад зааснаар төрийн тусгай алба бөгөөд Цагдаагийн албаны тухай хуулийн хүрээнд гэмт хэрэгтэй тэмцэх, нийтийн хэв журмыг хамгаалах, олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангах, захиргааны хяналт тавих чиг үүргийг хэрэгжүүлдэг, цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагааны журмыг дагаж мөрддөг онцлогтой байгууллага юм. Өөрөөр хэлбэл, иргэдийн хуулиар олгогдсон эрх, эрх чөлөөг эдлүүлэх, жагсаал цуглаан, нийтийн эмх замбараагүй байдал, террорист халдлага, онц болон дайны байдалд олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангах үүрэг хүлээсэн байдаг тул эвлэлдэн нэгдэх эрхийн хязгаарлалтыг олон улсын хэм хэмжээнд нийцүүлэн хуулиар тогтоох боломжтой байна.

Гадаад орны туршлагаас үзэхэд цагдаагийн албанд үйлдвэрчний эвлэл байгуулан ажилладаг байна. Тухайлбал, цагдаагийн эвлэл буюу цагдаагийн алба хаагчдын үйлдвэрчний эвлэлийг Дэлхийн нэгдүгээр дайны дараа 1918-1923 оны хооронд амьжиргааны өртөг нэмэгдсэн, цалин буурсан, сэтгэл ханамжгүй байдлаас үүссэн хэд хэдэн удаагийн цагдаа нарын ажил хаялттай холбогдуулан цагдаагийн алба хаагчдыг нийтээр ажил хаях, үндсэн чиг үүргээ алдагдуулахаас урьдчилан сэргийлэх зорилгоор анх Америкийн Нэгдсэн Улсад байгуулж байсан түүхтэй. Одоогийн байдлаар Австрали, Канад, Финланд, Герман, Ирланд, Япон, Швед зэрэг улс цагдаагийн алба хаагчдын үйлдвэрчний эвлэлтэй байна. Мөн Австри, Болгар, Хорват, Герман, Латви, Литва, Молдова, Нидерланд, Польш, Румын, Испани, Украйн улсын гишүүнчлэл бүхий Европын цагдаагийн алба хаагчдын үйлдвэрчний эвлэл ажилладаг бөгөөд

алба хаагчдын цалин хөлс, хөдөлмөрлөх эрхийг хамгаалах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байна.

Цагдаагийн албаны тухай хуулийн 69 дүгээр зүйлийн 69.1.8 дахь заалтад “... үйлдвэрчний эвлэлийн гишүүн байх ...”-ыг хориглоно гэж заасан нь Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Арван зургадугаар зүйлийн 10 дахь заалтад “нийгмийн болон өөрсдийн ашиг сонирхол, үзэл бодлын үүднээс нам, олон нийтийн бусад байгууллага байгуулах, сайн дураараа эвлэлдэн нэгдэх эрхтэй. ...” гэсэн заалттай бүрэн нийцэхгүй байна.

Иймд цагдаагийн алба хаагчийг үйлдвэрчний эвлэлийн гишүүн байх буюу алба хаагчийн эвлэлдэн нэгдэх эрхийг хориглолгүйгээр тус эрхийг хэрхэн эдлэх талаарх хязгаарлалтыг холбогдох хуульд тусгаж өгөх боломжтой юм.

Комисст цагдаагийн алба хаагчийн эвлэлдэн нэгдэх эрхийн талаар гомдол, мэдээлэл ирж байгаагүй болно.” гэсэн байна.

Дөрөв. Хуралдаанд бэлтгэх явцад Монгол Улсын Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд, Монголын үйлдвэрчний эвлэлийн холбоо, Хүний эрхийн Үндэсний комиссоос тайлбар, тодруулга гаргуулан авч, Үндсэн хуулийн цэцийн Судалгааны төвөөс гадаад улсуудын харьцуулсан судалгаа хийлгэн, холбогдох хууль тогтоомж, олон улсын гэрээ, конвенцыг судлан үзсэн болно.

ҮНДЭСЛЭЛ:

1.Монгол Улсын Их Хурлаас 2017 оны 02 дугаар сарын 09-ний өдөр Монгол Улсын цагдаагийн албаны тогтолцоо, үйл ажиллагаа, цагдаагийн алба хаагчийн эрх зүйн байдал, цагдаагийн байгууллагад тавих иргэний хяналтын эрх зүйн үндсийг тогтоох зорилт бүхий Цагдаагийн албаны тухай хуулийг баталсан бөгөөд тус хуулийн 69 дүгээр зүйлийн 69.1.8 дахь заалтад цагдаагийн алба хаагч нь аливаа үйлдвэрчний эвлэлийн гишүүн байх, үйл ажиллагааг нь сурталчлах, дэмжлэг үзүүлэхийг хориглохоор хуульчилсан байна.

Үйлдвэрчний эвлэл нь иргэд хөдөлмөрлөх эрхээ хэрэгжүүлэх, түүнтэй холбогдсон хууль ёсны ашиг сонирхлоо хамтран хамгаалах зорилгоор эвлэлдэн нэгдэж үйл ажиллагаа явуулах иргэдийн сайн дурын нэгдэл бөгөөд тэдний үйл ажиллагаа нь ажилчдын хөдөлмөрлөх эрхийг хамгаалах хүрээнд захиргаа, ажил олгогчтой хэлэлцээ хийх, тодорхой шаардлага тавих, хөдөлмөрлөх эрхийг хохироосон шийдвэрийг түдгэлзүүлэх болон өөрчлөх, хүчингүй болгох, цуцлахыг шаардах, шүүх,

хөдөлмөрийн маргаан хянан шийдвэрлэх байгууллагад гишүүдийнхээ эрх ашгийг төлөөлөн хамгаалах зэрэг хамтын үйл ажиллагаа зохион байгуулахад чиглэгддэг болно.

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Арван зургадугаар зүйлийн 4 дэх заалтад Монгол Улсын иргэн "... хөдөлмөрийн аятай нөхцөлөөр хангуулах ... эрхтэй. ...", 10 дахь заалтад "нийгмийн болон өөрсдийн ашиг сонирхол ...-ын үүднээс ... олон нийтийн бусад байгууллага байгуулах, сайн дураараа эвлэлдэн нэгдэх эрхтэй. ..." гэж заасан.

Үүнээс үзэхэд Цагдаагийн албаны тухай хуулийн дээрх заалтаар цагдаагийн алба хаагчийг үйлдвэрчний эвлэлийн гишүүн байх, үйл ажиллагаанд нь дэмжлэг үзүүлэхийг хориглосноор тэдний хөдөлмөрлөх эрхээ хамгаалах буюу хөдөлмөрийн аятай нөхцөлөөр хангуулах хүрээнд эвлэлдэн нэгдэх эрхийг хэрэгжүүлэх боломжгүй болгон хуульчилсан байна. Энэ нь Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Арван зургадугаар зүйлийн 10 дахь заалтад заасан өөрсдийн ашиг сонирхлын үүднээс сайн дураараа эвлэлдэн нэгдэх үндсэн эрхийг зөрчсөн байна.

Учир нь Монгол Улсын Үндсэн хуулийн суурь зарчим болон хүний эрхийн талаарх хэм хэмжээг тусгасан Хоёрдугаар бүлгийн зохицуулалтын дагуу дээрх эрхийг үндэсний буюу нийтийн аюулгүй байдал, бусад хүний эрх, эрх чөлөө, нийгмийн хэв журмыг хамгаалах зорилгын хүрээнд, зөвхөн хуулиар хязгаарлаж болох бөгөөд энэхүү хязгаарлалт нь зорилгодоо нийцсэн буюу тухайн нөхцөлд тохирсон, хэмжээ хэтрээгүй байдлаар хуульчлагдсан байх ёстой. Хэрэв эдгээр нөхцөлийг хангаагүй бол хүний эрхийн зөрчил болох ба Цагдаагийн албаны тухай хуулийн 69 дүгээр зүйлийн 69.1.8 дахь заалтын холбогдох зохицуулалтаар хэт өргөн хүрээнд энэхүү үндсэн эрхийг хэрэгжүүлэх боломжгүй болгон хуульчилсан нь зорилгодоо нийцээгүй, хэмжээ хэтэрсэн буюу тохирсон байх зарчмыг алдагдуулсан гэж үзэхээр байна.

2.Хүний эрхийн Түгээмэл Тунхаглалын[1] 23 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт "Хүн бүр хөдөлмөрлөх, ажлаа чөлөөтэй сонгох, хөдөлмөрийн шударга, аятай нөхцөлөөр хангуулах, ажилгүйдлээс хамгаалуулах эрхтэй." гэж, мөн зүйлийн 4 дэх хэсэгт "Хүн бүр эрх ашгаа хамгаалах зорилгоор үйлдвэрчний эвлэл байгуулах буюу үйлдвэрчний эвлэлд нэгдэх эрхтэй." гэж тус тус заасан. Мөн Иргэний болон улс төрийн эрхийн тухай олон улсын Пактын[2] 22 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт "Хүн бүр бусадтай эвлэлдэн

[1] Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий Ассамблейн 217/А/III/ тогтоолоор 1948 оны 12 дугаар сарын 10-ны өдөр батлагдсан.
[2] *Ерөнхий Ассамблейн 1966 оны 12 дугаар сарын 16-ны өдрийн 2200А(XXI) тоот тогтоолоор баталж, 1976 онд хүчин төгөлдөр болсон,* Монгол Улс 1974 онд уг конвенцид нэгдэн орж, соёрхон баталсан.

нэгдэх, түүний дотор өөрийн эрх ашгийг хамгаалах үүднээс үйлдвэрчний эвлэл байгуулах буюу түүнд элсэх эрхтэй.", 2 дахь хэсэгт "Энэ эрхийг эдлэхэд ардчилсан нийгэмд үндэсний буюу нийгмийн аюулгүй байдал, нийгмийн дэг журам, хүн амын эрүүл мэнд, ёс суртахуун, бусдын эрх, эрх чөлөөг хамгаалах эрх ашгийн үүднээс хуульд зааснаас өөр хязгаарлалт хийж болохгүй. Зэвсэгт хүчний болон цагдаагийн бүрэлдэхүүнд багтах этгээдэд энэхүү эрхийг хэрэгжүүлэхэд хууль ёсны хязгаарлалт тогтооход энэ зүйл саад болохгүй.", 3 дахь хэсэгт "Энэ зүйлийн аль ч заалт Эвлэлдэн нэгдэх эрх чөлөө болон байгууллага байгуулах эрх чөлөөний тухай Олон Улсын Хөдөлмөрийн Байгууллагын 1948 оны конвенцид нэгдэн орсон улсын хувьд түүнд заасан баталгаанд харшлах хууль тогтоомж гаргах буюу хуулийг эдгээр баталгаанд хохирол учруулахаар хэрэглэх эрх үл олгоно." гэж заасан бол Эдийн засаг, нийгэм, соёлын эрхийн тухай олон улсын Пактын[3] 8 дугаар зүйлд эдийн засаг, нийгэм, соёлын эрхийн хүрээнд үйлдвэрчний эвлэлд эвлэлдэн нэгдэх эрхийг баталгаажуулсан хэм хэмжээг тусгажээ.

Харин дээр дурдсан Эвлэлдэн нэгдэх эрх чөлөө болон байгууллага байгуулах эрхийг хамгаалах тухай Олон Улсын Хөдөлмөрийн Байгууллагын 1948 оны 87 дугаар конвенцын[4] 9 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт "Энэхүү Конвенцоор заасан баталгааг зэвсэгт хүчин, цагдаагийн байгууллагын хувьд ямар хэмжээгээр хэрэглэж болохыг үндэсний хууль, тогтоомжоор тодорхойлно." гэж заажээ. Мөн тус байгууллагаас хууль сахиулах байгууллагын үйл ажиллагааны өвөрмөц тогтолцоо, нийгмийн өмнө хүлээсэн үүрэг хариуцлагыг ухамсарлаж, олон улсын хөдөлмөрийн стандартын дагуу хууль сахиулах байгууллагын алба хаагчийн эрхийг хүндэтгэхийг гишүүн орнуудад уриалсан байна.

Үүнээс үзэхэд эдийн засаг, нийгэм, соёлын эрх, тэр дундаа хөдөлмөрлөх эрхээ хамгаалах, хөдөлмөрийн аятай нөхцөлөөр хангуулах хүрээн дэх цагдаагийн алба хаагчдын эвлэлдэн нэгдэх эрхийг хуульд заасан тодорхой үндэслэлээр зорилгодоо нийцсэн байдлаар хуулиар хязгаарлаж болохыг олон улсын гэрээ, конвенцоор хүлээн зөвшөөрсөн боловч бүр мөсөн хориглосон хэм хэмжээг дотоодын хууль тогтоомжоор тогтоохыг хүлээн зөвшөөрсөн, дэмжсэн агуулга тусгагдаагүй байна.

Энэ хүрээнд гадаадын орнуудын хууль тогтоомжийн харьцуулсан судалгаанаас харахад зарим улсад цагдаагийн байгууллага үйлдвэрчний эвлэлтэй байхыг зөвшөөрдөг байна. Ийнхүү зөвшөөрсөн улс орнууд

[3] Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий Ассамблейн 1966 оны 12 дугаар сарын 16-ны өдрийн 2200А (XXI) дугаар тогтоолоор баталж, 1976 оны 1 дүгээр сарын 3-ны өдөр хүчин төгөлдөр болсон, Монгол Улс 1974 онд уг конвенцид нэгдэн орж, соёрхон баталсан.
[4] 1948 оны 7 дугаар сарын 9-ний өдөр баталж, 1950 оны 7 дугаар сарын 4-ний өдөр хүчин төгөлдөр болсон, Монгол Улс 1969 онд уг конвенцыг соёрхон баталсан.

нь хуулиар тодорхой зохицуулалтыг тусган тухайн үйлдвэрчний эвлэл нь цагдаагийн алба хаагчдын цалин хөлс авах, хөдөлмөрлөх эрхийг хамгаалах чиглэлээр гол төлөв үйл ажиллагаа явуулахаар заажээ.

Дээр дурдсан үндэслэл, холбогдох эрх зүйн эх сурвалж зэргээс үзэхэд цагдаагийн алба хаагчдын хөдөлмөрлөх эрхийн хүрээн дэх эвлэлдэн нэгдэх эрхийг шууд хориглох бус, үндэсний буюу нийтийн аюулгүй байдал, бусад хүний эрх, эрх чөлөө, нийгмийн хэв журмыг хамгаалах зорилгоор тодорхой үйл ажиллагааг шаардлагатай үед хязгаарлах үндэслэлийг нарийвчлан хуульчлах нь зүйтэй байгааг тэмдэглэж байна.

Холбогдох хууль тогтоомжийн зохицуулалтыг судлан үзэхэд цагдаагийн алба хаагчийн эвлэлдэн нэгдэх эрхэд хангалттай хязгаарлалт тогтоосон гэж үзэхээр байна. Тухайлбал Төрийн албаны тухай хуулийн 13 дугаар зүйлд зааснаар цагдаагийн алба хаагч нь төрийн тусгай албан хаагчид хамаарах бөгөөд тус хуулийн 39 дүгээр зүйл, Цагдаагийн албаны тухай хуулийн 69 дүгээр зүйлийн холбогдох заалтаар тэднийг аливаа ажил хаялт болон төрийн албаны хэвийн үйл ажиллагааг алдагдуулахад чиглэсэн бусад арга хэмжээ төлөвлөх, зохион байгуулах, тэдгээрт оролцохыг хориглохоор нарийвчлан тусгасан нь хууль ёсны хязгаарлалт болно.

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Жаран дөрөвдүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэг, Жаран зургадугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн 1 дэх заалтын холбогдох хэсэг, Үндсэн хуулийн цэцэд маргаан хянан шийдвэрлэх ажиллагааны тухай хуулийн 31, 32 дугаар зүйлийг тус тус удирдлага болгон

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДСЭН ХУУЛИЙН НЭРИЙН ӨМНӨӨС ДҮГНЭЛТ ГАРГАХ нь:

1.Цагдаагийн албаны тухай хуулийн 69 дүгээр зүйлийн 69.1 дэх хэсэгт “Цагдаагийн алба хаагчид ... дараахь зүйлийг хориглоно:” гээд 69.1.8 дахь заалтад “нам, үйлдвэрчний эвлэлийн гишүүн байх, албаны бие бүрэлдэхүүний дотор аль нэг нам, үйлдвэрчний эвлэлийн үйл ажиллагаа, улс төрийн үзэл баримтлалыг сурталчлах, дэмжлэг үзүүлэх;” гэж заасны “..., үйлдвэрчний эвлэлийн ..., үйлдвэрчний эвлэлийн ...” гэсэн нь Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Арван зургадугаар зүйлийн 10 дахь заалтын “нийгмийн болон өөрсдийн ашиг сонирхол ...-ын үүднээс ... олон нийтийн бусад байгууллага байгуулах, сайн дураараа эвлэлдэн нэгдэх эрхтэй. ...” гэснийг зөрчсөн байна.

2.Цагдаагийн албаны тухай хуулийн 69 дүгээр зүйлийн 69.1.8 дахь заалтын “нам, үйлдвэрчний эвлэлийн гишүүн байх, ...” гэсний “...,

үйлдвэрчний эвлэлийн ...” гэснийг, мөн “... нам, үйлдвэрчний эвлэлийн үйл ажиллагаа ...” гэсний “..., үйлдвэрчний эвлэлийн ...” гэж заасныг тус тус Үндсэн хуулийн цэцэд маргаан хянан шийдвэрлэх ажиллагааны тухай хуулийн 32 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсэгт заасны дагуу 2024 оны 5 дугаар сарын 22-ны өдрөөс эхлэн түдгэлзүүлсүгэй.

3.Энэхүү дүгнэлтийг Үндсэн хуулийн цэцэд маргаан хянан шийдвэрлэх ажиллагааны тухай хуулийн 36 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасны дагуу хүлээн авснаас хойш 15 хоногийн дотор хэлэлцэж, хариу ирүүлэхийг Улсын Их Хуралд уламжилсугай.

ДАРГАЛАГЧ	**Ж.ЭРДЭНЭБУЛГАН**
ГИШҮҮД	**Б.БУЯНДЭЛГЭР**
	Д.ГАНГАБААТАР
	Л.ӨЛЗИЙСАЙХАН
	Э.ЭНХТУЯА

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Moehgo& Folo_ oa Foiedosoa Heol I Ua Ceca Ua doiehnelda

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ᠳᠤᠭᠤᠰᠪᠠ ᠨᠢᠭᠤᠴᠠ᠄

᠖. ᠨᠡᠶᠢᠰᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠢᠷᠭᠡᠳ ᠦᠨ ᠲᠥᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠭᠴᠢᠳ ᠦᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ ᠤ /III/ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠤᠨ ᠤ ᠣᠨ ᠤ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠦᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ ᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠭᠦᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢ᠃

᠗. ᠬᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ ᠤ ᠣᠨ ᠤ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ (XXI) ᠵᠠᠭᠤᠨ ᠤ ᠲᠥᠯᠦᠪᠯᠡᠭᠡ ᠶᠢᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠦᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ᠂ ᠬᠠᠪᠰᠤᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠭᠦᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢ᠃

᠘. ᠨᠡᠶᠢᠰᠯᠡᠯ ᠦᠨ ᠢᠷᠭᠡᠳ ᠦᠨ ᠲᠥᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠭᠴᠢᠳ ᠦᠨ ᠬᠤᠷᠠᠯ ᠤᠨ ᠣᠨ ᠤ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠦᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ᠂ ᠬᠠᠪᠰᠤᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠭᠦᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢ᠃

᠙. ᠬᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ ᠤ (XXI) ᠵᠠᠭᠤᠨ ᠤ ᠣᠨ ᠤ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ ᠶᠢᠨ ᠡᠳᠦᠷ ᠦᠨ ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠲᠣᠭᠲᠠᠭᠠᠯ᠂ ᠬᠠᠪᠰᠤᠷᠤᠯᠲᠠ ᠶᠢ ᠬᠦᠴᠦᠨ ᠭᠦᠢ ᠪᠣᠯᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢ᠃

Хаяг:
“Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн редакц
Улаанбаатар-14201, Төрийн ордон 124 тоот
И-мэйл: turiin_medeelel@parliament.mn
Утас: 262420
Хэвлэлийн хуудас:10.25
Индекс: 200003